

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

EVLİLİK TUTUMLARINDA KUŞAK FARKLILIKLARI:
ALANYA ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevil UYSAL

Aile Danışmanlığı Ana Bilim Dalı
Aile Danışmanlığı Programı

EYLÜL, 2024

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

EVLİLİK TUTUMLARINDA KUŞAK FARKLILIKLARI:
ALANYA ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevil UYSAL
(Y2116.010006)

Aile Danışmanlığı Ana Bilim Dalı
Aile Danışmanlığı Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hacı DURAN

EYLÜL, 2024

TEZ SINAV TUTANAĞI

İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı toplantısında oluşturulan jüri üyeleri önünde, tarihinde tez savunma sınavı yapılan'nun tezi* ile** kararı verilmiştir.

JÜRİ

1. Üye (Tez Danışmanı) : Prof. Dr.Haci DURAN
.....
2. Üye :Prof..Dr Veysel BOZKURT.....
3. Üye : Dr.Öğr.Üyesi Burcu GÜDÜCÜ.....

ONAY

İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
..... tarih ve sayılı kararı

.....
(*) Oybirligi/Oyçokluğu hâli yazı ile yazılacaktır.

(**) Kabul kararı hâli yazı ile yazılacaktır.

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Evlilik Tutumlarında Kuşak Farklılıkları: Alanya Örneği” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (.../.../2024.)

Sevil UYSAL

ÖNSÖZ

Evlilik insana özgü ilk toplumsallaşma davranışıdır. Toplumun temel taşı olan ailenin ilk basamağıdır. “Evlilik bir ocaktır. Orada pişen şeyler ya topluma şifa olur ya da zehirler!

Destek vererek, bana aynı zamanda moral vererek teşvik eden, araştırmamın her aşamasında emeği ve katkısı bulunan, tükenmeyen sabrıyla, samimiyeti ve hoşgörüsüyle her soruma yanıt veren, verdiği örneklerle yol göstererek ufkumu açan, bilgi ve birikimlerini benden esirgemeyen saygıdeğer Tez Danışmanım ve kıymetli Hocam sayın Prof. Dr. Hacı DURAN’ a şükranlarımı ve teşekkürlerimi sunarım.

Kıymetli eleştiri ve yardımlarını esirgemeyen tez jürimde bulunarak çalışmama katkı sunan ve rehberlik eden birbirinden değerli hocalarıma Prof. Dr. Veysel BOZKURT, Dr. Öğretim üyesi Burcu GÜDÜCÜ, Doç. Dr. Gökçen ÇATLI, Doç. Dr. Mehmet Ufuk ÖZCAN’ a teşekkürlerimi sunarım.

Eğitimim boyunca koşulsuz sevgi, özveri ve bağlılıkları için aileme teşekkür ederim. Benimle beraber anket çalışması yapan, hayatım boyunca manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, arkamda dağ gibi duran canım babam Mustafa UYSAL’A, yorulduğumda vazgeçtiğimde beni teşvik eden, sabırla yol gösteren, güneş gibi yolumu aydınlatan sultanlar sultanım (annem) Hayriye UYSAL’A ve geniş ailemin tüm bireyelerine minnettarım.

Yüksek lisans eğitiminde tanıştığım onların tez ne oldu sorusuyla motive olduğum tüm dostlarıma, teşekkür ederim.

Bu tez çalışmasında, birbirinden değerli bilgilerini benimle paylaşan ve anket uygulamalarına iştirak eden Alanyalı hemşerilerime sonsuz teşekkürlerimi arz ederim.

Eylül, 2024

Sevil UYSAL

EVLİLİK TUTUMLARINDA KUŞAK FARKLILIKLARI: ALANYA ÖRNEĞİ

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı; Alanya’da yaşayan halkın evlilik tutumlarını kuşak farklılıklarına göre araştırmaktır.

Aile yapısında çok önemli değişimler yaşanmaktadır. Ailenin; üyeleri üzerindeki etkisi gittikçe azalmaktadır. Aile kurumunun gelecekteki durumu hakkında endişe verici sosyolojik öngörülerde bulunan araştırmalar bulunmaktadır. Ailenin yapısında meydana gelen değişimler, bilindiği gibi eş seçimi ve evlilik tutumları süreci ile başlamaktadır.

Kişilerin eşlerini seçme biçimi, seçme nedeni ve geleneklerin eş seçimi üzerindeki etkisi gibi konular, aile yapısında meydana gelen değişmelerin kökenine inmeye yarayacak niteliktedir.

Bu çalışmada, Alanya ‘da eş seçiminde etkili olan değerler konusunda kuşaklar arasında meydana gelen farklılaşmayı tespit etmek için yapılan bir saha araştırması verileri kullanılmıştır. 513 kişi üzerinden anket yapılmıştır. Likert ölçeği tarzında hazırlanan ankette, eş seçiminde, ahlaki değerler, fiziksel özellikler, soy/aile statüsü, romantizm, özgürlük ve kariyer gibi esas alınmıştır. Kişilerin eşlerini seçerken bu değerlere hangi düzeyde önem verdikleri saptanmıştır.

Alanya, bir turizm ve gelişmiş tarım kenti olmakla birlikte yoğun bir tarzda göç alan kentlerden birisidir. Bu yönüyle hem küresel tüketim alışkanlıklarının, hem mahalli değerlerin hem de ulusal değerlerin birbirleriyle etkileştikleri bir kenttir. Alanya’nın bu özelliği araştırmanın temsil kapasitesini de arttırmaktadır. Bu çalışma Alanya’nın merkezinde yaşayan halk ile sınırlandırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile, Evlilik Tutumu, Eş seçimi ve Alanya

GENERATIONAL DIFFERENCES IN MARITAL ATTITUDES: THE CASE OF ALANYA

ABSTRACT

The main purpose of this research is to investigate the marriage attitudes of the people living in Alanya according to generational differences.

There are very important changes in the family structure. The influence of the family on its members is gradually decreasing. There are studies that make alarming sociological predictions about the future state of the family institution. Changes in the structure of the family, as is known, begin with the process of spouse selection and marital attitudes.

Issues such as the way people choose their spouses, the reasons for their choice and the influence of traditions on the choice of spouses can help to get to the root of the changes occurring in the family structure.

In this research, the data of a field survey conducted in Alanya to determine the differentiation between generations on the values that are effective in the choice of spouse was used. 513 people were surveyed. In the questionnaire, which was prepared in Likert scale style, moral values, physical characteristics, lineage/family status, romance, freedom and career were taken as the basis for choosing a spouse. The level of importance people attach to these values when choosing their spouses was determined.

Alanya is a city of tourism and developed agriculture, but it is also one of the cities receiving intensive migration. In this respect, it is a city where global consumption habits, local values and national values interact with each other. This feature of Alanya also increases the representation capacity of the research. This study is limited to the people living in the center of Alanya.

Keywords: Family, Mate Choice, Marriage Attitude, Alanya,

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvii
I. GİRİŞ	1
A. Araştırmanın Konusu.....	1
B. Araştırmanın Problemi	1
C. Araştırmanın Önemi	2
D. Araştırmanın Yapıldığı Alan	3
E. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	7
II. TEMEL KAVRAMLAR	9
A. Aile ve Aile Yapısındaki Değişmeler	9
B. Evlilik ve Evlilik Tutumları.....	14
1. Tutum (Attitude)	14
2. Tutumun Bileşenleri.....	15
a. Davranışsal Öge.....	15
b. Bilişsel (Zihinsel) Öge.....	15
c. Duygusal Öge	16

3. Tutum Kuramları.....	17
a. Sosyal Yargı Kuramı	17
b. Denge Kuramı:.....	17
c. Sosyal Mübadele Kuramı	17
4. Tutumları Gözlem ve Modelleme Metoduyla Öğrenimi	18
C. Tutumların Oluşumu, Sosyal Çevre (Anne / Baba, Arkadaşlar)	18
D. Tutumlar ve Medya (Sanal Âlem ve Dijital Dünyası).....	19
E. Evlilik ve Eş Seçimi.....	22
F. Evlilik Tutumunda Kişiler Arası Çekicilik.....	24
1. Çekicilik (Attraction)	24
a. Eş Seçiminde Fiziksel Görünüm ve Çekicilik	24
b. Eş Seçiminde Denge ve Benzerlik.....	25
c. Eş Seçiminde Yakınlık	26
G. Eş Seçiminde Romantizm, Aşk ve Sevgi.....	26
H. Evlilik Tutumlarında Kişisel ve Sosyal İhtiyaçlar	30
İ. Ahlak Gelişimi ve Eş Seçimi	32
J. Türkiye’de ve Dünyada Aile ve Evlilik Tutumu Hakkındaki Araştırmala.....	33
III. YÖNTEM.....	37
A. Araştırmanın Kategorisi.....	37
B. Araştırmanın Evren ve Örneklemi	37
C. Araştırmanın Veri Toplama Teknikleri	38
1. Örneklem Bilgi Formu	38
2. Aile Ölçeği	38
a. Fiziksel Çekicilik ve Güzellik	40
b. Soy ve Aile Statüsü.....	41
c. Eş Seçimi ve Ahlaki Değerler.....	42

d. Eş Seçiminde Kariyer ve Ekonomik Durum	43
e. Eş Seçiminde Kişisel Hazlar ve Özgürlükler	44
f. Eş Seçiminde Romantizm Sevgi ve Aşk	45
D. Araştırmanın Veri Girişi	46
E. Araştırma Etik Alanı	46
IV. BULGULAR.....	47
A. Örneklemin Özelliklerine İlişkin Bulgular	47
B. Örneklemin Eş Seçimi Konusundaki Tutumları.....	49
1. Fiziki Çekicilik ve Güzellik	49
a. Cinsiyetin Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik Üzerindeki Etkisi.....	49
b. Eş seçiminde Fiziksel Çekicilik ve Çalışma Durumu	49
c. Eş seçiminde Fiziki Çekicilik ve Medeni Durum.....	50
d. Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik ve Yaş	50
e. Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik ve Gelir	53
f. Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik ve Eğitim.....	55
2. Romantizm, Sevgi ve Aşkın Eş Seçimi Üzerindeki Etkisi	57
a. Eş Seçiminde Romantizm ve Cinsiyet.....	57
b. Eş Seçiminde Romantizm ve Çalışma Durumu	57
c. Eş Seçiminde Romantizm ve Medeni Durum	58
d. Eş Seçiminde Romantizm ve Yaş.....	58
e. Eş Seçiminde Romantizm ve Gelir Durumu	62
f. Eş Seçiminde Romantizm ve Eğitim.....	63
3. Eş Seçiminde Soy ve Aile Statüsü	65
a. Eş Seçiminde Soy /Aile Statüsü ve Cinsiyet	65
b. Eş Seçiminde Soy /Aile Statüsü ve Çalışma Durumu	65
c. Eş Seçiminde Soy /Aile Statüsü ve Medeni Durum	66

d. Eş Seçiminde Soy / Aile Statüsü ve Yaş	66
e. Eş Seçiminde Soy / Aile Statüsü ve Gelir Durumu	69
f. Eş Seçiminde Soy / Aile Statüsü ve Eğitim.....	71
4. Eş Seçiminde Özgürlük, Kişisel Hazlar ve Mutluluk Arayışları	73
a. Eş Seçiminde Özgürlük ve Cinsiyet	73
b. Eş Seçiminde Özgürlük Kişisel Zevk ve Çalışma	73
c. Eş Seçiminde Özgürlük ve Medeni Durumu	74
d. Eş Seçiminde Özgürlük ve Yaş	74
e. Eş Seçiminde Özgürlük ve Gelir Durumu	77
f. Eş Seçiminde Özgürlük ve Eğitim.....	78
5. Eş Seçiminde Kariyer ve Ekonomik Durum.....	80
a. Eş Seçiminde Kariyer ve Cinsiyet	80
b. Eş Seçiminde Kariyer ve Çalışma	80
c. Eş Seçiminde Kariyer ve Medeni Durum.....	81
d. Eş Seçiminde Kariyer ve Yaş	81
e. Eş Seçiminde Kariyer ve Gelir Durumu	85
f. Eş Seçiminde Kariyer ve Eğitim.....	86
6. Eş Seçiminde Ahlaki Değerlerin Rolü	88
a. Eş Seçiminde Ahlak ve Cinsiyet.....	88
b. Eş seçiminde Ahlak ve çalışma durumu	88
c. Eş Seçiminde Ahlak ve Yaş.....	89
V. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	93
VI. KAYNAKLAR.....	107
EKLER.....	115
ÖZGEÇMİŞ.....	129

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1.	Alanya Nüfus Bilgileri “	4
Çizelge 2.	Alanya'nın Cinsiyete Göre Nüfus Bilgileri “ (TÜİK (ADNKS) sistemine göre) “	4
Çizelge 3.	Alanya'ya gelen Yerli ve Yabancı Ziyaretçi Sayısı.....	5
Çizelge 4.	Hanehalkı Tiplerine göre Hanehalkı Oranı 2015-2023	11
Çizelge 5.	Aile Yapısındaki Transformasyon	13
Çizelge 6.	KMO ve Bartleşt's Evliler için Aile Ölçeği	39
Çizelge 7.	KMO ve Eşik Değerleri	39
Çizelge 8.	KMO ve Bartleşt's Bekârlar için Aile Ölçeği.....	40
Çizelge 9.	Evlilere göre Fiziksel Çekicilik Kmo ve Bartleşt's Testi	40
Çizelge 10.	Bekârlara göre Fiziksel Çekicilik KMO ve Bartleşt's Testi.....	41
Çizelge 11.	Evlilere Göre Aile/Soy KMO ve Bartleşt's Testi	42
Çizelge 12.	Bekârlara Göre Aile/Soy KMO ve Bartleşt's Testi	42
Çizelge 13.	Evlilere Göre Ahlak KMO ve Bartleşt's Test.....	43
Çizelge 14.	Evlilere Göre Kariyer KMO ve Bartleşt's Test	43
Çizelge 15.	Bekârlara Göre Kariyer KMO ve Bartleşt's Test	43
Çizelge 16.	Evlilere Göre Özgürlük KMO ve Bartleşt's Test	44
Çizelge 17.	Bekârlara Göre Özgürlük KMO ve Bartleşt's Testi	44
Çizelge 18.	Evlilere göre Romantizm Kmo ve Bartleşt's Testi.....	45
Çizelge 19.	Bekârlara göre Romantizm Kmo ve Bartleşt's Testi.....	45
Çizelge 20.	Örneklemin Özelliklere İlişkin Bulgular	47

Çizelge 21. Fiziki Çekicilik Cinsiyete göre t testi.....	49
Çizelge 22. Fiziki Çekicilik çalışma durumuna göre t testi	49
Çizelge 23. Fiziki Çekicilik Medeni Durumuna Göre t testi.....	50
Çizelge 24. Fiziki Çekicilik Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi	51
Çizelge 25. Fiziki Çekicilik Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi.....	54
Çizelge 26. Fiziki Çekicilik Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi.....	55
Çizelge 27. Romantizmin Cinsiyete göre t testi.....	57
Çizelge 28. Romantizmin çalışma durumuna göre t testi.....	58
Çizelge 29. Romantizmin Medeni Durumuna Göre T testi	58
Çizelge 30. Romantizmin Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi	59
Çizelge 31. Romantizmin Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi.....	62
Çizelge 32. Romantizmin Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi.....	63
Çizelge 33. Soy / Aile Statüsünde Cinsiyete göre T testi.....	65
Çizelge 34. Soy /Aile statüsünün çalışma durumuna göre t testi sonuçları	65
Çizelge 35. Soy /Aile Statüsü ve Medeni Duruma Göre T testi	66
Çizelge 36. Soy / Aile Statüsü Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi	67
Çizelge 37. Soy /Aile Statüsü Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi.....	70
Çizelge 38. Soy / Aile Statüsü Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi	71
Çizelge 39. Özgürlük Cinsiyete göre t testi.....	73
Çizelge 40. Özgürlük çalışma durumuna göre t testi	74
Çizelge 41. Özgürlük Medeni Durumuna Göre T testi	74
Çizelge 42. Özgürlük Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi.....	75
Çizelge 43. Özgürlük Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi.....	77
Çizelge 44. Özgürlük Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi.....	78

Çizelge 45. Kariyer Cinsiyete göre t testi	80
Çizelge 46. Kariyer çalışma durumuna göre t testi.....	80
Çizelge 47. Kariyer Medeni Durumuna Göre T testi.....	81
Çizelge 48. Kariyer Göre Oneway (Anova) Testi.....	81
Çizelge 49. Kariyer Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi	85
Çizelge 50. Kariyerin Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi.....	86
Çizelge 51. Ahlak cinsiyete göre ahlak t testi.....	88
Çizelge 52. Çalışma durumuna göre T testi.....	88
Çizelge 53. Ahlak ve Yaş kategorisine göre oneway(anova) testi.....	89

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. Toplam doğurganlık hızının Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırması, 2022.....	12
Şekil 2. Türkiye’de Evlenme sayısı ve kaba evlenme hızı, 2001-2023	12
Şekil 3. Türkiye’ de Boşanma sayısı ve kaba boşanma hızı, 2001-2023	12
Şekil 4. Türkiye’de Cinsiyete göre ortalama ilk evlenme yaşı, 2001-2023	13
Şekil 5. Hayatında Ailenin Önemli Olduğunu Söyleyenler Word Values Survey (2017-2021).....	13
Şekil 6. Tutum Davranış İlişkisi.....	15
Şekil 7. Tutum Nesnesi– Tutum Öğeleri.....	16
Şekil 8. Ükelere Göre Sosyal Medyayı Kullanarak Geçirilen Süre Verileri	98
Şekil 9. Uyruklarına göre yabancı damatların oranı ve Uyruklarına göre yabancı gelinlerin oranı, 2023	100
Şekil 10. Aile ve Toplum İlişkisi.....	104

I. GİRİŞ

A. Araştırmanın Konusu

Evlilik ve aile toplum sağlığının en önemli aktörlerinden ve kurumlarından birisidir. Aile ve evlilik biçimlerinde değişimler her zaman olmuştur. Bu değişimler günümüzde de devam etmektedir. Değişimler; evliliğin tanımını, evlilikle ilgili beklentileri etkilemektedir. Evlenme yaşı, eş seçme, evlenen çiftlerin birbirlerine ve her iki ailenin akrabalarına olan bağımlılığı aile yapısındaki değişimlerden etkilenmektedir. Bu araştırma, ahlak, soy /aile, romantizm, özgürlük, kariyer, fiziki çekicilik / görünüm gibi eş seçmede, evlilik tutumlarında değişimleri kuşak farklılıklarına göre araştırmayı temel almaktadır.

Alanya, bir turizm ve gelişmiş tarım kenti olmakla yoğun bir tarzda göç alan kentlerden birisidir. Bu yönüyle hem küresel tüketim alışkanlıklarının, hem mahalli değerlerin hem de ulusal değerlerin birbirleriyle etkileştikleri bir kenttir. Alanya'nın bu özelliği araştırmanın temsil kapasitesini de arttırmaktadır.

B. Araştırmanın Problemi

Aile yapısında sanayi devrimi ve kentleşme ile birlikte önemli değişimler geçtiğimiz yüzyılda gerçekleşmiştir. Geniş aileden çekirdek aileye geçiş bu süreçte tamamlandı. Endüstrileşme ve modernleşme bir ideoloji olarak çağımızda aile değerlerini ve aile kültürünü çoğu kere kalkınmanın ve gelişmenin önünde bir engel olarak gördü(Duran H. 2002:13). Aile yapısına bağlı olarak eş seçim biçimleri ve özelliklerinde de değişimler gerçekleşti. Bu süreçte eş seçimi konusunda yapılan birçok araştırma da bulunmaktadır. Geçtiğimiz son yarım yüzyılda ve mevcut şartlarda, kentleşmenin sanayileşmenin yanı sıra, küreselleşme, dijitalleşme, göç ve bireysel yaşam tercihleri alanında yeni bir süreç başlamıştır. Bu sürece bağlı olarak, tek ebeveynli aile, evlilik dışı birliktelikler, eş seçiminde yeni zevkler ve istekler gündeme gelmiştir. Bu süreç

evlenme yaşının yükselmesi, boşanmaların artması, evli yaşam oranlarının düşmesi ile sonuçlanmıştır.

Bu tez, geleneksel ve küresel değerlerin karşılaştığı ve bir arada yaşandığı Alanya’da eş seçiminde önem verilen değerlerin neler olduğunu ve kuşaklar arasında bir farkın olup olmadığını temel alarak hazırlanmıştır. Sosyo-demografik özelliklerin eş seçimi değerlerinde etkili olup olmadıklarını saptamayı temel almış bulunmaktadır.

C. Araştırmanın Önemi

Aile toplumun en önemli sosyal kurumudur. Ailenin kuruluşu eş seçimi ile başlamaktadır. Bütün toplumlarda eş seçimi her zaman aile kuruluş süreçlerinde önemli bir değer olarak görülmüştür. Günümüzde, yukarıda da belirtildiği gibi insanların aile, eş seçimi ve aile değerlerine bağlılık gibi konularda tutumları değişmektedir. Bu değişimler, evlenme oranlarının düşmesine, eşlerin birbirlerine bağlılık düzeylerinin azalmasına neden olmaktadır. Bundan dolayı boşanmalar artmaktadır. Evlenme oranları azalmaktadır. Doğum oranları düşmektedir. Yalnızlık bunalımları kişilerin hayatlarını ciddi manada etkilemektedir.

Bu araştırma eş seçiminde meydana gelen değişimleri beş önemli değerde meydana gelen değişimlere göre ölçmeye çalışmaktadır. Bunlar ahlak, güzellik, soy, özgürlük, kariyer ve romantizm değerleridir. Araştırma insanların hangi değerlere önem verdiklerini Alanya örneği üzerinden açıklamaktadır.

Bu araştırmanın amacı ahlak, romantizm, soy / aile statüsü, özgürlük, kariyer gibi eş seçim ve evlilik tutumlarında meydana gelen değişimleri ölçmektir. Bu ölçüm yapılırken, gençlik, yetişkinlik, yaşlılık, kadınlık, erkeklik, eğitim ve kariyer arayışlarının eş seçiminde nasıl etkili olduğunu açıklamaktadır. Araştırmanın bulguları, bu alanda daha önce yapılan çalışmalara katkı sağlayacaktır. Alanya örneği konusunda özel bir veri üretmiş olmaktadır. Geleneksel ve küresel değerlerin karşılaştığı bir ortamda evlilik tutumlarında meydana gelen değişimleri ortaya koymaktadır.

D. Araştırmanın Yapıldığı Alan

Alanya, Anadolu Selçuklu döneminde kışlık başkent yapmış ender güzellikteki tarihi bir şehirdir. Antik çağlarda korsanlara, Bizans döneminde derebeylerine ev sahipliği yapmıştır. Tarih boyunca Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi imparatorluklar için Akdeniz’de önemli bir kale vazifesi görmüştür. Aynı zamanda Alanya çok eski bir tersane şehridir.

Antalya ili merkezine uzaklığı 154 kilometredir. Alanya 1598,51 kilometre karelik alana sahiptir. Türkiye’nin güneyinde yer alan küresel bir turizm kentidir. Alanya, Türkiye’nin Akdeniz Bölgesi’ndeki Antalya iline bağlı bir ilçesidir. Batıdan doğuya sahil şeridi boyunca Alanya’nın komşuları, batıda Antalya’nın Manavgat ilçesi, kuzeybatısı kısımlarında ise dağlık bir araziye sahip Antalya’nın Gündoğmuş ilçesi, kuzeyinde Konya’nın Hadim ilçesi, doğusunda Konya’nın Taşkent ilçesi ve Karamanın Sarıveliler ilçesi, güneydoğusunda Antalya’nın Gazipaşa ilçesi, güneyinde Akdeniz yer almaktadır. Alanya’da, Akdeniz iklimi görülmektedir. Kıyılar boyunca yazları sıcak, kışlar ılık geçmektedir. Kuzeye doğru dağların yamaçlarına çıkıldıkça, yayla havası hüküm sürmeye başlar. Çalışma, Antalya ili Alanya ilçesi merkezinden elde edilen verilerle yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Alanya kent merkezi oluşturmaktadır. Alanya, bir turizm ve gelişmiş tarım kenti olmakla yoğun bir tarzda göç alan kentlerden birisidir. Bu yönüyle hem küresel tüketim alışkanlıklarının, hem mahalli değerlerin hem de ulusal değerlerin birbirleriyle etkileştikleri bir kenttir. Alanya’nın bu özelliği araştırmanın temsil kapasitesini de arttırmaktadır. Bu araştırma, Alanya’nın merkezinde yaşayan halk ile sınırlandırılmıştır. Nüfus bir yerleşim yerinin sosyal eserini oluşturmaktadır. O yerleşim yerini değiştiren en önemli çevreden biridir. Bir yerleşim yerinde ki; artış hızı, cinsiyet, medeni durumu, ikametgâh, eğitim düzeyi vb. gibi değişmeler toplumsal değişmeden ayrı olarak değerlendirilememektedir.

“Bu bölgeye gelenler ve hatta yolculuk sırasında buradan geçerken konaklayanlar bile, yaşamanın kolay ve güzel olduğu Alanya’ya yerleşmede tereddüt etmemişlerdir.” Herodotos’un bu sözüyle geçmişten günümüze kadar ve hatta günümüzde bile Alanya’nın, coğrafi güzelliklerinden, tarihi değerlerden, ikliminden yararlanmak için gelen insanların

Alanya'ya yerleşmek ve yaşamak istemelerindeki etkenler Alanya kültürünün yanında ayrıca Alanya halkının iyi niyeti, hoşgörüsü, güler yüzlülüğü, misafirperverliği, yardımseverliği, insancıl yaklaşımı, barışçıl ve uzlaşmacı temelinde yükselen dürüstlük, mertlik, kahramanlık bağımsızlık ve gururun bir araya gelmesi olarak görülmektedir.

Akdeniz'in kendi ruhunu işlediği Alanya insanının bu tutum ve davranışları Alanya nüfusunun artmasına sebep olmuştur. 1980'li yıllarda 30.000 insanın yaşadığı ilçede yoğun yurt içi ve yurt dışı göçler sonucu artmıştır. İlçenin nüfusu 2023 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi “ (TÜİK (ADNKS) sistemine göre) “ 359 bin 831 kişidir. Aşağıda Çizelge 1' de Alanya' da yıllara göre doğum, vefat evlenme ve boşanma ve Çizelge 2'de Alanya'nın Cinsiyete Göre Nüfusu hakkında bilgiler verilmiştir.

Çizelge 1. Alanya Nüfus Bilgileri “

ALANYA NÜFUS BİLGİLERİ				
YILLAR	DOĞUM	VEFAT	EVLENME	BOŞANMA
2018	5835	1281	2053	887
2019	4005	1408	2115	857
2020	3895	1565	1987	623
2021	3695	31	2084	1088
2022	3377	1554	2192	968
2023	3359	1518	2592	943

Kaynak: (<https://www.altso.org.tr/wp-content/uploads/2023/09/1-altso-stratejik-plan-2023-2027.pdf>)”

Çizelge 2. Alanya'nın Cinsiyete Göre Nüfus Bilgileri “ (TÜİK (ADNKS) sistemine göre) “

ALANYA'NIN CİNSİYETE GÖRE NÜFUSU					
YILLAR	KADIN	ERKEK	TOPLAM	KADIN %	ERKEK %
1970	26.590	26.962	53.552	49,65	50,35
1975	30.337	32.898	63.235	47,97	52,03
1980	36.260	37.888	74.148	48,90	51,10
1985	42.000	45.080	87.080	48,23	51,77
1990	59.065	70.041	129.106	45,74	54,26
2000	121.816	135.855	257.671	47,27	52,73
2007	109.855	116.381	226.236	48,55	51,45
2008	114.146	119.773	233.919	48,79	51,21
2009	117.422	124.029	241.451	48,63	51,27
2010	120.980	127.306	248.286	48,72	51,28
2011	126.727	133.060	259.787	48,78	51,22
2012	129.197	135.495	264.692	48,81	51,19
2013	135.237	141.040	276.277	48,94	51,06
2014	139.318	146.089	285.407	48,81	51,19
2015	142.460	149.183	291.643	48,84	51,16
2016	143.805	150.753	294.558	48,82	51,18
2017	146.288	153.176	299.464	48,84	51,16
2018	153.011	159.308	312.319	48,99	51,01
2019	160.947	166.556	327.507	49,14	50,86
2020	163.877	169.227	333.104	49,19	50,81
2021	173.543	177.093	350.636	49,49	50,51
2022	180.156	184.024	364.180	49,46	50,54
2023	177.277	182.614	359.891	49,25	51,75

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere yıllara göre Alanya’da erkek nüfusunun kadın nüfusuna oranla fazla olduğu görülmektedir .(2023 TÜİK) .

1950 yılında karayollarının yol yapımına başlaması, 1980 senesinde inşaat sektörünün girmesi ve 2000’li yıllardan sonra turizmin çok hızlı bir şekilde gelişmesiyle Alanya nüfus bakımından büyük artış göstermiştir. Türkiye’nin sayılı turistik merkezi olmuştur. Alanya yaz aylarında büyük bir şehir kışın ise ilçe görünümündedir. Türkiye’nin birçok şehirden nüfusu fazladır. Alanya nüfus büyüklüğü bakımından Türkiye’nin (~)26 ilini geride bırakmaktadır. Türkiye’nin 922 ilçesi vardır. Alanya nüfus büyüklüğü bakımından Türkiye’nin ilk 55.’inci sırasında yer almaktadır (2023 TÜİK).

Alanya Türkiye’nin küresel turizm şehirlerinden biridir. Alanya, Antalya iline bağlı bir ilçedir. Antalya iline yaklaşık olarak 154 kilometre mesafede yer almaktadır.2012 senesinden itibaren Alanya Gazipaşa havalimanı Alanya’ya 45 kilometre mesafededir. Yaklaşık 360 bin nüfusuyla Antalya’nın en kalabalık ilçesinden biridir. Antalya ilinin 19 ilçesi bulunmaktadır. Alanya nüfus büyüklüğü bakımından Antalya ilinin 3.üncü büyük ilçesidir (TÜİK 2023). Alanya nüfusunun 155 bin 552’si Antalya nüfusuna kayıtlı iken 204 bin 339 kişi Türkiye’nin diğer vilayetlerine kayıtlıdır (TÜİK 2023). Yaklaşık 55 bin yerleşik yabancı Alanya kentinde yaşamaktadır. Alanya göç veren değil, göç alan bir ilçedir. Yalnızca Türkiye’nin 81 ilinden değil dünyanın her yerinden göç alan bir turizm kentidir. Akdeniz’in incisi adını almış ve birçok ülkeden insanın en çok yerleşip yaşamak istediği bir kent olmuştur. Örneğin Rusya Ukrayna savaşında Ukrayna vatandaşların ve Rus vatandaşlarının tercihi Alanya olmuştur.

Çizelge 3. Alanya’ya gelen Yerli ve Yabancı Ziyaretçi Sayısı

Yıllar	Alanya Konaklama İstatistiklerine Göre Tesis Giriş Yapan Ziyaretçi İşletme (Bakanlık) Belgeli			Belediye Belgeli			Toplam		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2018	3.450.270	776.978	4.227.248	1.192.579	260.532	1.453.111	4.642.849	1.037.510	5.680.359
2019	4.409.011	650.046	5.059.057	1.416.150	218.439	1.634.589	5.825.161	868.485	6.693.646
2020	1.359.942	518.610	1.878.552	374.054	210.129	584.183	1.773.996	728.739	2.462.735
2021	3.332.508	914.198	4.246.706	928.487	363.504	1.291.991	4.260.995	1.277.702	5.538.697
2022	5.627.420	902.113	6.529.533	1.295.649	271.617	1.567.266	6.923.069	1.173.730	8.096.799
2023	6.076.796	1.016.803	7.093.599	-	-	-	-	-	-

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı Konaklama Tesisine Giriş Sayısı (tisapi.ktb.gov.tr.)

Tarihi ve kültürel değerleri ile bir turizm bölgesidir. Alanya, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde çok kültürlü bir medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Farklı dinlerin, farklı dillerin günümüzde de yaşamaya devam ettiği bir medeniyet kentidir. 2018 yılından itibaren Alanya nüfusunun %10'unu 82 farklı ülkeden gelen yerleşik yabancı oluşturmaktadır. Bugün ise Alanya ilçesinde nüfusun %15'ini 130 milletten yerleşik yabancı oluşturmaktadır. ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt) sistemi verilerine göre yaşayan 319 bin 891 kişinin yaklaşık 54 binini farklı ülkelerden gelerek Alanya'ya yerleşen yabancılar oluşturmaktadır. Alanya, dünya şehri olarak Türkiye'nin dışı açılan kapısıdır. Aynı zamanda Türkiye'nin mozaiği durumunda bulunan uluslararası bir turizm şehridir. Alanya'da yaşayan yerleşik yabancıların uyum sağlaması, onların talep ve sorunlarıyla ilgilenilmesi gibi amaçlar için Yabancılar Meclisi (Ağustos 2004 yılında) kurulmuştur. Türkçe konuşmasını bilen ve farklı ülkelerdeki kişilerden oluşmasına dikkat edilerek 20 üyeli olarak kurulmuştur. Daha sonraki toplantılarda daha geniş kitleye ulaşması için Alanya'da bulunan yabancı uyruklu vatandaşların kurduğu dernek başkanları da üye edilmiştir. 2006 yılındaki toplantıda Yabancılar Meclisi yerine Yeni Alanyalılar Meclisi adı kararı alınmıştır. Fakat resmi yazışmalarda halen Yabancılar Meclisi olarak ifade edilmektedir. Her yıl Noel pazarı kurulmaktadır. Her yıl Mayıs ayının son haftasında Kültür ve Sanat Festivalinde stant kurarak faaliyetleri hakkında tanıtım yapmaktadırlar. Her Ramazan ayında iftar yemeği düzenleyerek yabancı ve yerli halkın bir araya gelerek kaynaşması sağlanmaktadır. Aynı zamanda gerek Türk devlet yetkilileri, gerek yabancı devletlerin yetkilileri, büyükelçilerle görüşerek uluslararası bağın, iletişimin güçlenmesine yardımcı olmaya çalışmaktadır.

Alanya, bulunduğu stratejik konumuyla Osmanlı döneminde ve günümüzde de bir liman kentidir. Alanya, Toros Dağları ile çevrili eşsiz bir bölgede konumlanmıştır. Doğal güzellikleri, benzersiz coğrafyası, iklimi ve tarihe tanıklık eden yapılarıyla ender güzellikte bir şehirdir. İlçe merkezi yarımada üzerine kurulu olurken, yarımada Antik Çağ dönemlerinden itibaren birçok farklı medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bölgedeki ilk yerleşimlerin ne zaman başladığına dair kesin bir bilgi olmasa da ilçede yapılan arkeolojik bulgular, Alanya'da yerleşik hayata Kadı İni Mağarası'nda geçildiğini ve bu dönemin de Üst Paleolitik döneme işaret ettiğini göstermektedir. Alanya'da çok eski

dönemlerden itibaren başlayan yerleşik hayat, beraberinde de birçok önemli yapının bölgede inşa edilmesine olanak sağlamıştır. Bu yapıların birçoğu, günümüzde hala aktif olarak ziyaret edilebilmektedir. Şehrin ekonomisi tamamen tarım ve turizme dayalıdır. Hizmet sektörü de iyi gelişmiştir. Seracılık ve narenciye üretimi bölgenin sıcak ikliminden dolayı son derece gelişmiş tekniklerle yapılmaktadır. Alanya avokadosu, Alanya yenidünyası ve Alanya muz olmak üzere üç tane coğrafi işaretli ürün vardır. Alanya, turizmdeki başarısını tropikal meyve üretiminde de göstermektedir. Alanya'da 38 tropikal meyve ve sebze yetiştirilmektedir. Bunlar Muz, avokado, mart inciri, ejder meyvesi, pepino gibi tropikal tarım ürünleridir.

Alanya halkı eğitime ve öğretime önem vermektedir. Alanya'da okulların yüzde doksan beşi Alanyalı hayırseverler tarafından yapılmaktadır. Alanya'ya yapılan ilkokul Osmanlı zamanında yapılan Hayate Hanım İlkokulu'dur ve hala eğitim vermeye devam etmektedir. Alanya'da iki tane üniversite bulunmaktadır. Öğrenci sayısı da artmaktadır. Alanya, hem küresel tüketim alışkanlıklarının, hem mahalli değerlerin hem de ulusal değerlerin birbirleriyle etkileşimde olduğu bir kenttir. Alanya'nın bu özelliği araştırmanın temsil kapasitesini de arttırmaktadır.

E. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma Alanya kent merkezi ile sınırlıdır. Alanya nüfusu bunun evrenidir. Örneklem 513 kişidir. Sadece belirtilen değişkenlere göre evlilik tutumlarında meydana gelen değişimleri açıklamakla sınırlıdır.

II. TEMEL KAVRAMLAR

A. Aile ve Aile Yapısındaki Değişmeler

Sanayi Devrimiyle yaşanan büyük teknolojik gelişmeler, 2000 yılından sonra hızla bilgisayar ve internetin yaygın olarak kullanılması, gelenekselden modern döneme doğru geçiş sonucunda aile ve evlilik müessesesi etkilenmiştir. Bu etkilenme sonucunda evlilik ile ilgili tutumlar da değişmiştir. Geleneksel aile yapısındaki değişmelerin meydana gelmesiyle aile küreselleşmeye ve sanayileşme ile modern aile yapısına dönüşmüştür. Büyük ve geniş aileden çekirdek aileye dönüşmüştür. Küresel değerlerin ön plana çıkması teknoloji ve dijital dünyanın ön plana çıkmasıyla, hızlı değişmelerin meydana gelmesiyle aile yapısında çözümlerde ve de evliliğin değişmesinde etkili olmuştur.

Toplumda yaşanan sanayileşme ile birlikte evliliğin yapısında değişimler gözlemlenmektedir. Bütün toplumlar özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun olarak çeşitli evlilik biçimleri geliştirmişlerdir. Zengin kültürel motiflerle evlenme sürecini şekillendirmişlerdir. Seçilen eşin kendi grubu içinden ya da dışından olmasına göre endogami ya da ekzogami, evlilik birliğini oluşturan eş sayısına göre monogami ya da poligami evlilik, bilinen en yaygın evlilik tipleridir. Günümüze gelen evlilik çeşitleri, monogamik ilişkiden poligamik ilişkiye, ülkenin yasalarına, kültüre ve ırklara göre değişkenlik göstermektedir.

Türkiye’ de Aile yapısı, Cumhuriyet ‘in ilanından sonra Medeni Kanun’un kabulü ile oldukça önemli değişimler yaşamıştır. Kanunla birlikte kadına çok büyük haklar tanınmıştır. Kadın ile erkek rollerinde eşitçilik getirilmiştir. Erkek ailede reysken günümüzde eşler aile ile ilgili kararları beraber almaktadır. Çok eşlilik yasaklanarak tek eşli evliliğe geçilmiş, ayrıca boşanma hakkı kadına da verilmiştir.

Modernleşme ile birlikte kentleşme aile yapısında değişiklik meydana getirmiştir. İşsizlik, ekonomik, ya da daha iyi hayat yaşamak için köyden şehre göç başlamasıyla geniş aileden çekirdek aileye dönüşüm olmuştur. Büyük aileden

(dede, nine, amca, hala, torunlar) anne baba ve çocuktan oluşan küçük aileye dönüşüm başlamıştır. Günümüzde çekirdek aile egemen olsa da parçalanmış aile ve tek ebeveynli ailelerde artış görülmektedir. Günümüzde bir veya ikiden fazla çocuk düşünmeyen aileler artmaktadır. Doğum oranları gittikçe azalmaktadır. Yaklaşık 10-15 yıl öncesi genç nüfus ile övünülürken bugün ise çok hızlı bir şekilde yaşlı nüfusa doğru gidilmektedir.

Aile içi rollerin değişmesi sonucunda kadın iş hayatına başlayarak evin geçimini sağlama sorumluluğunu da üstlenmeye başlamıştır. Çalışan kadınlar modern kadın olarak tanımlanırken, çalışmayan ev hanımı olan kadınların dışlanması, hor görülmesi sonucu kadınların çalışma hayatına atılmasına sebep olunmuştur. Hem çalışan hem de çalışmayan kadınların yaşamış oldukları olumsuz durumlar sonucunda boşanmalar artmıştır. Tek ebeveynli aile ve parçalanmış ailede artış olmaya başlamıştır. Tabi ki bu tek başına etken değildir.

Turizm sektörü aile yapısının değişmesinde rol oynayan önemli toplumsal etkenden biridir. Turizm bir sektör olarak önem kazandıkça, o yerleşim bölgesindeki ailelerin yaşam tutumlarına çeşitli biçimlerde etkiye bulunmaktadır. Daha önceden tarım sektöründe çalışan ve faaliyet gösteren aile, turizmin gelişmesiyle beraber tarımsal işleri bir yana bırakarak daha fazla gelir getirdiği, daha iyi bir hayat sağladığı için turizm sektöründe faaliyet göstermeye başlamışlardır. Turizm bölgesinde yerleşim yerlerinde aileler oteller, pansiyonlar vb. açma yollarına gitmektedirler.

Gelen turistlerle ilişki içinde bulduklarından dolayı da aileler, eski dışa kapalı tutucu davranışlarını bırakıp, daha açık bir tutuma sahip olmuşlar, değer yargıları da akılcı bir niteliğe bürünmüştür. Turizm, tutucu bazı geleneklerin etkisini azaltıp birey ve ailelerin dışa açılma sürecini hızlandırmaktadır. Hatta gençler turistlerle evlenmeye başlamıştır.

Turizm bölgesinde bulunan aileler onların yaşam biçimi hakkında da bilgi sahibi olmaktadır. Böylece turizm bölgesinde yaşayan ailelerle turistler arasında bir kültür alışverişi söz konusudur. Bu da ailelerin diğer kültürlerden bazı kültürel öğeleri almasına, yeni davranış modelleri geliştirmesine neden olabilmektedir. Önceden tek söz sahibi aile reisi yani baba iken, turizm sektörüne kaymasıyla beraber ailenin diğer üyelerinin de bu sektörde çalışmaya

başlamasıyla, babanın otoritesi azalmış, diğer aile fertleri de söz sahibi olmuşlardır. Ayrıca kadın da çalışma yaşamına girerek, ailede rolünü değiştirmiştir. Özellikle turizmin yarattığı yeni iş imkânları bunda etkili olmuştur. Kadınların rollerindeki değişimle daha özgür bir duruma geldikleri gözlemlenmektedir.

Baykan'ın (2007) yaptığı araştırmaya göre; “Turizmin, Türk toplumunda ailenin büyüklük ve ölçülerinin azalmasında önemli bir etkiye neden olduğu belirtilebilmektedir. Turizm geliştiği bölgelerde çoğunlukla ailenin küçülmesi, aile içindeki kadının rolünün değişmesi, aile içerisinde çocuklara bakış açısının değişmesi ve evlenmelerle ilgili geleneklerin değişmesi gözlemlenmektedir. Yapılan araştırmada bulunan bulgulara göre, turizm ile birlikte aile yapısında, sorumluluk seviyesi, karar alma biçimi ve iş imkânlarının değişmesi gibi etkilerin ortaya çıktığı görülmektedir. Kazanılan gelirler sayesinde turizm, aile yapısındaki statü değişikliklerini meydana getirmektedir. Turizmin aile yapısındaki etkilerinin olumlu olarak algılanmasının yanında, bazen aile içi çatışmalara ve aile yapısının bozulmasına neden olabildiği de görülmektedir” (Avcıkurt, 2017: 64).

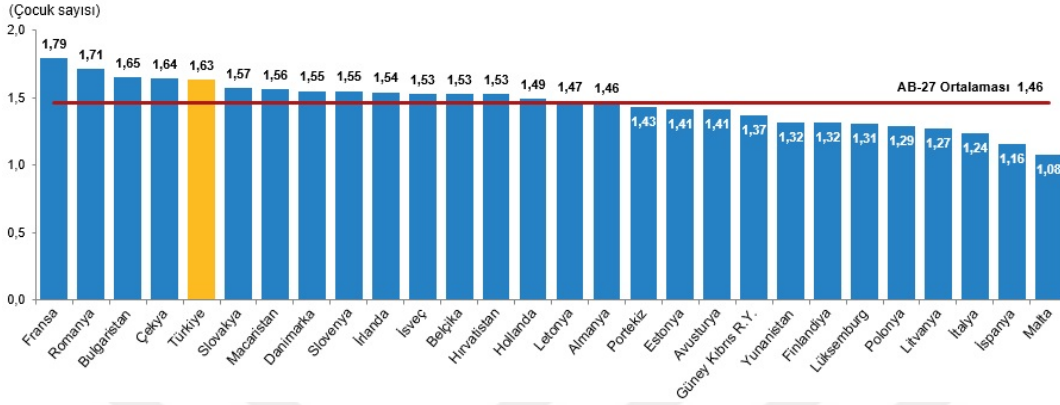
Çizelge 4. Hanehalkı Tiplerine göre Hanehalkı Oranı 2015-2023

Hanehalkı tipleri	Toplam hanehalkı içindeki oranı (%)								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tek kişilik hanehalkı	14,4	14,9	15,4	16,1	16,9	17,9	18,9	19,4	19,7
Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı	66,9	66,4	66,1	65,3	65,1	65,2	64,4	64,5	63,8
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile	14,3	14,2	14,2	14,1	13,9	13,5	13,5	13,8	14,0
Eşler ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	44,8	44,0	43,5	42,3	42,0	42,0	40,8	40,4	39,2
Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	7,8	8,2	8,5	8,9	9,2	9,7	10,1	10,3	10,6
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,2	2,3	2,3	2,4
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	0,2	0,5	0,7	7,0	7,2	7,5	7,8	8,0	8,2
En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı	16,5	16,3	16,0	15,8	15,0	14,0	13,5	12,8	13,2
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalkı	2,2	2,4	2,5	2,8	3,0	2,8	3,2	3,3	3,3

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2015-2023

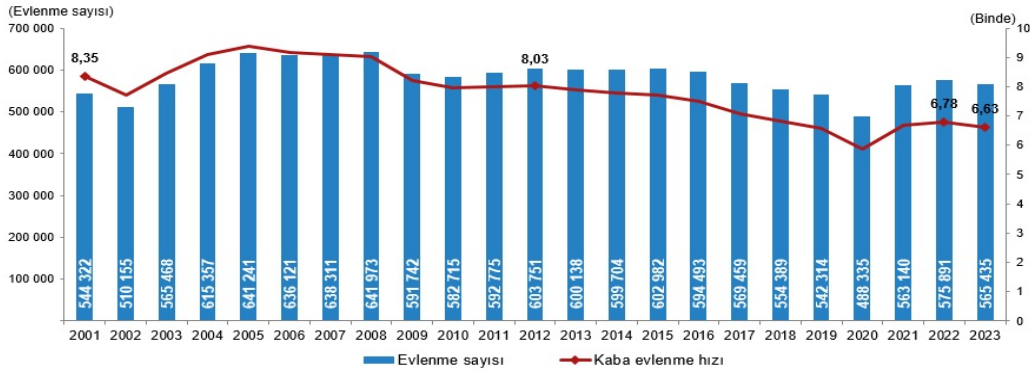
ADNKS sonuçlarına göre, geniş aile, en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalklarının oranı 2015 yılında %16,5 iken 2023 yılında %13,2'ye düşmüştür. Geniş ailede düşme görülmektedir. Tek çekirdek aile olarak ifade edilen, yalnızca eşlerden veya eşler ve çocuklarından veya tek ebeveyn ve en az bir çocuktan oluşan hanehalklarının oranının, 2015 yılında %66,9 iken 2023 yılında %63,8'e gerilediği görülmektedir. Aralarında eş, anne-çocuk veya baba-çocuk ilişkisi olmayan fertleri içeren; diğer bir ifadeyle çekirdek aile bulunmayan

birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranında artış olduğu gözlenmektedir. Söz konusu hanehalklarının oranı 2015 yılında %2,2 iken 2023 yılında %3,3'e yükselmiştir. Çekirdek aile bulunmayan, birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranı artmaktadır.

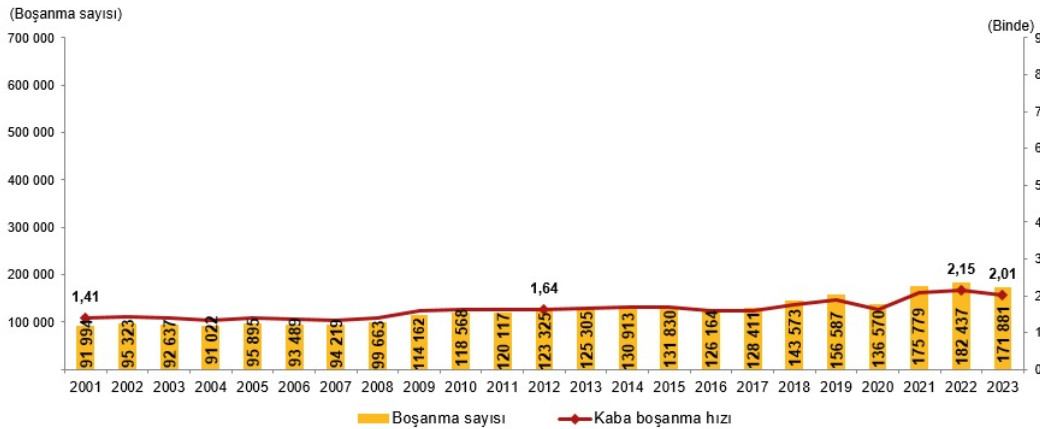

Şekil 1. Toplam doğurganlık hızının Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırması, 2022

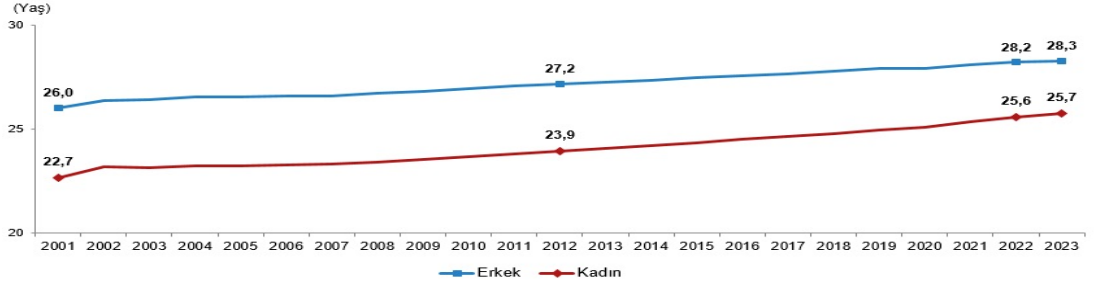
Kaynak: Kaynak: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Euro stat) Veri Tabanı, 2022 Türkiye verisinin kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK).

Şekil 2. Türkiye’de Evlenme Sayısı ve Kaba Evlenme Hızı, 2001-2023

Şekil 3. Türkiye’de Boşanma Sayısı ve Kaba Boşanma Hızı, 2001-2023

Şekil 4. Türkiye’de Cinsiyete göre ortalama ilk evlenme yaşı, 2001-2023

Dünya Değerler Araştırma (WVS) veri setine göre birçok ülkede toplumda ailenin kendileri için önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bu araştırmaya göre Türkiye’nin aileye verdiği önem %91,08 olurken 2010- 2014 verilerine göre %95,4 gibi çok yüksek seviyede iken 2017-2021 döneminde biraz azaldığı görülmektedir. Yine bu araştırmaya göre ailede azalma olurken arkadaş grubuna verdiği oran 2010-2014 yılı %58 iken, 2017-2021 döneminde %61,7 seviyesine yükselmiştir.

World Values Survey & European Values Study (2017-2021)								
N	Country/ler	Sample	N	Country/ler	Sample	N	Country/ler	Sample
1	Albania	1435	27	Georgia	2194	53	North Macedonia	1117
2	Andorra	1004	28	Germany	6935	54	Norway	1123
3	Argentina	1000	29	Greece	1200	55	Pakistan	2000
4	Armenia	1500	30	Guatemala	1229	56	Peru	1400
5	Australia	1815	31	Hong Kong SAR	2075	57	Philippines	1200
6	Austria	1844	32	Hungary	1518	58	Poland	1352
7	Azerbaijan	1800	33	Iceland	2505	59	Puerto Rico	1127
8	Bangladesh	1200	34	Indonesia	3200	60	Romania	2870
9	Belarus	1548	35	Iran	1499	61	Russia	3535
10	Bolivia	2067	36	Iraq	1200	62	Serbia	2706
11	Bosnia Herzegovina	1724	37	Italy	2277	63	Singapore	2012
12	Brazil	1762	38	Japan	1353	64	Slovakia	1435
13	Bulgaria	1560	39	Jordan	1203	65	Slovenia	1076
14	Chile	1000	40	Kazakhstan	1277	66	South Korea	1245
15	China	3636	41	Kyrgyzstan	1200	67	Spain	1311
16	Colombia	1520	42	Lebanon	1200	68	Sweden	1194
17	Croatia	1488	43	Lithuania	1448	69	Switzerland	3580
18	Cyprus	1000	44	Macao SAR	1023	70	Taiwan ROC	1223
19	Czech Rep.	1812	45	Malaysia	1313	71	Tajikistan	1200
20	Denmark	3362	46	Mexico	1741	72	Thailand	1500
21	Ecuador	1200	47	Montenegro	1003	73	Tunisia	1200
22	Egypt	1200	48	Myanmar	1200	74	Turkey	2415
23	Estonia	1304	49	Netherlands	2721	75	United Kingdom	1788
24	Ethiopia	1230	50	New Zealand	1057	76	United States	2596
25	Finland	1186	51	Nicaragua	1200	77	Women	1200
26	France	1870	52	Nigeria	1237	78	Zimbabwe	1215

Şekil 5. Hayatında Ailenin Önemli Olduğunu Söyleyenler Word Values Survey (2017-2021)

Kısaca Türkiye’de aile yapısındaki değişimleri özetleyecek olursak;

Türkiye’de Aile Yapısındaki Transformasyon

Aile Yapısındaki Transformasyon

Özellikler	Geleneksel Aile	Modern Aile
Aile Yapısı	Geniş Aile	Çekirdek Aile
İlk Evlenme Yaşı	Erken	Geç
Evlenme Şekli	Görücü Usülü	Anlaşarak Evlenme
Yerleşim	Patrilokal	Neolokal (Ayrı Ev)
Otarite	Baba Otaritesi	Eşitlikçi
Aile İçi İlişkiler	Yaygın	Yoğun
Akrabalık Bağları	Geniş	Dar
Çocuklar	Üretime Katkı Sağlayan	Tamamen Tüketici
Akraba Evliliği	Çok	Az

B. Evlilik ve Evlilik Tutumları

Evlilikte eş seçimi çiftler için bir tutumdur. Eşlerin, geleneklere, törelere, ahlaki değerlere, ekonomik duruma, fiziki çekiciliğe, kariyer değerlerine ve kişilerin bireysel özgür hazlarına göre birbirlerini seçmeleri birer tutumdur. Bundan dolayı tutumların eş seçme biçimi ve nedeni üzerindeki değeri önemlidir. Bu bölümde bundan dolayı, tutumların birer sosyo-psikolojik olgu olarak bu araştırmadaki yerini açıklamak gerekir. Bu bölümde, tutumların oluşum süreci hakkındaki teoriler açıklanacaktır.

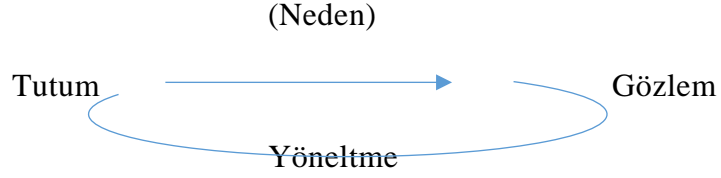
1. Tutum (Attitude)

Türk Dil Kurumuna göre Tutum;" Tutulan yol, davranış ve tavır demektir. Kişinin diğer bireyler ve objelere karşı değerlendirmesidir". (<https://sozluk.gov.tr/>).

Günümüzde geçerli olan tanımıyla, tutum kavramı ilk defa 1918 tarihli Thomas ve Znaiecki'nin Polonya Köylüsü adlı kitabında kullanılmıştır. Tutumlar uzun yıllardır sosyal psikolojinin belli başlı hususlarından biri olmuştur. Allport (1954)," Tutum kavramı başlarda kamusal tutumlar, bireysel tutumlardan ayırt edilmiştir. Bugün ise böyle bir ayırım yapılmamaktadır. Tutumlar bireysel ele alınarak ölçülmektedir. Fakat, Survey gibi yöntemler kullanılarak çok sayıda bireyin tutumları ölçüldüğünde grup tutumlarından söz edilebilmektedir. Çeşitli gruplar tutumlarına göre birbirleriyle kıyaslanabilmektedir.

Thurstone (1928) "Tutumlar Ölçülebilir" makalesiyle ilk tutum ölçeğini geliştiren kişi ve bu konuda öncü olmuştur. Tutum hem sosyal davranışımızı hem de sosyal algımızı etkilemektedir. Smith (1968) bu kavramı "Tutum, bir bireye dayandırmak ve onun bir psikolojik nesneyle ilgili düşünce, davranış ve düşüncelerini disiplinli bir şekilde oluşturulan eğilimdir" şeklinde belirtmiştir.

Zanna ve Rampel (1988), "Nesneye karşı olumlu ve olumsuz olarak iki şekilde ortaya çıkmaktadır." İfadesinde bulunmuştur. Pratkanis ve Greenwald (1989), "Tutum kişilerin, farkında oldukları bir objeyle ilgili değerlendirmelerini içermektedir". İyi-kötü, çirkin- güzel, negatif- pozitif, olumlu-olumsuz gibi tutum nesnesi ile ilgili yargılarımızdır".

Şekil 6. Tutum Davranış İlişkisi

Şekil 1-1'de görüldüğü gibi gözlenen bir davranış bir tutuma yöneltilmektedir. Tutum bir bireye aittir. Bir tutumun meydana getirdiği sadece duygu ya da sadece bir davranış eğilimi değildir. Tutum, duygu – düşünce-davranış eğiliminin bütünleşmesidir.

2. Tutumun Bileşenleri

Tutum bir tepki gösterme şekli değildir. Belli bir tepkinin ortaya konulmasının bir ön basamağıdır. Birey, belli bir duruma, nesneye veya kişiye yönelik bir tepki ortaya koymadan önce o tepkiye talim olmak üzere bir tavır almaktadır. Bir duruş ortaya koymaktadır. Yani birey belli bir tepki biçimi göstermek için kendisini belli biçimde konumlandırmaktadır. O tepkiyi ortaya koymaya hazır duruma getirmektedir. Tutumların zihinsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç unsuru vardır. Bu unsurlar arasında iç tutarlılık olduğu kabul edilmektedir.

a. Davranışsal Öge

Bireyin belli bir uyarıcı grubundaki tutum konusuna karşı tepkilerini yansıtmaktadır. İnsanlar çeşitli nedenlerle her zaman duygularına uygun davranamazlar, ancak duygulara uygun hareket etme eğilimi daima mevcuttur. Bu davranış eğilimleri sözler ya da diğer hareketlerden gözlemlenebilmektedir. Bunlar bireyin alışkanlıkları, normları ve söz konusu tutum nesnesi ile doğrudan ilişkili olmayan diğer tutumların etkisi altındadır. Duygusal davranışın temelinde negatif ya da pozitif olmak üzere iki boyut vardır.

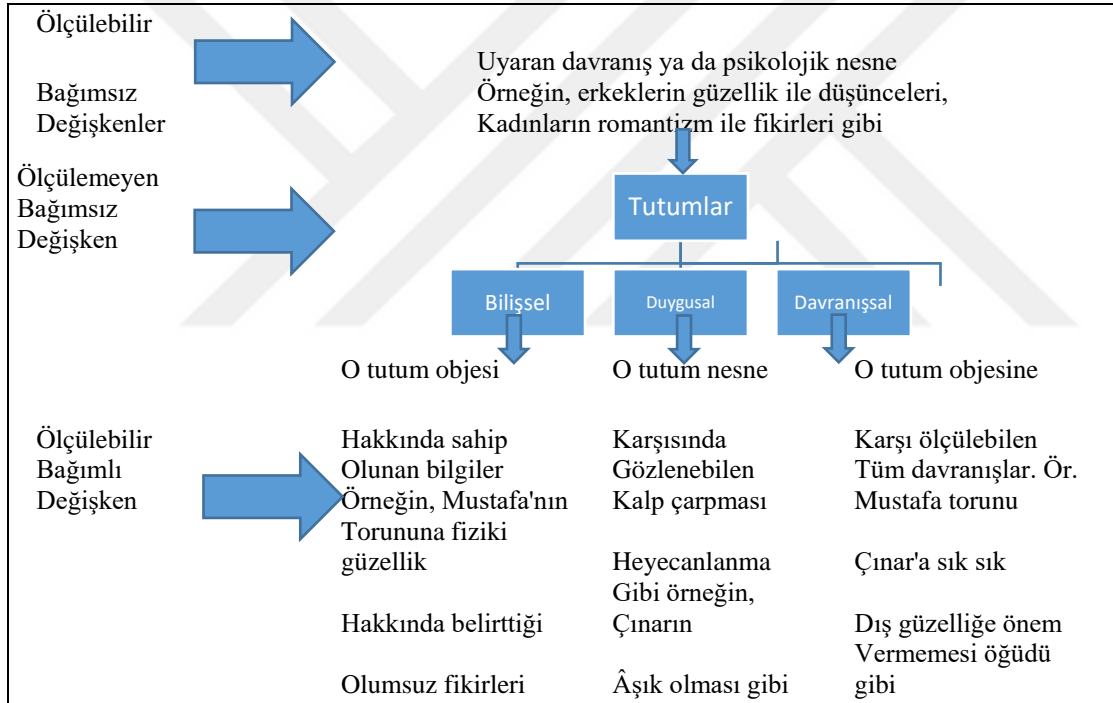
b. Bilişsel (Zihinsel) Öge

Birey çevresi ile ilişkilerinde zihinsel sistemden yararlanmaktadır. “Bireyler, sosyal çevre ile olan iletişimde ön bilgilerini kullanırlar. Yeni uyarıcıların algılanması, gruplandırılması ve daha önceki bilgilerle ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Bilişsel öge, insanın, sahip olduğu bilgi, inanç,

tecrübe ve düşüncesini meydana getirmekte ve tutumun önemli bir bölümünü oluşturmaktadır” (Baysal, 1981; İnceoğlu, 2004).

c. Duygusal Öge

Bir tutumda bulunan duygusallık, o tutumu yaşanmış bir olaydan veya düşüncelerden ayırmaktadır. İnsanların bir tutumla ilgili duygu ve değerlendirmeleri duygusal boyutu oluşturmaktadır. Tutumun gerçeklerle açıklanamayan, hoşlanma ve hoşlanmama yönüdür. Çevre ile ilgili bilgi, duyum ve deneyimlerin sınıflandırılmasının yanı sıra, bu sınıflandırmaların olumlu, olumsuz olaylarla, arzulanan ya da arzulanan amaçlarla ilişkilendirilmesi söz konusudur. Böyle bir ilişkinin varlığı tutumun duygusal ögesini temsil etmektedir.

Şekil 7. Tutum Nesnesi– Tutum Öğeleri

Tutumların bu tür bir ele alınışı ilk defa Rosenberg ve Hovland (1960)' da ele alındığı görülmektedir. Görüldüğü gibi tutumun düşünce, duygu ve davranış ilişkisine değinilmektedir. Bunlar tutumun olmazsa olmaz öğeleridir.” (Attitudes and Behavior, Chapter8 Prediction of Behavior sayfa 340).

3. Tutum Kuramları

a. Sosyal Yargı Kuramı

Bir nesneyi sevmek, sevmemek ya da ondan hoşlanmak, hoşlanmamak o obje hakkında yargıya sahip olmayı gerektirmektedir. Tutumun değişimi hakkında tahminler yapmaktan çok tutumlardaki değişimi anlamak için kullanılmaktadır. Tutum nesnesine ilişkin geçmiş bilgi birikimlerini, deneyimlerle belirlenmiş duygu ve davranışlarını kapsamaktadır. Yeni bir bireyle tanıştığımızda, o bireye ve üyesi olduğu gruba ilişkin geçmişten gelen bilgi ve tutumlarımız bir bağlantı noktası görevi görecektir.

b. Denge Kuramı:

Bireylerin denge arayışına girmesinde temel güdü; uyumlu, yalın, tutarlı ve anlamlı toplumsal ilişkilere duydukları ihtiyaçlardır. Dengeli bir sistem sevilen kişiyle aynı, seilmeyenden farklı tutumu benimseme durumudur. Sevilenle farklı, seilmeyenle benzer tutum ise dengesiz durum oluşturacaktır. Denge kuramına göre dengesiz durum denge yönünde değişme eğilimindedir. Dengesizlik değişiklik yönünde baskı (gerilim) üretmekte ve bu baskı denge sağlanıncaya kadar sürmektedir. Heider ise (1946-1958) denge kuramını “Bireyler arası algı” çerçevesinde geliştirmiştir. Heider; bir bireyin bir diğer bireyle ve bir tutum nesnesi ile ilişkilerini incelemiştir. Bu duruma göre, hoşlanma- hoşlanmama, sevme- sevmeme(tutum ilişkisi), birlikte olma- olmama ilişkisidir. Her iki ilişkisi de olumlu (+) ya da olumsuz(-) olabilmektedir.

c. Sosyal Mübadele Kuramı

Huston ve Burgess (1979,akt. Bidwell, Mey,2000:250) sosyal mübadele yaklaşımını tüm ilişki sürecini baştan sona açıklamada kullanmaktadır. İlişki sürecini başlama evresi, ilişki dönemi ve bozulma süreci olmak üzere üç evreye ayırmaktadırlar.

Mübadele yaklaşımlarından “Sosyal mübadele” kuramın ise eş seçiminde en az bedelle en fazla ödülü veren kişilerin değerlendirilmesi temel alınmaktadır. Genel anlamıyla ödüller ilişkide mutlu eden durumlar, bedeller ise ilişkide hoş gitmeyen yönlerdir. İlişkilerin zamanla değişebilen kendi dinamikleri vardır. Çiftler ilişkilerini değerlendirirken ortak bir noktada anlaştıklarını düşünmektedir. Oysaki her bireyin ödülleri ve bedelleri farklıdır.

4. Tutumları Gözlem ve Modelleme Metoduyla Öğrenimi

Bireyler tutumlara sahip olarak doğmaz. İnsanlar tutumları sonradan öğrenirler. Bireyler tutumların çoğunu başka bireylerden öğrenir. Tutumların nasıl edinildiğini sosyal öğrenme teorisi açıklamaktadır. Johnn Devey ise ; bireylerin birbirinden bu kavramı öğrendiğine dikkat çekmiştir. Rotter (1947), “İnsanoğlu, yaşantısına etki eden hayat tecrübelerini etkileyebilme kudretine sahip bilinçli bir varlıktır. Bireyin davranışlarını dış uyarıcılar ve pekiştireçler etkilemektedirler.” Albert Bandura ise, bireylerin sergilediği birçok davranışın, diğer kişilerin yaptığı davranışlarını gözlemlemekle ve onları örnek alarak ya da modelleme yoluyla kazanıldığını ifade etmektedir.

Bazı tutumları birey kendi deneyimleri ile bazısını ise sosyal çevresinden bazısını ise medya vs. gibi araçlarla öğrenmektedir. “Tutum insanoğlunun çevrelerine uymasında rehberdir. Ayrıca tutumun bireylerin sosyal uyumunu kolaylaştırıcı yönü ve bireylerin davranışlarını yönlendiren bir etkisi olduğu düşünülmektedir. (Tufan ve Güdek;2008)”. Tutum sosyal çevreden, doğrudan deneyim ve medya ile öğrenme yollarından elde edilebilmektedir.

C. Tutumların Oluşumu, Sosyal Çevre (Anne / Baba, Arkadaşlar)

Kişi tutumların ilk kaynağı kişinin ailesidir ve daha sonra arkadaşları, sosyal çevresi gelmektedir. Sağlıklı birey için aile çok önemlidir vurgusu yapılmaktadır. Çünkü bir bireyin kişiliği, ahlaklı olması, karakteri ve davranışları, tutumları, ilk gözlemlendiği ve rol model aldığı anne ve babasıdır. İslam filozoflarına ise “Ahlaki eğitimin eş seçme ile başladığına” vurgu yapmaktadırlar. Çünkü çiftlerin yetiştireceği nesiller sağlıklı, erdemli, ahlaki tutumlara göre yetiştirilecektir. Bu konuda Rutledge (2000), “Bireylerin ahlakla ilgili düşünceleri ve ahlaki davranışıyla ilgili tutumlarını inceleyerek rol modellemelerinden etkilenirler. Buna göre de bir kişinin ahlaki tutumları doğru veya yanlış – modeller aracılığıyla geliştiğini” ifade etmektedir.

Birey için en güzel örnek anne ve babaların evlilikleridir. Bireyin eş seçmede, evlilik tutumlarında, anne ve babanın tutumları belirleyici bir rol oynamaktadır. Sağlıklı bir bireyin gelişmesinde aile en önemli görevi üstlenmektedir. Aile, Arapça bir kelimedir. İki tezatlı anlamı çatısında

bulundurmaktadır. Birinci anlamı gereksinimin gerçekleşmesi, ikinci anlamı ise gereksinimini gidermesidir. Bireyin ihtiyacı olduğunda başvurduğu, güvendiği, sığındığı ailesidir. Aynı zamanda ihtiyacı olanların da ihtiyaçlarını giderme ailenin sorumluluğunda olmaktadır. Bireyin ilk sosyalleştiği ilk yer ailesidir. Aile toplumsal rollerin, nizamların ve tutumların bireylere aktarılmasını sağlamaktadır. Tutum, birey ile davranış etkileşimi içinde bir kişinin düşünceleri, hisleri ve biyolojik özellikleri ile bireyin davranışlarını içermektedir. Örneğin, bireyin partnerinden beklentileri, partnerine karşı duyduğu hisleri ya da duyguları, arzuları evlilik tutumuna yön ve şekil vermektedir. Kişinin evliliğe dair beklentisi, evliliğe atfettiği anlam ve bu doğrultuda gelişmesi beklenen aile ilişkileridir (Willoughby, 2010).

Çakır (2017) ‘ de yaptığı çalışmada; “Çocuklukla genç yetişkinlik döneminde ana/baba tutumlarının bireyin yetişkin dönemde yaptıkları, evlilikte uyum sağlama ya da sorunların üstesinden gelme kudretini ortaya koymuştur. Demokratik tutumla büyüyen bireylerin evlilikte uyum sağlama sorunu pozitif yönlü olmaktadır. Koruyucu ya da otoriter ebeveyn tutumunun sergilendiği ortamda büyüyen bireylerin evlilik uyumu arasındaki ilişki ise negatif yönlüdür. Demokratik tutum ile problem çözme arasında pozitif ilişki, otoriter tutum ya da koruyucu tutumla problem çözme arasında ise negatif ilişki olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte evliliğin uyumlu ve sorunların üstesinde gelmesi yeteneği arasında anlamlı pozitif ilişki tespit edilmiştir” (Çakır, 2017: 69-70).

D. Tutumlar ve Medya (Sanal Âlem ve Dijital Dünyası)

Ana / baba, arkadaş çevresi ve sosyal rollerimizden başka medya, sanal ve dijital dünyası, izlenen filmler, diziler, reklamlar tutumun oluşmasına etki etmektedir. Araştırmalara göre medya hem tutumun oluşmasına hem de var olan tutumların pekişmesine etki etmektedir. Örneğin Morgan (1992),”Cinsiyet rollerini kapsayan kalıp yargıların incelendiği bir araştırmada, televizyon izleyen çocukların cinsiyetçi tutumlar geliştirdiğini” gözlemlemiştir. İnsanı etkilemek için tasarlanmış reklamlar, diziler filmler, Instagram, Facebook ve Tiktok gibi sosyal medya araçları özellikle gençlerin tutumlarının oluşmasına etki etmektedir. Örneğin 1980 yıllara kadar diziler aile bağlarının kuvvetli olmasına, sabrı, sevgiyi, evlenmeden çocuk sahibi olunmamasına vurgu yapmaktayken,

günümüzde ise evlenmeden hayat arkadaşının olabileceği ve çocuk sahibi olunacağı, olmuyorsa ya da mutsuzsan boşan tekrar evlen gibi algı oluşturmaktadır. Ülkemizde de boşanma oranları artmaktadır. Bu gibi durumlar da evlilik tutumlarının farklılaşmasına ve değişmesine sebebiyet vermektedir. Genç bireylerin evliliğe bakışında eşe karşı güvensizliğe, kaygılı bağlanmaya sebebiyet vermektedir.

Günümüzde teknoloji ya da dijital dünyada çok büyük gelişmelere imza atılmıştır. Özellikle iletişim aracı olarak elimizden düşürmediğimiz akıllı telefonlar buna örnek olmaktadır. Uzakları yakın eden, mekânları yakın eden bu teknoloji kişiler arası iletişime farklı uzanım kazandırmıştır. Teknoloji, internetin hız kesmeden gelişmelerin devam etmesiyle Whatsap, Face time gibi programlarla bireylerin sesli olarak konuşabilmesinin yanında görüntülü olarak konuşmasına da olanak tanımaktadır. Ayrıca internet üzerinden alışveriş, haber ve bilgi kaynakları, oyun, sanalda flörtleşme ya da sanalda tanışarak eş seçme, müzik dinleme gibi olanaklar sunmakta, çeşitli sosyal ağlara erişmesi ve küreselleşmiş dijital içeriklerde etkileşim kurma gibi de çok sayıda fonksiyon kazandırmaktadır.

İnsanoğlu doğası gereği belirli kalıp yargılar ile yaşamaktadır. Bu yargılar arasında nasıl iletişim kurduğu yaşama bakışını göstermektedir. Birey kendisini hayatının kahramanı olarak görmektedir. İdeal bir hayat öyküsü oluşturmaktadır. Onu gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Kişisel imaj, temsil ile ilişkilendirilmektedir. Modern toplum, günümüzde temsiller toplumdur. Sanal dünyanın ve bireylerin adapte olduğu imaj, künyesi kadar önemlidir. Bazı durumlarda göz önünde ve daha etkilidir. “Gösteri, hayatın somut tersyüz edilişi olarak objelerin tahakkümüdür”(Guy Debord, 2010: 36-40). 20.yüzyılda grup iletişim araçlarının aracılığıyla meydana gelen imaj, medyanın kitlelere sunduğu çizeçlerdir.

Her yıl dünya genelinde dijital verileri raporlayan “We Are Social” ve “Meltwater”ın hazırladığı Dijital 2024 Global Genel Bakış ve Türkiye Raporu’nda açıklanan Nisan verilerine göre; Türkiye’nin dijital medya alışkanlıkları ve tercihleri, internette geçirdiği süreye göre günde 7 saat 6 dakika ile dünyada 19. sırada yer almaktadır. Nüfusun yüzde 93,8’inin mobil bağlantı sahibi ve yüzde 67,4’ünün sosyal medya kullanıcısı olduğu belirtilmektedir.

Rapora göre, hücresel mobil internetin ortalama indirme hızı 37,66 Mbps, sabit internet ortalama indirme hızı ise 41,90 Mbps olmaktadır. Türkiye'de internet kullanımının başlıca 5 nedeni de, 1-bilgi bulmak, 2-haber ve etkinliklerden haberdar olmak, 3-bir şeyin nasıl yapılacağını araştırmak, 4-ürün ve marka araştırması yapmak ile 5-aile ve arkadaşlarla iletişimde kalmak şeklinde sıralanmaktadır.

“Dijital 2023 Global Genel Bakış” ve “Türkiye Raporu” ’ndaki verilerine bakıldığında ise kullanıcı başına aylık sosyal medya kullanımında ilk sırayı 21 saat 24 dakika ile Instagram, ikinci sırayı ise 20 saat 54 dakika ile Tik Tok’un almaktadır. “Yapılan araştırmanın sonuçlarına baktığımızda Türkiye’de sosyal medya hesaplarından takip edilen profillerin başında arkadaşlar, aile ve tanıdığımız insanlar gelmektedir. Bunu, satın aldığımız ve satın almak istediğimiz markalar, televizyon şovları ya da kanallar ile eğlence içerikleri, fenomenler ve parodi hesaplar takip etmektedir. Dünyada sosyal medyada fenomenlerini takip etme oranına göre Türkiye diğer ülkelere göre yüzde 11,7 ile 49. sırada bulunmaktadır. Türkiye’de sosyal medya kullanımı, özellikle gençler arasında yaygındır. 18-24 yaş arası nüfusun %91,2’si sosyal medya kullanmaktadır.

Teknoloji bağımlılığının gittikçe arttığı görülmektedir, bu da kişiler arası yüz yüze olan iletişimi etkilemektedir. Bu da eşler arasında kıskançlık, düşük ilişki memnuniyeti, çiftler arasında uzaklaşmaya ve özellikle de romantik ilişkiler üzerindeki etkileri evlilik tutumunu etkilemektedir.

Günümüzde, kitle haberleşme olanakları artmıştır. Bireyler iletişim ve propagandadan etkilenmektedir. Örneğin;

-Mehmet Bey kuyumcuya gittiğinde eşine X markalı tek taş yüzüğü almıştır. Çünkü 14 Şubat sevgiler günü ile yapılan hem görsel hem de radyodan reklamı duymuştur.

- İş yerinde aile içi iletişim ve sağlıklı evlilik üzerine seminerden sonra, Ali bey eşiyile hafta bir gün sinemaya gitmeye başlamıştır.

Yukarıda örneklerde de belirtildiği üzere kitle haberleşmenin ne derece önemli olduğu görülmektedir. Aslında hepsinde görülen ortak nokta etkileyici iletişimdir. Yani bir kaynaktan, bir hedefe atfedilmiştir. Tutum ve davranışı değiştirme amacını taşımaktadır. Tek yönlü haberleşmedir.

İletişim kaynağının sevilen, hoş bir kimse olması tek başına etkindir. Mills ve Aronson (1995) tarafından yapılan bir araştırmada; güzel ve cazibeli bir kadın bir grup erkek dinleyiciye bir konu hakkında konuşmuştur. Sırf güzel olduğu için dinleyicilerini etkilemiştir.

E. Evlilik ve Eş Seçimi

Son zamanlarda boşanmada artış yaşanması, aile içi şiddet olayları, demografik dönüşüm gibi problemler aile yapısında değişimi getirmektedir. Aile müessesesinin devamlılığının ön şartlarından biri eş seçimidir. Eş seçimini etkileyen birçok faktör vardır. Soy- sop / aile, ahlak, kariyer, fiziki güzellik, özgürlük aşk ya da romantizm gibi ölçüler etkin rol oynamaktadır.

Ailenin temelini evlilik kurumu oluşturmaktadır. Evlilik, toplumlar için yapı taşıdır. Toplum için evlilik kurumu ve evlilik ilişkilerinin önemli olduğu kadar bireysel mutluluk da önemlidir. Evlilik ve eş ilişkisi bireyin hayatında en önemlisidir. İyi bir eş mutlu bir evlilik demektir. Sağlıklı evlilikte; mutluluğun doğru eş seçimiyle ilgili olduğu vurgulanmaktadır. Her insanın kendisi ve sevdiği için iyi bir gelecek dediğinde akla “iş” ve “ eş” gelir. İyi bir eş seçimi mutlu evliliktir. Yapılan araştırmalar evliliğin mutlulukla güçlü bir ilişkide olduğunu bulmuştur. Evli olan bireylerin evli olmayan bireylere göre daha mutlu olduğunu vurgulayan araştırmalar mevcuttur. “ Örneğin, “Türkiye İstatistik Kurumu” 2023 yılında yapmış olduğu Yaşam Memnuniyetinde mutluluk düzeyini incelemiştir. 2023 yılında mutlu olduğunu belirten evli bireylerin oranı %54,5 iken evli olmayanlarda bu oran, %40,4 olarak gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar evli bireylerin, evli olmayan bireylere göre daha mutlu olduğu görülmektedir. Evli olanların mutluluk düzeyi cinsiyete göre incelendiğinde; evli erkeklerin %51,0'inin, evli kadınların ise %57,9'unun mutlu olduğu gözlenmiştir. Araştırmalarda görüldüğü üzere evlilik ve eş ilişkisi bireyin hayatında en önemli ilişki alanı olmaktadır.”

Geleneksel kültürde genellikle evlenme gençlerin bireysel kararına bırakılmayacak kadar önemli ve kutsal bir müessesedir. Ana-babaların çocuklarına uygun gördüğü eş adayı ile evlenmelerini isterler. Görücü usulü evliliklerin bireysel farklılıkların az olduğu geleneksel toplumlarda eşler birbirini tanımadan evlenseler de pek sorun olmamıştır. Genelde kadersel inanış vardır.

Ailevi roller sosyalleşme sürecinde öğrenilerek içselleştirilen kalıplar vardır. Günümüzde anlaşarak evlenmede artış vardır. Aşk evliliği de denilen bu evlilik şekline eş adayının hep olumlu tarafı görülmektedir. Çünkü her iki adayda beğenme ve beğendirme duygusu yüksektir. Olumsuz tarafını görmezden gelen çiftler belli bir süre görmezden geldiğinde çatırdamalar başlayacaktır. Bu konuda Virginia Satir “İnsan Yaratmak” adlı eserinde çiftler ne kadar uzun da olsa flörtleşme dönemi çiftler yine birbirini tanıyamazlar. Çünkü çiftler kısıtlı zamanda görüştikleri için birbirlerini etkilemek için çaba harcayacaklar” şeklinde belirtmiştir. Bireylerin aşk evliliğine ya da romantik ilişkiye yönelmesinde en büyük pay medyadır. Günümüzdeki diziler, sinemalar aşırı romantizm beklentilerini en fazla besleyen bir kültür ürünüdür. Aşırı beklenti doğal olan evlilik yaşamının monoton can sıkıcı olarak algılanmasına sebebiyet vermektedir.

Modern toplumlarda bireyler eş seçmede ya da evlenmede özgür kararlarıyla seçtikleri eşiyile evlendiklerini zannetmektedirler. Aslında bu seçimin tam bir özgürlüğe dayanmadığı görülmektedir. Kız ya da Erkek evleneceği eşini ailesine tanıştırmak istediğinde ailesi tarafından, “Bizim ailemize uygun mu?”, “Ailesi bizim ailemize denk mi?”, “Eğitimi ne?”, “Çalışıyor mu?”, “Güzel mi?”, “Abdestli ya da namazlı mı?” gibi sorular sorulmaktadır. Bu sorulara cevaplar olumsuz ise aile tarafından ret verilerek onay alınamamaktadır. Kişi seçtiği eş adayından vazgeçmektedir. Sosyal sınıf statü, eğitim, zenginlik vb. gibi birçok faktörler bireylerin düşünce ve tercihlerini şartlandırmaktadır. Kişi ailesinin ya da toplumsal faktörlerin etkisiyle eş seçimine yönlendirilerek yapmaktadır. Gerek maddi yönden gerek manevi yönden kendine uygun olanla evlilik yapması gerektiği konusunda öğütlenmektedir. Bireyler gençlik döneminde daha duygusal kararlar alabilmektedir.

Evliliğe giden yol olarak görülen eş seçme süreci kültürden kültüre çeşitlenen bir olgudur. Eş seçimi kişinin özgürce aşk temeliyle olabileceği gibi ailenin ve sosyal çevrenin kararı ya da baskısıyla da olabilmektedir. Sağlıklı evlilikte; mutluluğun doğru eş seçimiyle ilgili olduğu vurgulanmaktadır. Her insanın kendisi ve sevdikleri için iyi bir gelecek deyince de “iş” ve “eş” akla gelmektedir. İyi bir eş seçimi mutlu evliliktir.

Görücü usulü evlenme, geleneksel bir yöntemdir. Görücü tanınan, sözüne güvenilen, saygın, kişilerdir. Görücü iki aileyle karşılıklı bilgi alışverişi sağlayan

kişidir. Görücülükte kız bakma, kız arama ve beğenme yer almaktadır. Erkek tarafının aile üyeleri yakın akrabalar veya komşuların beğenilen kızın evine ziyaret gerçekleştirmeleri, kızını beğenip incelemeleri ile niyetlerini açığa vurur. Bu kısım kız bakma aşamasını oluşturmaktadır. Bu tür evlenmelerde eşlerden ziyade yakınlarının görüşleri önemlidir (Tezcan, 2000:37). Görücü usulü zorla ve isteyerek evlenme şeklinde ikiye ayrılmaktadır.

Eş seçimi bireyin kendi belirleyip ailenin onayını alması şeklinde olabilmektedir. Anlaşarak evlenme, günümüzde yaygınlaşan evlenme biçimidir. Bireylerin okul, arkadaş çevresi gibi herhangi bir sosyal çevrede tanışmalarıdır. Evlilik kararı almalarına dayalı bir evlenmedir.

Kaçarak evlenme ise “Ailenin isteği onayı olmadan yapılan evliliktir. Kaçarak evlenme ailenin evliliğe karşı çıkması durumunda gerçekleşmektedir. Bazı durumlarda kızın onayı olmadan zorla kaçırılmasıdır. Burada erkek başkalarından yardım almakta ve zorla kaçırmaktadır. Bu durum aileler arasında ciddi sorunlara yol açabilmektedir (Sezen, 2005: 187).

F. Evlilik Tutumunda Kişiler Arası Çekicilik

1. Çekicilik (Attraction)

Bir kişinin diğerine ilgi duyması ve hoşlanmasını sağlayan durumdur. Kısaca, iki kişi arasındaki karşılıklı ilgi ve hoşlanmadır. Arkadaşlıkların, dostlukların ya da sevgili olunmasında çekicilik etkilidir. Kişilerin birbirini çekici bulması; fiziksel çekicilik, ortak deneyim, gereksinim, ortak kültür gibi etkenlere bağlıdır. Çekicilik, bir bireyin bir başka bireyden hoşlanması ya da beğenmesidir. İnsanoğlunun yapısında doğal olarak beğenilme isteği vardır. Bu beğenilme isteği özellikle flört döneminde partnerlerin önem verdiği ve ilişkilerinin devamlılığını sağlayan tutumdur.

a. Eş Seçiminde Fiziksel Görünüm ve Çekicilik

Toplumumuzda, çoğu toplumlarda da olduğu gibi görsel ve yazılı basında ya da reklamlarda veya dizilerde güzel ve çekici özelliğine sahip bireyleri zenginlik, rahatlık, huzurla devamlı benzetim içinde görmekteyiz. Bu sebeptendir ki fiziki güzellik olumlu özellikleri çağrıştırmaktadır. Psikolojik bakımdan hoş ve çekici bulma eğilimi artmaktadır.

“Dış görünüş kişiler hakkında bireyde ilgi uyandırmaktadır. İnsanlar dış görünüşten etkilenmektedir. Fiziksel çekicilik ilişkiyi kurmada önemli özelliklerinden biridir. Toplumsal cinsiyet rollerine bağlı olarak şekillenen, eş seçiminde; kadında, fiziksel çekicilik ve aile terbiyesi; erkekte yüksek kazanç kapasitesi, fiziksel güç ve özgüven aranan özellikler olmaktadır” (Yıldırım, 2007, 17-18).

Evrım psikologlarına göre, insanın mevcut zamandaki fenotipik hareketlerinin arkasındaki gerçeği açıklamaya çalışmaktadır. Kadınlar, ekonomik yeterlilik, sosyal statü, çalışkanlık, güvenilirlik hırs, aşk, zekâ, sadakat gibi özelliklere önem vermektedirler. Erkekler kadınların verimliliği ve fiziksel çekiciliği ile ilgilenirken, kadınlar ise erkeklerin zenginliği ile ilgilenmektedir. Evrimsel kuram eş seçiminin, iyi genlerin ve çekici çocuğa ailesi tarafından gösterilen ayrıcalıklı ilginin oynadığı rolünü belirtmektedir. Sosyalleşme kuramı ise sosyal ve kültürel normların ve deneyimlerin güzellik yargısı üzerindeki etkilerini vurgulamaktadır.

Aronson, Wilson ve Akert (2012); Allgeier ve Wideman.(1991); Fisman, Iyengar, Kamenice ve Simonson, (2006) tarihlerinde fiziki cazibe ya da çekicilik ile yapılan araştırmalar incelendiğinde ;”Karşı cinse dair davranışların incelendiği bir araştırmada bireylerin fiziksel çekicilikten büyük oranda etkilendiği bulunulmuştur. Ve aynı zamanda fiziksel çekiciliğe erkeklerin kadınlardan daha fazla etkilendiği tespit edilmiştir”.

b. Eş Seçiminde Denge ve Benzerlik

Denge ve Öğrenme kuramı bireyin kendine benzer olan bireylerden hoşlanacağını öngörmektedir. Algılanan benzerlikler, fiziksel güzellik, tutumlar, hoşlanılan / hoşlanılmayan obje ve gereksinmeler konusunda olabilmektedir.

Benzerlik evlilikte hayatî görev oynamaktadır. Aynı özellikte olanlar birbirine akmaktadır. Düşünceleri, bakışları, düşünceleri, inançları, değerleri, ailelerin benzerlikleri bireylerin mutluluğuna katkı sağlamaktadır. “Aynı sürünün kuşları aynı sürüde toplanır” özdeyişi bunu açıklamaktadır (Taylor vd. 2008:247-249).”

Evlilikte eş seçimi genel olarak bireyin çevreyle olan ilişkileri ile bağlantılıdır. Maddi anlamda birbirine denk insanlar kendi çevrelerinden seçim

yapmaktadır. Bununla birlikte kişisel karakter özellikleri de dikkate alınmalıdır (Jaspers ve Baid, 2003:41-42).

c. Eş Seçiminde Yakınlık

Yakınlık, sıcaklığın oluşması ile ilgilidir. Eşlerin birbirlerini aşk ve sevgi açısından zenginleştirmeleri, mutluluğu öğrenmeleri, birbirleri ile iletişim kurmaları, kendilerini ve sahip olduğu maddi manevi değerleri sevdikleriyle paylaşmalarıdır. Eşlerin arasındaki yakınlık, öncelikle birbirini iyi tanınması ve iyi birer dost olmayı başararak gelişmektedir. Çiftlerin aralarındaki ilişkinin devamı, birbirlerine duydukları sevgi ve yakınlık sonucu geliştirecekleri duygusal bağlılığa ihtiyaç duyar. İlişkinin başlangıcında yoğun olarak yaşanan aşk ve sevgi, ileriki yıllarda aralarında güçlü bir bağın oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

Yakınlığı bilişsel çelişki kuramına dayandırmak mümkündür. Bu kuramda insanlar tutumları arasında bir uyum veya tutarlılık içinde olmakta ve bu bağlamda sevgi ve hoşnutsuzluk dengeli bir biçimde örgütlenmektedir. İlişki kurduğumuz yakınlık gösterdiğimiz kişilerle hoşnutsuzluk çıkmaması için o kişileri sevme yönünde bilişsel bir baskı altında kalırız. Bağlı olduğumuz ilişkilerde kişileri severken, onların da sevdiği kişileri sevme eğiliminde oluruz (Taylor vd. 2008: 246). Yakınlıkta sürekli etkileşim beklentisi ortaya çıkmaktadır. Birey bir etkileşimde bulunduğu bu etkileşim sonunda hep olumlu olacağını düşünmektedir. Tersinin yani olumsuz olamayacağına kendisini inandırmakta ya da olumsuz tarafını görmezden gelmeye başlamaktadır.

G. Eş Seçiminde Romantizm, Aşk ve Sevgi

TDK (1998) Türkçe sözlüğünde geçtiği üzere “İnsanlar, onun sayesinde birbirine yönelir, yaklaşır ve gönülden bağlanır. Bu açıdan sevgi, çok kuvvetli bir manevi/ruhsal güçtür. “

Sevgi; insanı bir şeye ya da bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yardımcı olan duygudur (Canel, 2012:8). Bu bağlamda bağlılık göstereceğimiz kişiler ile aramıza bir sevgi bağı inşa ederiz. Bu inşada insanlara karşı oluşturduğumuz duygular büyük katkı sağlamaktadır.

“Hendrick ve Hendrick ’in sevgi türleri kuramında, iki örneklem grubunun cevaplarındaki çözümler sonucu, altı değişik sevgi bulunmuştur. Bunlar:

- ✓ Romantik aşk (Eros); Fiziki çekiciliğe dayanan romantik (ilk görüşte) aşk.
- ✓ Aşk oyunu (Lotus); Bağlayıcılığı düşük, eğlencesi ön planda, kısa süreli aşk oyunu.
- ✓ Dostluk, arkadaşlık sevgisi (Storge); İhtirasa değil, benzerlik ve birbirini gözetmeye dayanan, zamanla gelişen sevgi.
- ✓ Pratik aşk (pragma); Yürüyeceğine olumlu gelecek vaat edebileceğine inanılan ilişkilerdeki eşlere duyulan sevgi (evimin direği, çocuğumun babası/anası)
- ✓ Bağımlı, sahip olucu aşk (mania); Kıskanç, güvensiz yapışkan (biraz da hasta) sevgi.
- ✓ Verici, fedakâr sevgi (Agape); Yunus Emre öğretisi doğrultusunda, karşısındakini kusurlarına rağmen seven, onun iyiliğini kendi iyiliğinden çok düşünen sevgi türü.”

Sosyokültürel yapıda sevgi, diğerlerine göre daha az sahiplenilen bir duygudur.” Yarattıkları Yaradandan dolayı severim” diyen “Yunus Emre sevgisi içtenlikli ve her alana yayılan bir sevgi olarak, önemli bir kültür ve davranış modelidir. Her varlıkta sevgi vardır. Hayata katılma ve sevgi birbirinden ayrı olgular değil birlikte bir bütün olarak algılanmalıdır.

"Alfred Adler (2016; 303-304); "*Evlilik nedir sorusu tarafıma yöneltilirse, bu soruyu eksiksiz olduğu söylenemeyecek şekilde şöyle yanıtlarım* der; Ona göre sevgi ve evlilik, bedensel çekicilik, arkadaşlık ve çocuk sahibi olma arzusunun ortaya çıkardığı dürtüyle kendini gösteren, içten ve gönülden teslim olma halidir. Sevginin ve mutluluğun sadece iki tarafın değil tüm insanlığın saadeti için bir iş birliği olduğunu görmek güç değildir. İnsanın doğal ihtiyacı olan sevgi evlilik kurumunun oluşmasını sağlamaktadır. Sevgi evlilik için tek başına yeterli olmasa da evliliği başlatan unsur olarak evliliğin temel taşıdır.”

Davullarla zurnalarla kutlanan evlilik törenleri, büyük bir mutluluk ve coşkuyla planlanır. Çeyizler düzülür, eşyalar yerleştirilir, yepyeni bir ev düzenlenirken aslında hem erkek hem de kadın için yeni bir yaşam biçimi inşa

edilmektedir. Doğduğumuz andan itibaren, hayata dair her şeyi öğrendiğimiz, bütün iyilikleri ve kötülükleri öğrendiğimiz bir okul gibi olan, hayatta sahip olunan en değerli servetten, baba ocağından hem kendi yuvasını kurmak hem de kendi servetini oluşturmak için girdiği dünya evidir. Hayatınızı paylaşacağınız, geleceğinizi planlayacağınız, birlikte hayaller kuracağınız eşiniz sizin hayattaki yol arkadaşınızdır.

Evlilik hayatına sonsuz mutluluğu yakalamak düşüncesiyle başlamak abartılı bir beklentidir. Evlilik ilişkisinde de yürüdüğümüz bu yoldaki gibi inişleri ve çıkışları, mutlulukları ve hayal kırıklıkları olabilmektedir. Önemli olan, problemleri çözecek saygı, sevgi, adanmışlık, sabır, kararlılık ve samimiyetle evlilik ilişkisine devam etmeyi başarabilmektir. Yeni evlenen çiftte “Hayırlı olsun”, “Allah bir yastıkta kocatsın” diye temennide bulunulur. Deyimdeki “Bir yastık “ ifadesi birlik beraberliği vurgulamaktadır. Evlilikte birlikteliği sürdürmek ise bir bilgeliktir. Bu bilgeliğin temelinde, güven, saygı, sevgi, adanmışlık, samimiyet, sakin, sabırlı ve soğukkanlı, kişisel olgunluk ve fedakârlık vardır. Sevgi evde başlar. Mutlu ve huzurlu bir evliliğin temeli sevgidir. Sevgi emek ister. Yalnız sevgi yetmez. Sevgi'nin içinde saygı, zarafet, nezaket, hoş görme olmalıdır. Mevlana'nın belirttiği gibi “Sevgi kusur gören gözü kapatır, güzellik gören gözü açar. Seveceksen öylece sev ne kusursuz insan ara, ne de insanda kusur” bunu açıklamaktadır.

Evlilik; eşlerin mutluluk ve mutsuzluk konusunda birbirlerinden bağımsız değillerdir. İki farklı aileden, iki farklı kültürden, yetişme şartları farklı kadın ve erkeğin birbirlerine sevgiyle, saygıyla, hoş görmesiyle, adanmışlıkla, sabırla, samimiyetle, söz vermeleridir.

Sevgi, değer vermenin ve birbirini önemsemenin de temelidir. Sevgi, kusurların görülmesini önleyeceği gibi, affetme ve bağışlamayı da temin etmektedir. Çünkü korkulan veya nefret edilen kişi, düşman olarak algılanır, kendisinden hoşlanılmaz. Olumsuz ve hatalı davranışları abartılı bir şekilde görülür (Şahin; Ökmen; Kılıç, 2019).

“Evliliğin ya da ilişkinin sebebi aşk ve sevgi gibi düşünülse de iyi bir ilişki sonucu aşk ve sevgi ortaya çıkmaktadır. Sevgi evliliğin her aşamasında gerekli bir duygudur. İdeal evlilikte hem sevgi hem iyi bir iletişimin beraber yürümesidir.

İyi iletişim daima sevgiyi doğurur. (Tarhan, 2010:55). Bunun sonucunda evli bireyler karşılıklı iletişimi sağlayabilirlerse sevgiyi ortaya çıkarmış olurlar.

Yukarıda da belirtildiği gibi sevgi ancak saygıyla birlikte olursa bir anlam ifade etmektedir Saygı kelimesi, “say” kök kelimesinin yapı eki almasıyla türemiştir. Türk Dil Kurumu’nun hazırlamış olduğu sözlüğe (TDK, 1998) göre Saygı, “Bir şeyi sayı olarak saymak, bir şeye, bir kişiye taşıdığı değer/kıymet, üstünlük, fayda ya da kutsal oluşu sebebiyle hürmet göstermek, değer vermek, dikkatli, özenli ve ölçülü olmak” anlamlarına gelmektedir. Saygı aynı zamanda sevmektir, katlanabilmektir, dinlemek, söz hakkı tanımak ve elbette sözü kesmemektir. Saygı tabii/doğal, saygısızlık gayritabii/anormal bir durumdur. Saygı, önemsemektir, adil olmaktır”.

(From, 1998). Saygı, her var olanın bir bütünü ayrılmaz parçası olduğunun farkında olmak ve ona göre davranmaktır. Kişinin sınırlarını bilmesi de saygıdandır. Eşini, işini ve ehlini/aile bireylerini ihmal etmemek saygıdandır.

“İnsanlık tarihinin çoğu için aşkın evliliğe etkisi kabul edilmemiştir. Evlilik, " Bu kadar kırılabilir bir duyguyu " temel almak için ciddi mesele olarak kabul edildiği savı temel bir görüşür. “Bir Tarih, Evlilik ” kitabının yazarı Stephanie Coontz, "Aşk ondan büyüyebilirse, harikadır" demiştir (Adam Parker, 2012).

Hayatta her şey sürekli bir değişim ve gelişim içerisindedir. Dolayısıyla eşlerin arasındaki aşk duygusunun da değişime uğraması kaçınılmaz bir durumdur. Ancak arzu edilen değişim, çiftin her yaşta yaşamaları mümkün olan olumlu, sevgi dolu, olgun, birlikte büyüyen ve gelişen bir aşk ve sevgi ilişkisi içerisinde olmalarıdır. Kişinin eşine duyduğu aşk, ilişkisini geliştirmeye ve korumaya gösterdiği çabayla doğru orantılıdır.

“Robert Sternberg (1986) bütün aşk deneyimlerinin üç bileşeninin olduğunu söylemektedir. Bu üç bileşen şu şekilde açıklanmaktadır:

- Yakınlık; tutkun olunan kişiye hayranlıktır ve iyi bakma isteğini içerir.
- Tutku; romantik ilişkide fiziksel çekicilik önemlidir
- Bağlanma; kişinin birisini sevmeye karar vermesi uzun dönemdeyse o sevgiyi devam ettirmeye bağlılığıdır.”

Tüfekçi'nin 2008 yılında yaptığı bir araştırmada “Genç yetişkinlerin romantizm ile eş tutumlarının kadın ve erkek arasında farklı olduğu tespit edilmiştir. Erkeklerin tutkulu aşka kadınlara oranla daha çok önem verildiği görülmektedir. Erkeklerin genç yaşta romantik duygular içerisine girmeyi kadınlara oranla çok daha fazla oyun gibi düşündükleri, genç yaşta ciddi ilişkiye girmek istemedikleri görülmektedir.” (Tüfekçi, 2008). Sevgi ve aşk iki insanı bir araya getirip bir arada tutan özel duygulardır. Ancak bu duyguları sadece hissetmek yetmemekte, göstermek ve korumak gerekmektedir.

H. Evlilik Tutumlarında Kişisel ve Sosyal İhtiyaçlar

İnsanın iki temel içgüdüğü vardır. Bunlar; hayatta kalma ve soyunu devam ettirmektir. Hayatta kalmayı başaran bireyin diğer nihai hedefi neslini devam ettirebileceği biriyle birleşmektir. Bu birleşme sadece fizyolojik bir amaç değil bireyi geliştirip büyütecek içsel dinamiklerini de içinde bulundurmaktadır. Birey; sevmeye, sevilme, saygı görme, hoşgörü, kabul, fedakârlık, çaba, takdir, paylaşım, ilgi görme gibi gereksinimleri karşılamak için birine ihtiyaç duyar ve ona doğru karşı konulamaz bir şekilde çekilir. Bireyin dünyaya gelişle annesine bağlanması hayatını sürdürmek için gereklidir. Büyüyüp olgunlaştıkça duygusal olarak, bağlanacak, anlaşılacak, sevinecek, destek olacak, sırları paylaşacaktır, kişinin birine bağlanması en temel gereksinimdir. Evlenmek bağlanma ihtiyacının yanında kişisel gelişiminin de bir parçası, toplumun en küçük birimi olarak yer edinmenin, bir bireyken biz olmanın yoludur. Birey evlenir çünkü duygusal bağ kuracağı biriyle tüm mahremini paylaşmaya ihtiyacı vardır.

“Âşık olmak veya hayat arkadaşını seçmek gibi temel konularda farklılıklar mevcuttur. İlişki kurmada ve insanın temelde birlikte olma ihtiyacının birçok nedeni vardır” (Taylor vd. 2008: 239).

“Dünyanın her yerinde Maslow'un ihtiyaçlar teorisini tespit ettiği gibi, açlık, korunma, güven içinde olma, sevgi, gibi temel ihtiyaçlar ile sanat estetik gibi kendini üst düzeyde gerçekleştirme ihtiyacı şeklinde insan, bunları farklıda olsa ortak tepkiler halinde ortaya koymaktadır. Aynı bunun gibi beraberlik ve etkileşimlerin de insana özgü yasal zemin ve biçimlerde sürdürülmesi coğrafi ve tarihi konular ne olursa olsun ortak insani yönelişlerin ürünüdür. “

Maslow'un ihtiyaçlar piramidinin en alt basamağından zirveye giden yolu evlilikle bağdaştırmak gerektiğinde şoye bir tablo oluşmaktadır;

- Fizyolojik İhtiyaçlar: Bireyin hayatını sürdürmesi gereken" nefes alma, yemek, su, cinsellik, uyku " gibi temel ihtiyaçları temsil etmektedir. Evliliğın temellerinden olan cinsel hayat en ilkel ve başlıca ihtiyaı gidermektir
- "Güvenlik İhtiyaçlar: Beden, iş, kaynak, ahlak, aile, sağlık ve mülkiyet güvenliğini temsil etmektedir." Bireyin evlenerek bir yuva kurması, bir evin içinde güvenle yaşaması, eşine güvenmesidir.
- "Ait olma, Sevgi, Sevecenlik İhtiyaçlar: Arkadaşlık kurmak, aile olmak gibi duyguların karşılanmasıdır." Sevgi evlilik müessesinin oluşmasını sağlamaktadır.
- Saygınlık İhtiyaçları: Özsaygı, zgven, başarı, başkalarına saygı duymak, başkaları tarafından saygı duymak ihtiyaıdır. Evlilik kişisel gelişimini sürdürme, eş ve toplum vesilesiyle saygı duyulma, biz olma ihtiyaını karşılar.
- "Kendini Gerçekleştirme Gereksinimi: Erdemli, yaratıcı, içten, problem üzücü, önyargısız ve hakikatleri kabul eder," olgun insana ulaşabilmek, hedeflerini gerçekleştirebilmektir. Piramidin zirvesindeki kendini gerçekleştiren insan kişisel gelişimine katkı sağlamış kendini bilen olgun insandır. Evlilik açısından; kendini gerçekleştirme evliliğın başında olduğu kişiden daha olgun, kişisel olarak daha gelişmiş ve daha huzurlu olabilmektir. Bireyin kişisel gelişiminize katkı sağlayıp destekleyen bir eş ihtiyaçlar piramidinde zirveye çıkmaya yardımcı olur.

Evlilik kişinin kendine ait eksiklerini, kusurlarını, hassas noktalarını ve ayrıca olumlu özelliklerini fark etmesi için fırsattır. nk evlilik yolculuğu bir açıdan zorluklarla başa çıkabilmeyi bilmektir. Ayrıca birey evliliğında karşılaştığı tüm olumsuzluklarda kişisel gelişimine katkısı büyüktür. Evlilik kişinin gelişiminden hem etkilenmekte hem de onu etkilemektedir.

İ. Ahlak Gelişimi ve Eş Seçimi

Ahlak; insanın iyi veya kötü olarak tanımlanan ve iradesiyle ortaya koyduğu davranışlarıdır. Ahlak, huzur ve mutluluk noktasında insanların en temel gereksinimlerinden biridir. Toplumsal düzenin sarsılmaz dinamiği konumundadır. Kant'a (1964) göre "İnsan iyiliğe de kötülüğe de yatkındır. İnsanın yaradılışında yani doğasında bir ahlaki yatkınlığı vardır ve bu yatkınlıktan uzaklaşarak aykırı davrandığında herhangi bir müdahale ile karşılaşmasa bile vicdanının sesini duyar. Vicdan insanı ahlaki olgunluğa erdirmeye çalışır."

Ahlaki olgunluk, ahlaki duygu, düşünce, yargı, tutum ve davranış bakımından yetkin ve zirvede olma durumu ve bu duruma en zengin, en gerekli ve ahlaki niteliklerin toplamıdır. Lickona (1991) der ki; "Ahlaki açıdan olgun birey; duygu, düşünce, yargı, tutum ve davranış açısından ahlakilikten sapmış durum ve davranışları vicdanında hissedebilen bir mükemmelliğe sahiptir. "

Rufus "Ahlaklı olmayı, yani tanrının aklına uymayı evlilikle de ilişkilendirmektedir. Çünkü evli olmak topluma katkıda bulunmak manasına gelmektedir. Evlilik sayesinde insan neslinin devamı gelmekte, aile oluşmakta, topluluk büyümektedir. Bu sayede devlet de korunmuş olur. Devletini ve toplumu korumak isteyen kişi ailesini korumalıdır. O yüzden evlilik kadar doğal bir şey yoktur. Tanrılar zınayı yasaklamışlardır. Erkekler arasındaki cinsel ilişkiye zınadan da beterdir. Çünkü bunlar doğaya aykırı ve aşırılığa kaçan eylemlerdir" (Molacı, Melike, Musonius Rufus'tan Kalanlar, s. 50).

"Turizmle birlikte gençlerin turistlerle uzun süreli beraber olmaları sonucunda, cinsiyet, giyim ve ahlaki konularda farklı değerler benimsenmeye başlanmaktadır. Bu durumda aileleri arasında olumsuzluğa çatışmalara sebebiyet vermektedir. Fakat belli bir süre sonra büyüklerin hoşnut olmadığı bu duruma hoşgörü ile bakmaya başlamışlardır. Bu durumda turizm ile yeni değerler kazanılması bir önceki kuşağın tutumlarında ve davranışlarında değişiklik yapmıştır "(Doğan 1987). Bu araştırmada aşağıda bulgularda görüldüğü üzere genç bireylerin ahlaka daha çok önem verdiği görülmüştür. Yaşlı bireylerin ahlaka daha az değer verdikleri görülmüştür.

J. Türkiye’de ve Dünyada Aile ve Evlilik Tutumu Hakkındaki Araştırmala

- 1- “ Thornton ve Young-DeMarco (2001) yaptıkları araştırmaya göre evlilik tutumu ve evlilikte çocuğun anlamı son yıllarda çarpıcı bir biçimde değişmiştir. Aydınlanma, özgürlük, eşitlik, hoşgörü gibi kavramlar aile hayatının dönüşümünde büyük rol oynamıştır. Bu araştırmaya göre “Amerikalıların büyük bir çoğunluğu aile, evlilik ve çocuğa değer vermeye devam etse de artık bu durum bir zorunluluk değil daha fazla gönüllülük esasına dayanmaktadır. Evlilik ve ebeveynlik artık yetişkinlik ve kadınlık için bir zorunluluk olarak görülmemektedir. Evliliğin zorunluluk değil gönüllülük olarak görülmesi evlilik yaşında ve evlenmek istemeyenlerin oranında artışa yol açacağı düşünülmektedir” (Thornton & Young-DeMarco, 2001, s. 1030-1031).“
- 2- “Yılmaz’ın (2020) Konya ilinde eğitim gören parçalanmış aile ortamında bulunan 94 lise öğrencisinin katılımı ile yaptığı çalışmada dağılmış aile ortamında yetişmekte olan ergen kız çocuklarının, geleceğe yönelik beklentilerinin ve evlilik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmacının elde ettiği çalışmanın sonucunda “Ergen Gelecek Beklenti Ölçeği geneli ve “Evlilik ve Aile”, “Din ve Toplum” alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında evlilik tutumu ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda ergenlerin evliliğe pozitif anlamlar yükledikçe evlilik tutumunun da olumlu olduğu sonucuna varılmıştır.”
- 3- “Tunç’un (2019) 250 kadın ve 222 erkek toplamda 472 üniversite öğrencisi ile yürüttüğü çalışmada üniversite öğrencilerinin aile aidiyeti, evlilik beklentileri ve evlilik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmacının elde ettiği bulgulara göre “Öğrencilerin aile aidiyetini, evlilik beklentilerini ve evlilik tutumlarını; cinsiyet, yaş, ailelerinin aylık gelirleri, ebeveynlerinin eğitim durumu gibi sosyodemografik değişkenlerin etkilemediği sonucuna ulaşmış buna karşın aile aidiyeti, evlilik beklentisi ve evlilik tutumu arasında anlamlı pozitif yönde bir ilişki olduğu bulgusunu elde etmiştir.”
- 4- “Bener ve Günay (2013), Karabük Üniversitesi’nde eğitimini sürdüren 931 öğrenciyle yürüttükleri çalışmada, gençlerin evlilik ve aile yaşamına

yönelik tutumlarını incelemişlerdir. Araştırmanın bulgularına göre “Öğrencilerin evliliğe ve aile hayatına yönelik tutumları cinsiyete göre anlamlı biçimde farklılaşma gösterirken, buldukları sınıf düzeylerine göre de anlamlı bir farklılaşma mevcuttur. Bu çalışma çerçevesinde üniversite öğrencilerinin evlilik ve aile yaşamına karşı duyarlı oldukları ve evliliğe pozitif baktıkları sonucuna ulaşılmıştır. Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre, üniversite birinci sınıf öğrencileri ise üst sınıf öğrencilerine göre evliliğe daha geleneksel yaklaşmaktadır.”

- 5- “Sönmez’in (2022) Ankara’da ikamet eden 848 bireyle yaptığı araştırmada evlenmemiş gençlerin toplumsal cinsiyet rolleri tutumu, evlilik tutumu ve evlilik kaygısının hem birbirleriyle hem de demografik ve ebeveynlerinin evliliğine ilişkin açıklayıcı değişkenlerle arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma sonucuna göre, “Bireylerin toplumsal cinsiyet rolü tutumu, evlilik tutumu ve evlilik kaygı düzeyleri, cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Kadınların eşitlikçi toplumsal cinsiyet rolü tutumu ve evlilik kaygı düzeyleri, erkeklere oranla daha yüksektir. Aynı zamanda kadınların evliliğe yönelik tutumları erkeklere göre daha olumsuz olduğu bulgusu elde edilmiştir. Anne eğitim düzeyi yükseldikçe, gençlerin eşitlikçi toplumsal cinsiyet rolü tutum düzeyi artarken evlilik tutumu olumsuz yönde artmaktadır. “
- 6- Kul’un (2019), Bursa ilinde on sekiz yaş üstünde 409 kişi ile yaptığı araştırmada kuşaklara göre yakın ilişkilerde yaşantılar, romantizm ve eş seçimi tutumları arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Araştırmacının bulguları sonucunda “Z kuşağı bireylerde yakın ilişkiler envanteri ile romantizm ve eş seçimi tutum ölçeği puanları arasında kaygılı bağlanma ile beraber yaşama arasında pozitif yönde hafif düzeyde, kaçınan bağlanma ve aşk yeterli alt boyutu arasında negatif yönde orta derecede ilişki tespit edilmiştir. Y kuşağı bireylerde yakın ilişkiler envanteri ile romantizm ve eş seçimi tutum ölçeği puanları arasında kaygılı bağlanma ile çaba göstermeme, idealleştirme ve romantizm toplam puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki, kaçınan bağlanma ile beraber yaşama, aşk yeterli ve romantizm toplam puanları arasında negatif yönde istatistiksel ilişki bulunmuştur”.

III. YÖNTEM

A. Araştırmanın Kategorisi

Bu araştırma, Alanya’da yaşayan kişilerin eş seçiminde etkili olan faktörler konusunda kuşaklar arasında meydana gelen değişimleri ölçmek için düzenlenmiştir. Bu amaçla bir anket hazırlanmıştır. Yüz yüze görüşmeler bizzat araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Yaşlı, yetişkin, genç, evli ve bekâr kişilerin eş seçiminde hangi değerlere önem verdikleri saptanmaya çalışılmıştır.

B. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Bu araştırmanın evreni Alanya kent merkezinde yaşayan kayıtlı nüfustan oluşmaktadır. Alanya’nın nüfusu son verilere göre yukarıda da belirtildiği gibi yaklaşık olarak 360 bin olarak esas alınmıştır. Bu evrenden 550 kişilik bir örneklem alınmıştır. Doldurulan anketlerden bir kısmı geçersiz sayılmıştır. Katılımcılardan bazılarının soru cevaplamayı yarım bırakması, bazılarının bu sorulara verecek cevabım yok, bazılarının utanarak sıkılarak cevap vermek istememesi, bazılarının bu sorular birbirinin tekrarı diyerek soruları anlamadığı için cevap vermek istememesi gibi sebeplerden geçersiz sayılmıştır. Bu gibi sebeplerden dolayı 37 kişi anket örneklem olarak değerlendirmeye alınmamıştır. Toplam 513 kişi anket örneklem olarak değerlendirmeye alınmıştır.

Evren araştırmanın genellemek istendiği gruptur. Araştırmada evreni olarak Alanya ‘da farklı kuşaklarda yaşamını sürdüren kişiler oluşturmaktadır. Bu genel evren içinden 513 kişiye ulaşılması hedeflenmiştir. Ankete 513 kişi gönüllülük esasına göre katılmıştır. Anket çalışması bu çatıdan elde edilen verilerden derlenecektir.

Örneklem grubun seçiminde, cinsiyet, yaş, ekonomik durum, eğitim, kişilerin yetiştiği büyüdüğü yerleşim ve meslek gibi değişkenler dikkate alınacaktır. Örneklem grubunun seçiminde belirtilen bağımsız değişkenlerin normal dağılım sağlamasına özen gösterilecektir. Seçilmiş örneklemin gençler,

yetişkinler ve yaşlılar, kadınlar ve erkekler arasında normal dağılım göstermesi, araştırmanın güvenilirliği için önemlidir.

Örneklem Değişkenleri

-Bağımsız Değişkenler(Cinsiyet, Medeni Durum, Yaş, Eğitim, Gelir, Meslek, Doğum yeri, vb.)

-Bağımlı Değişkenler(Tutum sayıları): (Soy /aile, romantizm, kariyer, özgürlük, Fiziki çekicilik, vb.)

C. Araştırmanın Veri Toplama Teknikleri

Evlilik tutumlarında kuşak farklılıklarına göre aile yapısında ve eş seçimi değerlerinde meydana gelen değişimleri araştırmak istenmiştir. Bu amaçla bir anket hazırlanmıştır. Hazırlanan ankette likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır.

Yüz yüze görüşmeler bizzat araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın uygulama sırasında araştırmacı, anketin hemen başında katılımcılara öncelikle kendisini tanıtmış ve araştırma hakkında bilgi vererek hangi amaçla bu araştırmanın yapılacağını açıklamıştır. Katılımcılara hiçbir şekilde isim ve kimlikle ilgili soru sorulmadığının ve bu araştırmanın tamamen bilimsel amaçlar için kullanılacağı bilgisi verilmiştir. Ankete katılan bireyler gönüllü olarak katılmışlardır. Yaşlı, yetişkin, genç ve bekâr kişilerin eş seçiminde hangi değerlere önem verdikleri saptanmaya çalışılmıştır.

1. Örneklem Bilgi Formu

Anket katılacak kişi /kişiler tarafından literatüre dayalı olarak geliştirilen ve çalışmaya katılan bireylere yönelik yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durumu, doğum yeri, çalışma durumu, iş kategorisi, gelir seviyesi ve meslek gibi değişkenler hakkında bilgiler sunan 9 adet sorudan oluşmaktadır. Örneklem Bilgi formu tablosu ekte sunulmuştur.

2. Aile Ölçeği

Aile ölçeği bireylerin eş seçiminde evlilik tutumlarını değerlendirmek için Aile Ölçeği geliştirilmiştir. Toplam puan değerlendirildiğinde 6 boyutlu bir

ölçektir. Ölçek 5'li likert şeklinde olup verilen her ifade için katılma düzeyi -2 puan (Kesinlikle Katılmıyorum) ile +2 puan (Kesinlikle Katılıyorum) arasında derecelendirilmiştir. Likert ölçeği tarzında hazırlanan ankette, eş seçiminde, ahlaki değerler, fiziksel özellikler, soy/aile statüsü, romantizm, özgürlük ve kariyer gibi değerler esas alınmıştır. Kişilerin eşlerini seçerken bu değerlere hangi düzeyde önem verdikleri saptanmaya çalışılmıştır. Her bir değer o konuda hazırlanan alt soruların toplamının aritmetik ortalamasına göre ölçülmüştür.

Aile Ölçeği'nin yapı geçerliliğini tespit edilmesi ve faktör yapısını ortaya koymak için AFA(Açımlayıcı Faktör Analizi) kullanılmıştır. Temel bileşenler analizi (Principal Components Analysis- PCA) ve doğrudan eğik döndürme(direct oblimin) yöntemi kullanılmıştır. Doğrudan eğik döndürme yönteminin uygulanmasının nedeni; faktörler arasında ilişki olduğunun düşünülmesinden kaynaklanmaktadır.

Çizelge 5. KMO ve Bartlett's Evliler için Aile Ölçeği

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0,852
Bartlett's Test	11687,63
Df	528
Sig	< ,001

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0.852 olarak bulunmuştur. Örneklem büyüklüğünün AFA(Açımlayıcı Faktör Analizi) için yeterli olduğu görülmektedir. Aşağıda tabloda da görüldüğü üzere Harika/ çok iyi kategorisinde değerlendirilmektedir. Her madde için hesaplanan Kaiser- Meyer Olkin (KMO) değerlerinde en düşük 0,739 bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(528)=11687,63$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir.

Çizelge 6. KMO ve Eşik Değerleri

KMO /MSA DEĞERİ	Korelasyon Yeterliliği
,50'nin altı	Kabul edilmez
,50 - ,59	Zayıf
,60 - ,69	Orta
,70 -79	İyi
,80- ,89	Çok İyi
0,90 ve üstü	Mükemmel

Kaynak: Mooi, E, E& Sarstedt, M.(2011).A Consise Guide To Market Research The Process, Data, and Methods Using IBM SPSS Statistics, Siproinger Heidelberg Dordrecht London New York: 2008.

AFA(Açımlayıcı Faktör Analizi) sonucunda toplam varyansı %60,25 bulunmuştur. Aile Ölçeğinin güvenilirliğini tespit etmek için Cronbach Alpha güvenilirlik analizi yapılmış ve Aile Ölçeğin evliler için güvenilirliği $\alpha=.806$ olarak bulunmuştur.

Çizelge 7. KMO ve Bartlett's Bekârlar için Aile Ölçeği

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0,794
Bartlett's Test	2561,557
Df	378
Sig	< ,001

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,794 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre İyi derecede olduğu görülmektedir. Her madde için hesaplanan Kaiser- Meyer Olkin (KMO) değerlerinde en düşük 0,735 bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(378)=2561,557$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. AFA(Açımlayıcı Faktör Analizi) sonucunda toplam varyansı %72,87 bulunmuştur. Aile Ölçeğinin güvenilirliğini tespit etmek için Cronbach Alpha güvenilirlik analizi yapılmış ve Aile Ölçeğin güvenilirliği $\alpha=0,916$ olarak bulunmuştur.

a. Fiziksel Çekicilik ve Güzellik

Eş seçiminde fiziksel çekiciliğe verilen önemi değerlendirmek için 5 madde (Eşimin çok güzel / yakışıklı olması, Eşime âşık olması, Eşimden çok hoşlanması, Eşimin gözleri çok güzeldi, Eşimin yüzü çok güzeldi gibi) oluşturulmuştur. +2 ,-2 arasında ölçümlene yapılmıştır. Fiziksel çekicilik, 1-cinsiyete göre, 2-yaşa göre,3-çalışma durumuna göre, 4- gelir seviyesine göre, 5- medeni durumuna göre ve 6- eğitim düzeyine göre incelenmiştir. Bulgularda tablo halinde analiz edilmiştir.

Çizelge 8. Evlilere göre Fiziksel Çekicilik Kmo ve Bartlett's Testi

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0,737
Bartlett's Test	736,078
Df	10
Sig	< 0,01

Yukarıdaki çizelge 9 'da görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,737 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(378)=2561,557$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Ayrıca her madde için hesaplanan Kaiser- Meyer Olkin (KMO) değerlerinde en düşük 0,679 bulunmuştur. Cronbach Alpha güvenirliliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu Fiziksel çekiciliğin ölçek güvenirliği $\alpha=0,797$ olarak bulunmuştur.

Çizelge 9. Bekârlara göre Fiziksel Çekicilik KMO ve Bartlett's Testi

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0,632
Bartlett's Test	180,933
Df	10
Sig	< 0,01

Yukarıda çizelge 10' da görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,632 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(378)=180,933$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Ayrıca her madde için hesaplanan Kaiser- Meyer Olkin (KMO) değerlerinde en düşük 0,647 bulunmuştur. Cronbach Alpha güvenirliliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu Fiziksel çekiciliğin ölçek güvenirliği $\alpha=0,775$ olarak bulunmuştur

b. Soy ve Aile Statüsü

Eş seçiminde soy ve aile statüsüne verilen önemi değerlendirmek için 9 madde (Eşimin ailesi saygın ve tanınmış olması, Eşimin ailesi zengin ve varlıklı olması, Eşimin ailesi cesur ve güçlü olması, Eşimin ailesi dindar olması, Eşimin ailesi namuslu olması, Eşimin ailesi ahlaklı olması, Eşimin aile bağlarının güçlü olması, Eşimin ailesinde sevgi ve saygı olması, Eşimin ailesi hoşgörülü ve iyi niyetli olması gibi) oluşturulmuştur. +2 , -2 arasında ölçümleme yapılmıştır. Soy ya da aile; 1-cinsiyete göre, 2-yaşa göre, 3-çalışma durumuna göre, 4- gelir seviyesine göre, 5- eğitim seviyesine göre ve 6 medeni durumuna göre incelenmiştir. Bulgular da tablo halinde analiz edilmiştir.

Çizelge 10. Evlilere Göre Aile/Soy KMO ve Bartlett's Testi

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0.833
Bartlett's Test	2177,407
Df	36
Sig	< 0,01

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,833 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(36)=2177,407$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Cronbach Alpha güvenilirliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu soy / aile statüsünün ölçek güvenirliliği $\alpha=0,807$ olarak bulunmuştur.

Çizelge 11. Bekârlara Göre Aile/Soy KMO ve Bartlett's Testi

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0.833
Bartlett's Test	615,396
Df	36
Sig	< 0,01

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,833 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(36)=615,396$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Cronbach Alpha güvenilirliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu soy / aile statüsünün ölçek güvenirliliği $\alpha=0,843$ olarak bulunmuştur.

c. Eş Seçimi ve Ahlaki Değerler

Eş seçiminde ahlaki değerlere verilen önemi değerlendirmek için 5 madde (Eşimin kibar ve nazik olması, Eşimin saygın ve ağır başlı olması, Eşimin fedakâr ve vefalı olması, Eşimin dürüst ve onurlu olması, Eşimin namuslu ve onurlu olması gibi) oluşturulmuştur.+2 , -2 arasında ölçümlene yapılmıştır. Ahlak; 1- cinsiyete göre, 2- yaşa göre, 3- çalışma durumuna göre, incelenmiştir. Bulgular da tablo halinde analiz edilmiştir.

Çizelge 12. Evlilere Göre Ahlak KMO ve Bartlett's Test

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0.808
Bartlett's Test	1011,375
Df	10
Sig	< 0,01

Yukarıda çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,808 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(10)=1011,375$ $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Cronbach Alpha güvenilirliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu romantizm çekiciliğın ölçek güvenilirliği $\alpha=0,846$ olarak bulunmuştur.

d. Eş Seçiminde Kariyer ve Ekonomik Durum

Eş seçiminde kariyer ya da statüye verilen önemi değerlendirmek için 5 madde (Eşimin eğitilmiş olması, Eşimin kariyerli olması, Eşimin iş bitirici ve becerikli olması, Eşimin varlıklı olması, Eşimin çok sosyal biri olması gibi) oluşturulmuştur. +2 , -2 arasında ölçümleme yapılmıştır. Kariyer; 1-cinsiyete göre, 2-yaşa göre, 3- medeni durumuna göre, 4-çalışma durumuna göre, 5- gelir seviyesine göre ve 6- eğitim seviyesine göre incelenmiştir. Bulgular da tablo halinde analiz edilmiştir.

Çizelge 13. Evlilere Göre Kariyer KMO ve Bartlett's Test

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0,682
Bartlett's Test	230,139
Df	10
Sig	< ,001

Yukarıda çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,682 olarak bulunmuştur. Barlett'in Küresellik testi incelendiğinde $\chi^2(10)=230,139$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir.

Çizelge 14. Bekârlara Göre Kariyer KMO ve Bartlett's Test

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0,623
Bartlett's Test	96,627
Df	10
Sig	< ,001

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,623 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $x^2(10)=96,627$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Cronbach Alpha güvenirliliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu kariyer ölçek güvenirliği $\alpha=0,674$ olarak bulunmuştur.

e. Eş Seçiminde Kişisel Hazlar ve Özgürlükler

Eş seçiminde özgürlüğe verilen önemi değerlendirmek için 4 madde (Eşimin düşünceme saygılı olması, Eşimin özel hayatıma karışmayacağı, Eşimin arkadaşlarıma karışmayacağı, Eşimin özgürlüğüme karışmayacağı gibi) oluşturulmuştur.+2 , -2 arasında ölçümlene yapılmıştır. Özgürlük; 1-cinsiyete göre, 2-yaşa göre,3-çalışma durumuna göre, 4- medeni durumuna göre, 5- gelir seviyesine göre ve 6- eğitim seviyesine göre incelenmiştir. Bulgular da tablo halinde analiz edilmiştir.

Çizelge 15. Evlilere Göre Özgürlük KMO ve Bartlett's Test

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0.785
Bartlett's Test	2356,790
Df	6
Sig	< 0,01

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,785 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $x^2(6)=2356,790$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Cronbach Alpha güvenirliliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu özgürlük ölçek güvenirliği $\alpha=0,888$ olarak bulunmuştur.

Çizelge 16. Bekârlara Göre Özgürlük KMO ve Bartlett's Testi

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0.786
Bartlett's Test	413,399
Df	6
Sig	< 0,01

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,786 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi

incelendiğinde $x^2(6)=413,399$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Cronbach Alpha güvenirliliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu özgürlük ölçek güvenirliği $\alpha=0,913$ olarak bulunmuştur.

f. Eş Seçiminde Romantizm Sevgi ve Aşk

Eş seçiminde romantizme ya da aşka verilen önemi değerlendirmek için 5 ögeden (Eşimin beni çok sevmesi, Eşimin bana âşık olması, Eşimin benden hoşlanması, Eşimin gözlerime aşkla bakması, Eşimin yüzüme hayranlıkla bakması gibi) oluşturulmuştur. +2 , -2 arasında ölçümleme yapılmıştır. Romantizm; 1-cinsiyete göre, 2-yaşa göre, 3-çalışma durumuna göre, 4- gelir seviyesine göre ve 5- eğitim seviyesine göre incelenmiştir. Bulgular da tablo halinde analiz edilmiştir.

Çizelge 17. Evlilere göre Romantizm KMO ve Bartlett's Testi

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0.866
Bartlett's Test	3621,068
Df	10
Sig	< 0,01

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,866 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $x^2(10)=3621,068$, $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Cronbach Alpha güvenirliliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu romantizm ölçek güvenirliği $\alpha=0,976$ olarak bulunmuştur.

Çizelge 18. Bekârlara göre Romantizm KMO ve Bartlett's Testi

KMO ve Bartlett's Test	
Kaiser-Meyer Olkin (KMO)	0,847
Bartlett's Test	371,718
Df	10
Sig	< 0,01

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü üzere Kaiser- Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterli değeri 0,847 olarak bulunmuştur. Barlett' in Küresellik testi incelendiğinde $x^2(10)=371,718$ $P < 0.05$ olduğu tespit edilmiştir ve anlamlılık sağladığı da görülmektedir. Ayrıca her madde için hesaplanan Kaiser- Meyer Olkin (KMO) değerlerinde en düşük 0,827 bulunmuştur. Cronbach Alpha

güvenirliliğine göre Aile Ölçeğinin alt boyutu Romantizm ölçek güvenilirliği $\alpha=.922$ olarak bulunmuştur.

D. Araştırmanın Veri Girişi

Veriler IBM SPSS (statistical package for social sciences) 28 programına kaydedilerek analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ilk olarak hangi testlerin (parametrik/nonparametrik testler) uygulanacağına karar vermek için karşılanması gereken varsayımlar test edilmiştir.

Bu araştırmada bağımsız iki grup karşılaştırmasında t-testi (Independent sample t-testi), ilişkisiz ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında Tek Yönlü Varyans (Oneway ANOVA) analizi ve farkın kaynağının belirlenmesi için Post-Hoc (TUKEY HSD) testine bakılmıştır. Elde edilen değerlerin anlamlı olup olmadığının yorumlanmasında 0.05 anlamlılık düzeyi ölçüt olarak kullanılmıştır. Örneklemin özelliklerine ilişkin semptomlar ve örneklem grubunun eş seçimi konusundaki tutumlarına ilişkin semptomlar T testi ile F testi ile ve analizleri de tablolar şeklinde bulgularda yer almaktadır.

E. Araştırma Etik Alanı

Araştırmaya başlamadan önce, İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Kurulu Başkanlığı'ndan gerekli yasal izinler alınmıştır. Ekte sunulmuştur.

IV. BULGULAR

A. Örneklemın Özelliklerine İlişkin Bulgular

Ankete katılan bireylere ait demografik özellikleri değerlendirilerek yüzde, frekans olarak çizelge 20’de verilmiştir.

Çizelge 19. Örneklemın Özelliklere İlişkin Bulgular

Bağımsız Değişkenler		N	%
Bireylerin cinsiyetleri	Kadın	224	43,7
	Erkek	289	56,3
Bireylerin yaşlarının kategorize edilmesi	18-25 yaş aralığı	67	13,1
	26-35 yaş aralığı	138	26,9
	36-45 yaş aralığı	115	22,4
	46-55 yaş aralığı	91	17,7
	56-65 yaş aralığı	67	13,1
	66 yaş ve üzeri	35	6,8
Bireylerin doğum yerlerinin kategorize edilmesi	Alanya	491	95,7
	Diğer İller ve İlçeler	22	4,3
Bireylerin medeni durumları	Evlü	420	81,9
	Bekâr	93	18,1
	Boşanmış	0	,0
	Eşi Ölmüş	0	,0
Bireylerin eğitim düzeyinin kategorize edilmesi	Okur- Yazar	1	,2
	İlköğretim	151	29,4
	Lise	137	26,7
	Meslek Yüksek Okulu	91	17,7
	Üniversite (4 Yıllık)	129	25,1
	Yüksek Lisans / Doktora	4	,8
Bireylerin çalışma durumu	Evet	392	76,4
	Hayır	121	23,6
Bireylerin çalıştığı iş kategorize edilmesi	Ücretli bir işte çalışıyorum	10	1,9
	Sigortalı bir işte çalışıyorum	84	16,4
	Günlük, yevmiyeye gidiyorum	0	,0
	Kendi işimde çalışıyorum	223	43,5
	657’ ye tabi olarak çalışıyoruz	74	14,4
	Diğer	122	23,8
Bireylerin gelirleri	Fakir	0	,0
	Asgari Ücret	33	6,4
	Orta Halli	406	79,1
	Zengin	67	13,1
	Çok zengin	7	1,4
Bireylerin meslek kategorize edilmesi	Çiftçi	14	2,7
	Esnaf	129	25,1
	Serbest Meslek	58	11,3
	Öğrenci	14	2,7
	Turizm	21	4,1
	Memur	77	15,0
	Ev hanımı	73	14,2
	Ulaşım	14	2,7
	Emekli	32	6,2
	Diğer	81	15,8
	Toplam	513	100,0

Çizelgede görüldüğü gibi, örneklem grubu 513 kişiden oluşmaktadır. Bu kişilerin, %56’sı erkektir, %43’ü kadındır. Alanya nüfusunun 177 bin 277’si

kadın, 182 bin 614'ü erkek nüfusu olmak üzere 359 bin 891 kişidir. Bu kişilerin % 49'u kadındır, % 51 erkektir. Araştırmaya katılan kadın ve erkek yüzde oranı ile Alanya'da kadın erkek yüzde oranına yaklaşıktır. Bilimsel bir karşılaştırma yapmak için 513 kişi dikkate alınacaktır.

Araştırmada örneklem grubunun doğum yeri incelendiğinde %95,7'si Alanya doğumlu olup %4,3'ünü diğer ilçeler ve iller oluşturmaktadır. Araştırmaya katılanların tamamı Alanyalıdır. Örneklem grubunun yaşadığı yer açısından bakıldığında merkez mahallelerinden %84'ü , belde mahallerinden %15'ini ve köy mahallelerinden %1'ini oluşturmaktadır. Büyükşehir yasası ile Alanya'da bulunan beldeler ve köyler Alanya'nın mahallesine dönüştürülmüştür. Alanya'nın 102 tane mahallesi bulunmaktadır.

Medeni durum açısından bakıldığında örneklem grupta evli olanların oranı %81,9 iken bekârların oranı %18,1 ve bireylerin tamamı evli olmaktadır. Örneklem grubunda boşanmış, boşanıp ya da eşi ölüp yeniden evlenen ve eşini kaybetmiş birey bulunmamaktadır. Örneklem grubunda altı farklı yaş grubu vardır. Araştırmaya katılan, en fazla yaş grubunun oranı %26,9'unu oluşturan 26-35 yaş grubunda ki bireyler, en az yaş grubunun oranı %6,8'sini oluşturan 66 yaş ve üzeri bireylerdir.

Çalışma durumu incelendiğinde, örneklem grubunda çalışanların oranı %76,4 olup kendi işinde çalışanların oranı %43,5 ve kendi işinde çalışan meslek grubunu da %25,1 esnaf oluşturmaktadır.

Eğitim durumu incelendiğinde örneklem grupta ilköğretim mezunu %29,4, lise mezunu %26,7 ve üniversite (4 yıllık) mezunu %25,1 olup İlköğretim, lise ve dört yıllık üniversite mezunu arasında oransal olarak çok fazla fark olmadığı görülmektedir. Alanya halkının okuma yazmaya önem verildiği görülmektedir. Alanya halkının okuma yazma oranı % 99,7'dur. Alanya'da okulların % 95'i Alanyalı hayırseverler tarafından yapılmaktadır. Alanya'da 222 tane okul vardır. Ayrıca bir devlet üniversitesi bir özel üniversite olmak üzere iki tane üniversite bulunmaktadır.

B. Örneklemin Eş Seçimi Konusundaki Tutumları

1. Fiziki Çekicilik ve Güzellik

a. Cinsiyetin Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik Üzerindeki Etkisi

Kadınlar ve erkeklerin eş seçiminde fiziki çekiciliğe veya görünümüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun fiziki cazibeye önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 20. Fiziki Çekicilik Cinsiyete göre t testi

	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	T	T testi	
						Sd	P
Fiziki Çekicilik	Kadın	224	.5027	.92168	-.752	511	0.452
	Erkek	289	.5640	.91216			

Çizelge 21’de görüldüğü gibi, kadınların ve erkeklerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Kadınların fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.50 olmuştur. Erkeklerinki ise aynı aralıkta 0.56 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre erkeklerin fiziki çekiciliğe kadınlara göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(511) = -.752; P > .05$).

b. Eş seçiminde Fiziksel Çekicilik ve Çalışma Durumu

Fiziki güzelliği çalışma durumuna göre incelendiğinde, çalışan bireylerin ve çalışmayan bireylerin eş seçiminde fiziki görünümüne ya da çekiciliğe hangi düzeyde önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun fiziki güzelliğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 21. Fiziki Çekicilik çalışma durumuna göre t testi

	Gruplar	N	\bar{X}	Ss	T	T testi	
						Sd	P
Fiziki Çekicilik	Çalışıyor	392	.5556	.89452	.818	511	.414
	Çalışmıyor	121	.4777	.98366			

Çizelge 22 ‘de görüldüğü gibi, çalışan bireylerin ve çalışmayan bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaların karşılaştırılmıştır. Örneklem grubunda

çalışan bireylerin fiziki görünümüne verdikleri önemin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Çalışmayan bireylerin ise aynı aralıkta 0.47 olmuştur. Yapılan bu karşılaştırmaya göre çalışan bireylerin fiziki görünümüne çalışmayan bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Fakat bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü üzere istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(511) = .81; P > .05$).

c. Eş seçiminde Fiziki Çekicilik ve Medeni Durum

Fiziki güzelliği medeni durumuna göre incelendiğinde, evlilerin ve bekârların eş seçiminde fiziki görünümüne ya da çekiciliğe ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun fiziki cazibeye önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 22. Fiziki Çekicilik Medeni Durumuna Göre t testi

		N	\bar{X}	Ss	T	T testi	
Medeni Durum						Sd	P
Fiziki Çekicilik	Evli	420	.4846	.92773	-2.571	511	0.01
	Bekâr	93	.7570	.83032			

Çizelge 23'te görüldüğü gibi, evli bireylerle bekâr bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaların karşılaştırılmıştır. Örneklem grubunda evli bireylerin fiziki çekiciliğe verdikleri önemin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.48 olmuştur. Bekâr bireylerin ise aynı aralıkta 0.75 olmuştur. Yapılan bu karşılaştırmaya göre bekâr bireylerin fiziki çekiciliğe evli bireylere daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü üzere istatistik olarak anlamlı bulunmuştur ($t(511) = -2.57; P < 0.05$).

d. Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik ve Yaş

Fiziki güzelliği yaş düzeyine göre incelendiğinde, genç bireylerin, orta yaştaki bireylerin ve yaşlı bireylerin eş seçiminde fiziki güzelliğe ya da görünümüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok fiziki çekiciliğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 23. Fiziki Çekicilik Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi

	YAŞ	N	X̄	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F testi			Anlamlılık
							sd	Ko	F	
Fiziki Çekicilik	18-25 Yaş	67	0.5015	0.72478	G.Arası	7.276	5	1.455	1.747	0.12
	26-35 Yaş	138	0.6304	0.82653	G. İçi	422.263	507	0.833		
	36-45 Yaş	115	0.6261	0.95643	Toplam	429.539	512			
	46-55 Yaş	91	0.5341	0.91168						
	56-65 Yaş	67	0.4090	1.02125						
	66 ve üzeri	35	0.2000	1.16417						

Çizelge 24'de görüldüğü gibi, örneklem grubunun yaş durumuna göre tutumlarının istatistik olarak Oneway (anova) testi yapılmıştır. Yapılan anova testi tablosunda görüldüğü üzere anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.747$; $P > 0.05$). Fakat örneklem grubunun yaş durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalaması birbiriyle karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda örneklem grubunun yaş durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalamasında anlamlı fark bulunmuştur.

18-25 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.50 olmuştur. 26-35 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.63 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26-36 yaş grubu bireylerin fiziki cazibeye 18-25 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.50 olmuştur. 36 - 45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.62 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36 - 45 yaş grubu bireylerin fiziki görünüme 18 - 25 yaş grubu bireyelerine göre yüksek düzeyde önem verdikleri görülmektedir.

18-25 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.50 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.62 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46 -55 yaş grubu bireylerin fiziki güzelliğe 18- 25 yaş grubu bireyelerine göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.50 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.40 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18 -25 yaş grubu bireylerin fiziki cazibeye 56-65 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri görülmektedir.

18-25 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.50 olmuştur. 65 ve üstü yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.20 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre genç bireylerin fiziki güzelliğe önem verdikleri tespit edilmiştir.

26-35 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.63 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.62 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26-35 yaş grubu bireylerin fiziki cazibeye 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.63 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.53 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26-35 yaş grubu bireylerin fiziki görünümüne 46-55 yaş grubu bireyelerine göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.63 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.40 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26-35 yaş grubu bireylerin fiziki güzelliğe 56-65 yaş grubu bireyelerine göre daha yüksek düzeyde önem verdikleri görülmektedir.

26-35 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.63 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.53 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre genç bireylerin fiziki güzelliğe yaşlı bireyelere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.62 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.53 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36-45 yaş grubu bireylerin fiziki cazibeye 46-55 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.62 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.40 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36-45 yaş grubu bireylerin fiziki

görünümüne 46-55 yaş grubu bireyelerine göre yüksek düzeyde önem verdikleri görülmektedir.

36-45 yaş grubundaki bireyelerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.62 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 0.20 olmuştur. Bu karşılaştırma sonucunda orta yaş grubu bireyelerin fiziki cazibeye yaşlı bireyelerine göre daha fazla önem verdikleri tespit edilmiştir.

46-55 yaş grubundaki bireyelerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.53 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 0.40 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46-55 yaş grubu bireyelerin fiziki cazibeye 56-65 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubundaki bireyelerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.53 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 0.20 olmuştur. Yapılan karşılaştırma sonucu orta yaş bireyelerin fiziki cazibeye yaşlı bireyelere göre yüksek düzeyde önem verdikleri tespit edilmiştir.

56-65 yaş grubundaki bireyelerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.40 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 0.20 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireyelerin fiziki güzelliğe 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Yukarıda fiziki güzelliği yaş düzeyinde aritmetik ortalamaya göre incelendiğinde, 26-35 yaş grubu bireyelerin aritmetik ortalamasının en büyük olduğu ve en düşük olan ise 66 ve yaş üzeri olduğu görülmektedir. Yani yaşlı bireyelerin fiziki güzelliğe önem vermedikleri tespit edilmiştir. Yapılan bu karşılaştırmaya göre yaşlı bireyelerin fiziki görünümüne , orta yaş bireyelere göre daha az önem verdikleri anlaşılmaktadır. 26 -35 yaş grubu bireyleriyle 36-45 yaş grubu bireyelerin aritmetik ortalamasının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

e. Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik ve Gelir

Fiziki güzelliği örneklem grubunun gelir düzeyine göre incelenmiştir. Asgari ücretlilerin, orta hallilerin, zenginlerin ve çok zenginlerin fiziki görünümüne ya da çekiciliğe ne düzeyde önem verdikleri bu bölümde birbiriyle

karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla, örneklem grubun hangi gelir seviyesinde daha çok fiziki çekiciliğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 24. Fiziki Çekicilik Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi

Gelir	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi			Anlamlılık
						Sd	Ko	F	
Fiziki Çekicilik									
Asgari Ücret (1)	33	0,3091	0,91936	G. Arası	2,149	3	0,716	0,853	0,465
Orta Halli (2)	406	0,5557	0,92152	G.İçi	427,389	509	0,840		
Zengin (3)	67	0,5582	0,89682	Toplam	429,53	512			
Çok Zengin (4)	7	0,3429	0,74578						
Toplam	513	0,5372	0,91594						

Çizelge 25’de görüldüğü üzere Anova testi sonucunda örneklem gruptaki bireylerin gelir seviyesinde eş tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F_{0.85}$; $P > 0.05$). Fakat bireylerin gelir seviyesine göre eş tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılarak açıklanmıştır.

Asgari ücretli gelirlili bireylerin fiziki görünüme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.30 olmuştur. Orta halli gelire sahip bireylerin ise aynı aralıkta 0.55 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre asgari ücretli bireylerin fiziki güzelliğe orta halli gelire sahip bireylerin daha az önem verdikleri tespit edilmiştir.

Asgari ücretli gelirlili bireylerin fiziki özelliklere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.30 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.55 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre zengin bireylerin fiziki güzelliğe, asgari ücretli bireylere göre daha fazla önem verdikleri tespit edilmiştir.

Asgari ücretli gelirlili bireylerin fiziki özelliklere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.30 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.34 olmuştur. Bu karşılaştırma sonucunda asgari ücretli gelire sahip olan bireylerin fiziki güzelliğe daha az önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Orta halli gelire sahip bireylerin fiziki özelliklere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,55 olmuştur. Asgari ücretli bireylerin ise 0,30 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre orta halli gelirlili bireylerin fiziki cazibeye asgari ücretli bireylere göre daha fazla önem vermektedir.

Orta halli gelire sahip bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Zengin olan bireylerin ise aynı aralıkta 0.55 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin fiziki güzelliğe zengin olan bireylerle aynı derecede önem verdikleri tespit edilmiştir.

Orta halli gelire sahip bireylerin fiziki görünümüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Çok zengin olan bireylerin ise aynı aralıkta 0.34 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin fiziki güzelliğe çok zengin olan bireylere göre daha fazla önem verdikleri görülmektedir.

Zengin olan bireylerin fiziki güzelliğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Çok zengin olan bireylerin ise aynı aralıkta 0.34 olmuştur. Bu karşılaştırmada zengin bireylerin fiziki çekiciliğe çok zengin olan bireylere göre daha fazla önem verdikleri görülmektedir.

f. Eş Seçiminde Fiziki Çekicilik ve Eğitim

Fiziki güzelliği örneklem grubunun eğitim seviyesine göre incelenmiştir. Örneklem grubun eğitim düzeyine göre çekiciliğe ne düzeyde önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla, örneklem grubunun hangi eğitim seviyesinde daha çok fiziki çekiciliğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 25. Fiziki Çekicilik Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi

	Eğitim Düzeyi	N	X̄	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F testi		F	P
							sd	Ko		
Fiziki Çekicilik	Okur- Yazar (A)	1	-1,4		G. Arası	24,910	5	4,982	6,243	0.000
	İlköğretim (B)	151	0,2490	1,02241	G.İçİ	404,629	507	0,798		
	Lise (C)	137	0,5606	0,80288	Toplam	429,539	512			
	Meslek Yüksek Okulu (D)	91	0,7780	0,87709						
	Üniversite (4 Yıllık) (E)	129	0,6961	0,82882						
	Yüksek lisans / Doktora (F)	4	0,500	1.000						
	Toplam	513	0,5372	0,91594						

Çizelge 26'da görüldüğü gibi fiziki güzelliği bireylerin eğitim düzeyine göre incelenmiştir. Anova testi sonucunda fiziki cazibenin eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Aynı zamanda bireylerin eş seçme tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmış ve açıklanmıştır.

İlköğretim mezunu olan bireylerin fiziki çekiciliğe ya da cazibeye önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0.24 iken lise mezunu bireylerin 0,56 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin fiziki güzelliğe ilköğretim mezunlarına göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu olan bireylerin fiziki güzelliğe önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0.24 iken meslek yüksekokulu mezunu bireylerin 0.77 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre meslek yüksekokulu mezunu bireylerin

fiziki güzelliğe ilköğretim mezunlarına göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu olan bireylerin fiziki güzelliğe önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0.24 iken üniversite mezunu bireylerin 0.69 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre üniversite mezunu bireylerin fiziki güzelliğe ilköğretim mezunlarına göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu olan bireylerin fiziki güzelliğe önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0.24 iken yüksek lisans yâda doktora mezunu bireylerin 0.50 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre yüksek lisans ya da doktora mezunu bireylerin fiziki güzelliğe ilköğretim mezunlarına göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu olan bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0.56 iken meslek yüksekokulu mezunu bireylerin 0.77 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre yüksekokulu mezunu bireylerin fiziki cazibeye lise mezunu bireylere göre daha fazla önem verildiği görülmektedir.

Lise mezunu olan bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0.56 iken üniversite mezunu bireylerin 0.69 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre üniversite bireylerin fiziki güzelliğe lise mezunu bireylere göre daha fazla önem verildiği görülmektedir.

Lise mezunu olan bireylerin fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0.56 iken yüksek lisans /doktora mezunu bireylerin 0.50 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin fiziki özelliklere yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha fazla önem verildiği görülmektedir.

Meslek yüksekokulu mezunu olan bireylerin fiziki özelliklere önem vermelerinin ortalaması -2+2 aralığında 0,77 iken üniversite mezunu olan bireylerin ise 0.69 olmuştur. Yüksek lisans ve doktora mezunu bireylerin ise 0,50 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre meslek yüksekokulu mezunu bireylerin fiziki çekiciliğe hem üniversite mezunu olan bireylere hem de yüksek lisans mezunu bireylere göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Üniversite mezunu bireylerin fiziki cazibeye önem vermelerinin ortalaması -2 +2 aralığında 0,69 olmuştur. Yüksek lisans / doktora mezunu bireylerin ise 0,50 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre üniversite mezunu bireylerin fiziki

güzelliğe yüksek lisans / doktora mezunu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

2. Romantizm, Sevgi ve Aşkın Eş Seçimi Üzerindeki Etkisi

a. Eş Seçiminde Romantizm ve Cinsiyet

Kadınlar ve erkeklerin eş seçiminde romantizme veya aşka ya da duygusallığa ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla kimin daha çok romantizme önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 26. Romantizmin Cinsiyete göre t testi

					T testi		
	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	T	Sd	P
Romantizm	Kadın	224	.6080	1.23627	3.019	511	.003
	Erkek	289	.2768	1.22929			

Çizelge 27'de görüldüğü gibi, kadınların ve erkeklerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Kadınların romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.60 olmuştur. Erkeklerinki ise aynı aralıkta 0.27 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre kadınların romantizme erkeklere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmuştur ($t(511) = 3.019$); $P < 0.05$).

b. Eş Seçiminde Romantizm ve Çalışma Durumu

Çalışan ve çalışmayan bireylerin eş seçiminde romantizme veya aşka ya da duygusallığa ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok romantizme önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 27. Romantizmin çalışma durumuna göre t testi

	Gruplar	N	\bar{X}	Ss	T	T testi	
						Sd	P
Romantizm	Çalışıyor	392	.4704	11.989	1,503	180.740	.135
	Çalışmıyor	121	.2628	13.657			

Çizelge 28’de görüldüğü gibi, bireylerin çalışma durumlarına göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Çalışan bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.47 olmuştur. Çalışmayan bireylerin ise aynı aralıkta 0.26 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre çalışan bireylerin romantizme çalışmayan bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(180.740) = 1.503$; $P > .05$).

c. Eş Seçiminde Romantizm ve Medeni Durum

Evliler ve bekârların eş seçiminde romantizme veya aşka ya da duygusallığa ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok romantizme önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 28. Romantizmin Medeni Durumuna Göre T testi

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	T testi	
						Sd	P
Romantizm	Evli	420	.2019	1.21871	-12.068	205.327	.000
	Bekâr	93	1.4129	.77952			

Çizelge 29’da görüldüğü gibi, bireylerin medeni durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Evli bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.20 olmuştur. Bekâr bireylerin ise aynı aralıkta 1.41 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre bekâr bireylerin romantizme evli bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmuştur ($t(205.327) = -12.06$); $P < 0.05$).

d. Eş Seçiminde Romantizm ve Yaş

Örneklem grubu yaş düzeyine göre eş seçiminde romantizme veya aşka ya da duygusallığa ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle

karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok romantizme önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 29. Romantizmin Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi

	YAŞ	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi		F	P	Anlamlılık
							Sd	Ko			
Romantizm	18-25 Yaş (1)	67	0.8806	1.0000	G.Arası	75.051	5	15,010	10,646	0	(1)-(4),(5),(6);
	26-35 Yaş (2)	138	0.7188	0,80133	G.İçi	714,833	507	1,410			(2)-(4),(5),(6);
	36-45 Yaş (3)	115	0.5530	1,30541	Toplam	789,884	512				(3)-(5),(6)
	46-55 Yaş (4)	91	0.1451	1,30880							
	56- 65 Yaş (5)	67	-0.0746	1,43118							
	66 yaş ve üzeri (6)	35	-0.3943	1,50723							
	Toplam	513	0.4214	1,24207							

Çizelge 30'da görüldüğü gibi; örneklem grubun yaş düzeyine göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılarak açıklanmıştır. Yaş yükseldikçe romantizmin aritmetik ortalaması düşmektedir. Bu durumda genç bireylerin romantizme verdiği önemin arttığını göstermektedir.

18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 Aralığında 0.88 olmuştur. 26-35 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.71 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme 26- 35 yaş bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.88 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.55 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme 36-45 yaş bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.88 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.14 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme 46-55 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.88 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise -0.074 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme 56-65 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.88 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise -0.39 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin romantizme 66 ve üzeri yaş grubu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.71 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.55 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme 36-45 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.71 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.14 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme 46-55 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.71 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise -0.074 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme 56-65 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.71 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise -0,39 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin romantizme 66 ve üzeri bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur.46- 55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0,14 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36-45 yaş grubu bireylerin romantizme 46-55 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36- 45 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. 56 -65 yaş grubu bireylerin ise -0,074 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36- 45 yaş grubu bireylerin romantizme 56 - 65 yaş grubu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36- 45 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise -0,39 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre orta yaş bireylerin romantizme daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,14 olmuştur.56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.074 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46 -55 yaş grubu bireylerin romantizme 56-65 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,14 olmuştur.66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.39 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46 -55 yaş grubu bireylerin romantizme 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

56-5 yaş grubu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.07 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.39 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireylerin romantizme 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 30'da görüldüğü gibi, yapılan Oneway (Anova) testi sonuçlarına göre, romantizmin yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir (F= 10.646; P < 0.05). Romantizmin hangi yaş grupları arasında farklılık gösterdiğini belirlemek amacıyla TUKEY HSD testi yapılmıştır. Yapılan TUKEY HSD testi sonucuna göre romantizmin yaş gruplarına göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Bunlar;

1-18-25 yaş grubu bireylerin (\bar{X} = 0.88) romantizme 46 – 55 yaş grubu bireylere (\bar{X} = 0.14) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir.

2- 18-25 yaş grubu bireylerin (\bar{X} = 0.88) romantizme 56- 65 yaş grubu bireylere (\bar{X} = - 0.07) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir. 3-

18-25 yaş grubu bireylerin (\bar{X} = 0.88) romantizme 66 ve üzeri yaş grubu bireylere (\bar{X} = - 0.39) göre daha çok anlamlı olarak bulunmuştur.

4- 26-35 yaş grubu bireylerin (\bar{X} =0.71) romantizme 46 – 55 yaş grubu bireylere (\bar{X} = 0.14) göre daha fazla anlamlı bulunmuştur. 5-26-

35 yaş grubu bireylerin (\bar{X} =0.71) romantizme 56- 65 yaş grubu bireylere (\bar{X} = - 0.07) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir.

6- 26- 35 yaş grubu bireylerin (\bar{X} = 0.71) romantizme 66 ve üzeri yaş grubu bireylere (\bar{X} = - 0.39) göre daha çok anlamlı bir fark vardır. 7- 36-45

yaş grubu bireylerin (\bar{X} = 0.55) romantizme 56- 65 yaş grubu bireylere (\bar{X} = - 0.07) göre daha çok anlamlı bulunmuştur.

8- 36-45 yaş grubu bireylerin (\bar{X} = 0.55) romantizme 66 ve üzeri yaş grubu bireylere (\bar{X} = - 0.39) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıdaki verilere göre romantizme genç bireylerin (18-25 yaş) daha çok önem verdikleri görülmektedir. Romantizme en az önem veren ise yaşlı bireylerdir (66 ve üzeri yaş). Genç bireylerin romantizme hem orta yaş bireylere göre hem de yaşlı bireylere göre daha fazla önem verdikleri tespit edilmiştir. Orta yaş bireylerinde romantizme yaşlı bireylere göre daha çok önem verdikleri tespit edilmiştir.

e. Eş Seçiminde Romantizm ve Gelir Durumu

Örneklem grubu gelir düzeyine göre eş seçiminde romantizme veya aşka ya da duygusallığa ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi gelir düzeyinde daha çok romantizme önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 30. Romantizmin Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi

Gelir	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	F Testi						
					Kt	Sd	Ko	F	P	Anlamlılık	
Romantizm											
Asgari Ücret (1)	33	0.3455	1,20237	G. Arası	18,435	3	6,145	4,054	0,007		
Orta Halli (2)	406	0.5094	1,22495	G.İçi	771,449	509	1,516				2-(3)
Zengin (3)	67	-0.0448	1,28290	Toplam	789,884	512					
Çok Zengin (4)	7	0.1429	1,21499								
Toplam	513	0.4214	1,24207								

Çizelge 31' de görüldüğü üzere örneklem grubun gelir durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır.

Asgari ücretli bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,34 olmuştur. Orta halli bireylerin ise aynı aralıkta 0,50 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin romantizme asgari ücretli gelir sahipli bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,34 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0.04 olmuştur. Bu karşılaştırmada asgari ücretli gelire sahip bireylerin romantizme zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,34 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.14 olmuştur. Bu karşılaştırmada asgari ücretli gelire sahip bireylerin romantizme çok zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,50 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0.04 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin romantizme zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,50 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.14 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin romantizme çok zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Zengin bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.04 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.14 olmuştur. Bu karşılaştırmada çok zengin bireylerin romantizme zengin bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Çizelge 31 'de görüldüğü üzere örneklem grubunun romantizm ile ilgili düşüncelerine yönelik gelir durumuna göre istatistik testi yapılmıştır. Örneklem grubunda bireylerin tutumlarının gelir durumuna göre oneway (anova) testinde anlamlı bir fark vardır (F = 6.145; P < 0.05). Bireylerin tutumlarında hangi gelir durumları arasında farklılık gösterdiğini belirlemek amacıyla TUKEY HSD testi yapılmıştır. TUKEY HSD testine göre; Orta halli gelire sahip bireylerin (X = 0.50) romantizme zengin bireylere (X = -0.04) göre daha fazla önem verdiği tespit edilmiştir.

f. Eş Seçiminde Romantizm ve Eğitim

Örneklem grubu eğitim seviyesine göre eş seçiminde romantizme veya aşka ya da duygusallığa ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi eğitim düzeyinde romantizme önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 31. Romantizmin Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi

	Eğitim Düzeyi	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F testi			P
							sd	Ko	F	
Romantizm	Okur- Yazar (A)	1	-2.000		G. Arası	82,533	5	16,507	11,831	0
	İlköğretim (B)	151	-0,1338	1,35700	G.İçi	707,351	507	1,395		
	Lise (C)	137	0,5971	1,09785	Toplam	789,884	512			
	Meslek Yüksek Okulu (D)	91	0,9363	1,00747						
	Üniversite (4 Yıllık) (E)	129	0,5380	1,16211						
	Yüksek lisans / Doktora (F)	4	0,500	1,00000						
	Toplam	513	0,4214	1,24207						

Çizelge 32'de görüldüğü üzere örneklem grubundaki bireylerin tutumlarının eğitim grubuna göre istatistik olarak oneway(anova) testi yapılmıştır. F testinde tabloda görüldüğü gibi anlamlı bulunmuştur. ($F = 6.145$; $P < 0.05$). Örneklem grubundaki bireylerin eğitimin düzeyine göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır.

İlköğretim bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.13 olmuştur. Lise mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.59 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin romantizme ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.13 olmuştur. Meslek yüksekokulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.93 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre meslek yüksekokulu mezunu bireylerin romantizme ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.13 olmuştur. Üniversite mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.53 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lisans mezunu bireylerin romantizme ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.13 olmuştur. Yüksek lisans ya da doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.50 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre yüksek lisans / doktora mezunu bireylerin romantizme ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.59 olmuştur. Meslek yüksekokulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.93 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre meslek yüksekokulu mezunu bireylerin romantizme lise mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.59 olmuştur. Lisans mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.53 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin romantizme lisans mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin romantizme önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.59 olmuştur. Yüksek lisans/ doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.50 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin romantizme yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır

3. Eş Seçiminde Soy ve Aile Statüsü

a. Eş Seçiminde Soy /Aile Statüsü ve Cinsiyet

Kadınlar ve erkeklerin eş seçiminde soy veya aile statüsüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun soya önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 32. Soy / Aile Statüsünde Cinsiyete göre T testi

						T testi	
	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	T	Sd	P
Soy / Aile Statüsü	Kadın	224	.5606	.86025	.674	511	0.50
	Erkek	289	.5078	.89436			

Çizelge 33'de görüldüğü gibi, kadınların ve erkeklerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Kadınların soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.56 olmuştur. Erkeklerinki ise aynı aralıkta 0.50 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre kadınların soy/ aile statüsüne erkeklere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(511) = 674; P > .05$).

b. Eş Seçiminde Soy /Aile Statüsü ve Çalışma Durumu

Çalışanlar ve çalışmayanların eş seçiminde soy veya aile statüsüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok soya önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 33. Soy /Aile statüsünün çalışma durumuna göre t testi sonuçları

						T testi	
	Gruplar	N	\bar{X}	Ss	T	Sd	P
Soy / Aile Statüsü	Çalışıyor	392	.4819	.89986	-2.283	511	0.02
	Çalışmıyor	121	.6897	.79130			

Çizelge 34'te görüldüğü gibi, örneklem grubunun çalışan bireyler ile çalışmayan bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Çalışan bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.48 olmuştur. Çalışmayan bireylerin ise aynı aralıkta 0.68 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre çalışmayan bireylerin soy/ aile statüsüne çalışan bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmuştur. ($t(511) = -2.283$; $P < 0.05$).

c. Eş Seçiminde Soy /Aile Statüsü ve Medeni Durum

Evlilerin ve bekârların eş seçiminde soy veya aile statüsüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun soya önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 34. Soy /Aile Statüsünde Medeni Durumuna Göre T testi

	Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	T testi Sd	P
Soy /Aile Statüsü	Evli	420	0,4172	.8760	-7.495	163.956	.00
	Bekâr	93	1.0444	0,69368			

Çizelge 35'de görüldüğü gibi, örneklem grubunun evli bireyler ile bekâr bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Evli bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.41 olmuştur. Bekâr bireylerin ise aynı aralıkta 1.04 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre bekâr bireylerin soy/ aile statüsüne evli bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmuştur. ($t(511) = -7.495$; $P < 0.05$).

d. Eş Seçiminde Soy / Aile Statüsü ve Yaş

Örneklem grubunun yaş düzeyine göre eş seçiminde soy veya aile statüsüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla kimlerin soya önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 35. Soy / Aile Statüsü Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi

	YAŞ	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi		F	P	Anlamlılık
							Sd	Ko			
Soy / Aile	18-25 Yaş (1)	67	0,6007	0,75667	G.Arası	13,813	5	2,763	3,667	0,003	
	26-35 Yaş (2)	138	0,3230	0,84141	G.İçi	381,933	507	0,753			
	36-45 Yaş (3)	115	0,4464	0,86233	Toplam	395,746	512				
	46-55 Yaş (4)	91	0,7526	0,93761						4;-2	
	56- 65 Yaş (5)	67	0,7104	0,92327						5;-2	
	66 yaş ve üzeri (6)	35	0,5746	0,89113							
	Toplam	513	0,5309	0,87917							

Çizelge 36'da görüldüğü gibi, örneklem grubunun yaş kategorizesindeki bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.60 olmuştur. 26-35 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.32 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18 -25 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 26-35 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.60 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.44 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18 -25 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.60 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.75 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46 -55 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 18-25 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.60 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.71 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56 -65 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 18-25 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.60 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre gençlerin soy/ aile statüsüne yaşlılara göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.32 olmuştur.36- 45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.44 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 36- 45 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 26-35 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.32 olmuştur.46- 55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.75 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 46- 55 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 26-35 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.32 olmuştur.56- 65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.71 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 56- 65 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 26-35 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.32 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 26-35 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.44 olmuştur.46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.75 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 46-55 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.44 olmuştur.56 - 65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.71 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 56-65 yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.44 olmuştur.66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise

aynı aralıkta 0.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin soy/ aile statüsüne 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubundaki bireyelerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.75 olmuştur. 56 - 65 yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 0.71 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 46-55 yaş grubu bireyelerin soy/ aile statüsüne 56-65 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubundaki bireyelerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.75 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 0.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 46-55 yaş grubu bireyelerin soy/ aile statüsüne 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

56-65 yaş grubundaki bireyelerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.71 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 0.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre, 56-65 yaş grubu bireyelerin soy/ aile statüsüne 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 36 'da görüldüğü üzere, örneklem grubundaki bireyelerin yaş durumuna göre eş seçme tutumlarının istatistik olarak Oneway (Anova) testine göre açıklanmıştır. F testi tablosunda görüldüğü gibi yaş kategorisindeki bireyelerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin istatistik olarak anlamlı bir fark bulunmuştur.(F= 3.667; P < 0.05). Örneklem grubundaki bireyelerin soy ya da aile statüsüne hangi yaş kategorisi arasında farklılık gösterdiğini belirlemek amacıyla TUKEY HSD testine bakılmıştır. Bu testin sonuçlarına göre;

46-55 yaş grubu bireyelerin (\bar{X} = 0.75) soy ya da aile statüsüne 26- 35 yaş grubu bireyelerine göre (\bar{X} = 0.32) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. 56- 55 yaş grubu bireyelerin (\bar{X} = 0.71) soy ya da aile statüsüne 26-35 yaş grubu bireyelerine göre (\bar{X} = 0.32) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

e. Eş Seçiminde Soy / Aile Statüsü ve Gelir Durumu

Örneklem grubunun gelir seviyesine göre eş seçiminde soy veya aile statüsüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır.

Dolayısıyla hangi gelir seviyesinde daha çok soya önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 36. Soy /Aile Statüsü Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi

Gelir	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi			P	Anlamlılık
						sd	Ko	F		
Soy / Aile										
Asgari Ücret (1)	33	0,38	0,77	G. Arası	11,38	3	3,79	5,02	0,002	
Orta Halli (2)	406	0,49	0,907	G.İçi	384,36	509	0,75			
Zengin (3)	67	0,88	0,65	Toplam	395,74	512				3-(1); 2
Çok Zengin (4)	7	0,47	0,67							
Toplam	513	0,53	0,87							

Çizelge 37’de görüldüğü gibi; örneklem grubundaki bireylerin gelir durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır.

Asgari ücretli bireylerin soya ya da aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,38 olmuştur. Orta halli bireylerin ise aynı aralıkta 0,49 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin soya asgari ücretli gelire sahip olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,38 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.88 olmuştur. Bu karşılaştırmada zengin olan bireylerin aile statüsüne asgari ücretli gelire sahip olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,38 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.04 olmuştur. Bu karşılaştırmada asgari ücretli gelire sahip olan bireylerin aile statüsüne çok zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin aile ya da soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,49 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.88 olmuştur. Bu karşılaştırmada zengin olan bireylerin aile statüsüne orta halli gelire sahip olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,49 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.04 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin aile statüsüne çok zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Zengin bireylerin soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.88 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0.04 olmuştur. Bu karşılaştırmada zengin bireylerin aile statüsüne çok zengin bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Çizelge 37 'de görüldüğü üzere, örneklem grubundaki bireylerin gelir durumuna göre eş seçme tutumlarının istatistik olarak Oneway (Anova) testine göre açıklanmıştır. F testi tablosunda görüldüğü gibi gelir seviyesinde bireylerin soy ya da aile statüsüne önem vermelerinin istatistik olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($F = 5.026; P < 0.05$). Örneklem grubundaki bireylerin soy ya da aile statüsüne hangi gelir seviyesi arasında farklılık gösterdiğini belirlemek amacıyla TUKEY HSD testine bakılmıştır. Bu testin sonuçlarına göre; Zengin bireylerin($X = 0.88$) soy ya da aile statüsüne asgari ücretli bireylere($X = 0.38$) ve orta halli gelir sahibi bireylere($X = 0.49$) göre daha çok önem verdiği tespit edilmiştir.

f. Eş Seçiminde Soy / Aile Statüsü ve Eğitim

Eğitim seviyesine göre eş seçiminde soy veya aile statüsüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi eğitim seviyesinde daha çok soya önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 37. Soy / Aile Statüsü Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi

Eğitim Düzeyi	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F testi			
						Sd	Ko	F	P
Soy / Aile									
Okur- Yazar (A)	1			G. Arası	0,74	5	0,14	0,19	0,96
İlköğretim (B)	151	0,55	0,93	G.İçi	395	507	0,77		
Lise (C)	137	0,52	0,69	Toplam	395,74	512			
Meslek Yüksek Okulu (D)	91	0,51	0,83						
Üniversite (4 Yıllık) (E)	129	0,52	1,02						
Yüksek lisans / Doktora (F)	4	0,25	0,5						
Toplam	513	0,53	0,87						

Çizelge 38 'de görüldüğü gibi örneklem grubundaki bireylerin tutumlarının eğitim durumuna göre istatistik grubuna göre istatistik olarak oneway (anova) testi yapılmıştır. F testinde tabloda görüldüğü gibi anlamlı bulunmamıştır. ($F = 0.19; P > 0.05$).

Çizelge 38'de görüldüğü gibi örneklem grubun eğitim durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılarak açıklanmıştır. Eğitim seviyesi yükseldikçe soy ya da aile statüsünün aritmetik ortalaması düşmektedir. Fakat bu durumu 4 yıllık üniversite mezunu bireyler bozmaktadır.

Lise mezunu bireyle lisans (4 yıllık üniversite) mezunu bireylerin aile statüsünün aritmetik ortalamasının eşit olduğu tespit edilmiştir.

İlköğretim bireylerin aile ya da soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Lise mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.52 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ilköğretim mezunu bireylerin soya lise mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin aile ya da soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Meslek yüksekokulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.51 olmuştur. Bu karşılaştırmaya ilköğretim mezunu bireylerin soy ya da aileye meslek yüksekokulu mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Üniversite mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.52 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ilkokul mezunu bireylerin soya lisans mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.55 olmuştur. Yüksek lisans ya da doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.25 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ilköğretim mezunu bireylerin aile statüsüne yüksek lisans / doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin aile statüsüne önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.52 olmuştur. Meslek yüksekokulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.51 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin aile statüsüne ön lisans (iki yıllık meslek yüksekokulu) mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin aile ya da soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.52 olmuştur. Lisans mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.52 olmuştur. Bu karşılaştırmada soy ve aile statüsüne aynı oranda önem verildiği görülmektedir.

Lise mezunu bireylerin aile ya da soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.52 olmuştur. Yüksek lisans/ doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.25 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin soya

yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Üniversite mezunu bireylerin aile ya da soya önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.52 olmuştur. Yüksek lisans/ doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.25 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre üniversite(4 yıllık) mezunu bireylerin soya yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

4. Eş Seçiminde Özgürlük, Kişisel Hazlar ve Mutluluk Arayışları

a. Eş Seçiminde Özgürlük ve Cinsiyet

Kadınlar ve erkeklerin eş seçiminde özgürlüğe ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla erkeklerin mi, kimlerin özgürlüğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 38. Özgürlük Cinsiyete göre t testi

						T testi	
	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	T	Sd	P
Özgürlük	Kadın	224	.9029	1.2013	.865	511	.387
	Erkek	289	.8131	1.1371			

Çizelge 39'da görüldüğü gibi, kadınların ve erkeklerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Kadınların özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.90 olmuştur. Erkeklerin ki ise aynı aralıkta 0.81 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre kadınların özgürlüğe erkeklere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır.

b. Eş Seçiminde Özgürlük Kişisel Zevk ve Çalışma

Örneklem grubu çalışma durumuna göre eş seçiminde özgürlüğe ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok özgürlüğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 39. Özgürlük çalışma durumuna göre t testi

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	T	T testi	
					Sd	P
Özgürlük Çalışıyor	392	0,8226	1,1594	-0,97	511	0,333
Çalışmıyor	121	0,9421	1,1844			

Çizelge 40’da görüldüğü gibi, çalışan bireyler ile çalışmayan bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Çalışan bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.82 olmuştur. Çalışmayan bireylerin ise aynı aralıkta 0.94 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre çalışmayan bireylerin özgürlüğe çalışan bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır.

c. Eş Seçiminde Özgürlük ve Medeni Durumu

Evlilerin ve bekârların eş seçiminde özgürlüğe ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun özgürlüğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 40. Özgürlük Medeni Durumuna Göre T testi

Medeni Durum	N	\bar{X}	Ss	T	T testi	
					Sd	P
Özgürlük Evli	420	0,7256	1,190	-6.707	185.308	.00
Bekâr	93	1,424	0,8347			

Çizelge 41’de görüldüğü gibi, evli ve bekârların tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Evlilerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.72 olmuştur. Bekârların ise aynı aralıkta 1.42 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre bekârların özgürlüklerine evlilere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

d. Eş Seçiminde Özgürlük ve Yaş

Örneklem grubunun yaş durumuna göre eş seçiminde özgürlüğe ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi yaş düzeyinde daha çok özgürlüğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 41. Özgürlük Yaşa Göre Oneway (Anova) Testi

	YAŞ	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi			Anlamlılık
							Sd	Ko	F	
Özgürlük	18-25 Yaş (1)	67	0,9179	0,96471	G.Arası	14,821	5	2,964	2,209	0,05
	26-35 Yaş (2)	138	0,6793	0,98065	G.İçi	680,431	507	1,342		
	36-45 Yaş (3)	115	0,7000	1,31005	Toplam	695,252	512			
	46-55 Yaş (4)	91	1,0879	1,19220						
	56- 65 Yaş (5)	67	1,0448	1,26051						
	66 yaş ve üzeri (6)	35	0,9286	1,31531						
	Toplam	513	0,8523	1,16530						

Çizelge 42’de görüldüğü gibi, örneklem grubunun yaş kategorisindeki bireylerin tutumlarının istatistik olarak oneway (anova) testi yapılmıştır. Yapılan anova testi tablosunda görüldüğü üzere anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=2.209$; $P = 0.05$). Fakat örneklem grubunun yaş durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalaması birbiriyle karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda örneklem grubunun yaş kategorisindeki bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamasında anlamlı fark bulunmuştur.

18-25 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.91 olmuştur. 26-35 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.67 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18 -25 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 26-35 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.91 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.70 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18 -25 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 36-45 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.91 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.08 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46- 55 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 18-25 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.91 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.04 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56 -65 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 18-25 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.91 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta

0.92 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre yaşlıların özgürlüğe gençlere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 Aralığında 0.67 iken 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı Aralıkta 0.70, 46 - 55 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.08 ve 56-65 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.04 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre orta yaş grubu bireylerin özgürlüğe gençlere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.67 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.92 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre yaşlıların özgürlüğe gençlere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.70 olmuştur. 46 -55 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.08 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46-55 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.70 olmuştur. 56 -65 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.04 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.70 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.92 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.08 olmuştur.56 - 65 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.04 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46-55 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 56-65 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46 -55 yaş grubundaki bireylerin özgürlüğe ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.08 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 0.92 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre orta yaş bireylerin özgürlüğe yaşlı bireyelere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

e. Eş Seçiminde Özgürlük ve Gelir Durumu

Örneklem grubunun gelir seviyesine göre eş seçiminde özgürlüğe ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi gelir durumunda daha çok özgürlüğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 42. Özgürlük Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi

Gelir	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi			P	Anlamlılık
						Sd	Ko	F		
Özgürlük										
Asgari Ücret (1)	33	0,66	1,09	G. Arası	26,91	3	8,83	6,721	0	
Orta Halli (2)	406	0,95	1,13	G.İçi	668,76	509	1,31			2-(4);3
Zengin (3)	67	0,44	1,25	Toplam	695,25	512				
Çok Zengin (4)	7	-0,32	0,47							
Toplam	513	0,85	1,16							

Çizelge 43'te görüldüğü gibi; örneklem grubundaki bireylerin gelir durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır.

Asgari ücretli bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,66 olmuştur. Orta halli bireylerin ise aynı aralıkta 0,95 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin özgürlüğe asgari ücretli gelir sahipli bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,66 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0,44 olmuştur. Bu karşılaştırmada asgari ücretli gelire sahip bireylerin özgürlüğe zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,66 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0,32 olmuştur. Bu karşılaştırmada asgari ücretli gelire sahip olan bireylerin özgürlüğe çok zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,95 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta 0,44 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip olan bireylerin özgürlüğe zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0,95 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0,32 olmuştur. Bu karşılaştırmada orta halli gelire sahip bireylerin özgürlüğe çok zengin olan bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Zengin bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.44 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0.32 olmuştur. Bu karşılaştırmada zengin bireylerin özgürlüğe çok zengin bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Çizelge 43 'te görüldüğü gibi, örneklem grubunun gelir düzeyine göre tutumların istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($F= 6.721$; $P < 0.05$). Örneklem grubundaki bireylerin özgürlük statüsünün hangi gelir durumu arasında farklılık gösterdiğini belirlemek amacıyla TUKEY HSD testine bakılmıştır. Bu testin sonucuna göre; Orta halli gelire sahip bireylerin ($\bar{X}= 0.95$) özgürlüğe zengin bireylere ($\bar{X}= 0.44$) ve çok zengin bireylere ($\bar{X}= - 0,32$) göre daha çok önem verdiği tespit edilmiştir.

f. Eş Seçiminde Özgürlük ve Eğitim

Kadınlar ve erkeklerin eş seçiminde özgürlüğe ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun özgürlüğe önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 43. Özgürlük Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi.

Eğitim Düzeyi	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F testi			
						Sd	Ko	F	P
Özgürlük									
Okur- Yazar (A)	1	-2		G. Arası	12,333	5	2,467	1,831	0,105
İlköğretim (B)	151	0,9089	1,27033	G.İç	682,919	507	1,34		
Lise (C)	137	0,7555	1,04427	Toplam	695,252	512			
Meslek Yüksek Okulu (D)	91	0,9698	1,03738						
Üniversite (4 Yıllık) (E)	129	0,8450	1,23277						
Yüksek lisans / Doktora (F)	4	0,3125	0,62500						
Toplam	513	0,8523	1,16530						

Çizelge 44 'te görüldüğü gibi, örneklem grubunun eğitim düzeyine göre tutumların istatistiksel olarak anlamlı bir farkı yoktur ($F=1.83$; $P > 0.05$). Fakat örneklem grubunun eğitim düzeyine göre tutumların aritmetik ortalaması birbiri ile karşılaştırılarak açıklanmıştır. Bu karşılaştırmaya göre ön lisans mezunu bireylerin özgürlüğe en çok önem verdiği anlaşılmıştır.

İlköğretim bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.90 olmuştur. Lise mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.75 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ilköğretim mezunu bireylerin özgürlüğe lise mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.90 olmuştur. Meslek yüksek okulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.96 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ön lisans mezunu bireylerin özgürlüğe ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.90 olmuştur. Üniversite mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.84 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ilkokul mezunu bireylerin özgürlüğe lisans mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.90 olmuştur. Yüksek lisans ya da doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.31 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ilköğretim mezunu bireylerin özgürlüğe yüksek lisans / doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.75 olmuştur. Meslek yüksekokulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.96 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ön lisans mezunu bireylerin özgürlüğe lise mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.75 olmuştur. Lisans mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.84 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre üniversite(4 yıllık) mezunu bireylerin özgürlüğe lise mezunu bireylere göre daha çok önem verildiği görülmektedir.

Lise mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.75 olmuştur. Yüksek lisans/ doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.31 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin özgürlüğe yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Üniversite mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.84 olmuştur. Yüksek lisans/ doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.31 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre üniversite(4 yıllık) mezunu bireylerin özgürlüğe yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

5. Eş Seçiminde Kariyer ve Ekonomik Durum

a. Eş Seçiminde Kariyer ve Cinsiyet

Kadınlar ve erkeklerin eş seçiminde kariyere ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok kariyere önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 44. Kariyer Cinsiyete göre t testi

						T testi	
	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	T	Sd	P
Kariyer	Kadın	224	-.1143	.77481	2.136	511	0.033
	Erkek	289	-.2602	.76147			

Çizelge 45’de görüldüğü gibi, kadınların ve erkeklerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Kadınların kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.11 olmuştur. Erkeklerinki ise aynı aralıkta -0.26 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre kadınların kariyere erkeklere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmuştur ($t(511);2.136; P<0.05$)

b. Eş Seçiminde Kariyer ve Çalışma

Çalışanların ve çalışmayanların eş seçiminde kariyere ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla kimlerin daha çok kariyere önem verdikleri saptanmış olacaktır

Çizelge 45. Kariyer çalışma durumuna göre t testi

						T testi	
	Gruplar	N	\bar{X}	Ss	T	Sd	P
Kariyer	Çalışıyor	392	-0,1633	0.77432	1.763	511	0.079
	Çalışmıyor	121	-0,3041	0.74882			

Çizelge 46’da görüldüğü gibi, çalışan bireyler ile çalışmayan bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Çalışan bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.16 olmuştur. Çalışmayan bireylerin ise aynı aralıkta -0.30 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre

çalışan bireylerin kariyere çalışmayan bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(511); 1.763; P >0.005$).

c. Eş Seçiminde Kariyer ve Medeni Durum

Evlilerin ve bekârların eş seçiminde kariyere ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok kariyere önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 46. Kariyer Medeni Durumuna Göre T testi

Medeni Durum		N	\bar{X}	Ss	T	T testi	
						Sd	P
Kariyer	Evli	420	-0.321				
	Bekâr	93	0.3656		-7.505	123.663	0.01

Çizelge 47’de görüldüğü gibi, evli ve bekârların tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Evlilerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.32 olmuştur. Bekarların ise aynı aralıkta 0.36 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre bekârların özgürlüklerine evlilere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu fark yapılan T testi tablosunda görüldüğü gibi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

d. Eş Seçiminde Kariyer ve Yaş

Örneklem grubunun yaş durumuna göre eş seçiminde kariyere ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Hangi yaş düzeyinde daha çok kariyere önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 47. Kariyer Göre Oneway (Anova) Testi

YAŞ	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi		F	P	Anlamlılık	
						Sd	Ko				
Kariyer	18-25 Yaş (1)	67	0,3851	0.68606	G.Arası	42,328	5	8,466	16,430	0	1.6;5,4,3,2
	26-35 Yaş (2)	138	-0,0754	0.61996	G.İçi	261,226	507	0,15			2-6,5,4
	36-45 Yaş (3)	115	-0,1826	0.84212	Toplam	303,554	512				3-6,5
	46-55 Yaş (4)	91	-0,4374	0.70422							
	56- 65 Yaş (5)	67	-0,5224	0.67596							
	66 yaş ve üzeri (6)	35	-0,5829	0.80201							
	Toplam	513	-0,1965	0.76999							

Çizelge 48’de görüldüğü gibi; örneklem grubun yaş düzeyine göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılarak açıklanmıştır. Yaş

yükseldikçe kariyerin aritmetik ortalaması düşmektedir. Bu durum genç bireylerin kariyere verdiği önemin arttığını göstermektedir.

18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.38 olmuştur. 26-35 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.07 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere 26- 35 yaş bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.38 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.18 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere 36-45 yaş bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.38 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.74 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere 46-55 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.38 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise -0.52 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere 56-65 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 0.38 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise -0.58 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin kariyere 66 ve üzeri yaş grubu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında - 0.07 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta - 0.18 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere 36-45 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.07 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.43 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere 46-55 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.07 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise -0.52 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere 56-65 bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 Aralığında -0.07 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise -0.58 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26- 35 yaş grubu bireylerin kariyere 66 ve üzeri bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.18 olmuştur.46- 55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta - 0.43 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36-45 yaş grubu bireylerin kariyere 46-55 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36- 45 yaş grubu bireylerin kariyer önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında - 0.18 olmuştur. 56 -65 yaş grubu bireylerin ise -0,52 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36- 45 yaş grubu bireylerin kariyere 56 - 65 yaş grubu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36- 45 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında - 0.18 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise -0.58 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36- 45 yaş grubu bireylerin kariyere 66 ve üzeri bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

.46-55 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.43 olmuştur.56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.52 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46 -55 yaş grubu bireylerin kariyere 56-65 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.43 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.58 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 46 -55 yaş grubu bireylerin kariyere 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

56-5 yaş grubu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.52 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta -0.58 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireylerin romantizme 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 48 'de görüldüğü üzere, örneklem grubundaki bireylerin yaş gruplarına göre tutumlarının istatistik olarak Oneway (Anova) testine bakılmıştır. F testi tablosunda görüldüğü gibi yaş kategorisindeki bireylerin kariyer ya da statüye önem vermelerinin istatistik olarak anlamlı bir fark bulunmuştur.(F= 16,43; P < 0.05). Örneklem grubundaki bireylerin kariyerde hangi yaş kategorisi arasında farklılık gösterdiğini belirlemek amacıyla TUKEY HSD testine bakılmıştır. Bu testin sonuçlarına göre;

1- 18-25 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = 0.38$) kariyere 26-35 yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0,07$) göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

2-18-25 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = 0.38$) kariyere 36-45 yaş grubu bireylere ($\bar{X} = -0.18$) göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

3- 18-25 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = 0.38$) kariyere 46 – 55 yaş grubu bireylere ($\bar{X} = -0.43$) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir.

4- 18-25 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = 0.88$) kariyere 56- 65 yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0.52$) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir.

5-18-25 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = - 0,07$) kariyere 66 ve üzeri yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0.58$) göre daha çok anlamlı olarak bulunmuştur.

6- 26-35 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = - 0,07$) kariyere 46 – 55 yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0.43$) göre daha fazla anlamlı bulunmuştur.

7 -26- 35 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = - 0,07$) kariyere 56- 65 yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0.52$) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir.

8- 26- 35 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = -0.07$) kariyere 66 ve üzeri yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0.58$) göre daha çok anlamlı bir fark vardır.

9- 36-45 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = -0.18$) kariyere 56- 65 yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0.52$) göre daha çok anlamlı bulunmuştur.

10 - 36-45 yaş grubu bireylerin ($\bar{X} = -0.18$) kariyere 66 ve üzeri yaş grubu bireylere ($\bar{X} = - 0.58$) göre daha yüksek fark olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıdaki verilere göre kariyere genç bireylerin (18-25 yaş) daha çok önem verdikleri görülmektedir. Kariyere en az önem veren ise yaşlı bireylerdir (66 ve üzeri yaş). Genç bireyler kariyere hem orta yaş bireylere göre hem de yaşlı

bireylere göre daha fazla önem verdikleri tespit edilmiştir. Orta yaş bireylerde kariyere yaşlı bireylere göre daha çok önem verdikleri bulunmuştur.

e. Eş Seçiminde Kariyer ve Gelir Durumu

Örneklem grubunun gelir seviyesine göre eş seçiminde kariyere ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi gelir seviyesinde daha çok kariyere önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 48. Kariyer Gelir Durumuna Göre Oneway (Anova) Testi

Gelir	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi		F	P	Anlamlılık
						Sd	Ko			
Kariyer	Asgari Ücret (1)	33	-0,09	0,86	G. Arası	1,78	3	0,59	1,05	0,39
	Orta Halli (2)	406	-0,22	0,76	G.İçi	301,76	509	0,59		
	Zengin (3)	67	-0,08	0,79	Toplam	303,55	512			
	Çok Zengin (4)	7	-0,02	0,26						
	Toplam	513	-0,19	0,76						

Çizelge 49'da görüldüğü gibi; örneklem grubundaki bireylerin gelir durumuna göre tutumlarının istatistiksel olarak anova testinde anlamlı bulunmamıştır ($F= 1.05$; $P > 0.05$). Örneklem grubundaki bireylerin gelir durumuna göre tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırıldığında anlamlı olduğu anlaşılmıştır.

Asgari ücretli bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.09 olmuştur. Orta halli bireylerin ise aynı aralıkta -0.22 olmuştur. Bu karşılaştırmada asgari ücretli gelir sahipli bireylerin kariyere orta halli gelire sahip bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.09 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0.08 olmuştur. Bu karşılaştırmada zengin olan bireylerin kariyere asgari ücretli bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Asgari ücretli bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.09 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta - 0.02 olmuştur. Bu karşılaştırmada çok zengin olan bireylerin kariyere, asgari ücretli bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.22 olmuştur. Zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0.08 olmuştur. Bu

karşılaştırmada zengin olan bireylerin kariyere orta halli gelire sahip bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Orta halli bireylerin kariyere vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.09 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0.02 olmuştur. Bu karşılaştırmada çok zengin olan bireylerin kariyere orta halli gelire sahip bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Zengin bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.08 olmuştur. Çok zengin bireylerin ise aynı aralıkta -0.02 olmuştur. Bu karşılaştırmada çok zengin bireylerin kariyere zengin bireylere göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

f. Eş Seçiminde Kariyer ve Eğitim

Örneklem grubunun eğitim seviyelerine göre eş seçiminde kariyere ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi eğitim durumunda daha çok kariyere önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 49. Kariyerin Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Oneway (Anova) Testi.

Eğitim Düzeyi	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F testi			
						Sd	Ko	F	P
Kariyer									
Okur- Yazar (A)	1	-2		G. Arası	30,45	5	6,09	11,31	0
İlköğretim (B)	151	-0,52	0,69	G.İç	273,09	507	0,53		
Lise (C)	137	-0,09	0,7	Toplam	303,55	512			
Meslek Yüksek Okulu (D)	91	0,12	0,77						
Üniversite (4 Yıllık) (E)	129	-0,13	0,78						
Yüksek lisans / Doktora (F)	4	-0,15	0,3						
Toplam	513	-0,196	0,76						

Çizelge 50 'de görüldüğü gibi, örneklem grubunun eğitim düzeyine göre tutumların istatistiksel olarak anlamlı bir farkı vardır ($F=11.31$; $P < 0.05$). Örneklem grubunun eğitim düzeyine göre tutumların aritmetik ortalaması birbiri ile karşılaştırılarak açıklanmıştır. Bu karşılaştırmaya göre kariyere en çok önem veren ön lisans mezunu bireyleri iken en az önem veren ilköğretim mezunu bireyleridir.

İlköğretim bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve + 2 aralığında -0.52 olmuştur. Lise mezunu bireylerin ise aynı aralıkta -0.09 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin kariyere ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.52 olmuştur. Meslek yüksekokulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.12 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ön lisans mezunu bireylerin kariyere ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.52 olmuştur. Üniversite mezunu bireylerin ise aynı aralıkta -0.13 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lisans mezunu bireylerin kariyere ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

İlköğretim mezunu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.52 olmuştur. Yüksek lisans ya da doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta -0.15 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre yüksek lisans / doktora mezunu bireylerin kariyere ilköğretim mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.09 olmuştur. Meslek yüksekokulu mezunu bireylerin ise aynı aralıkta 0.12 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre ön lisans mezunu bireylerin kariyere lise mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Lise mezunu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.09 olmuştur. Lisans mezunu bireylerin ise aynı aralıkta -0.13 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin kariyere üniversite mezunu bireylere göre daha çok önem verildiği görülmektedir.

Lise mezunu bireylerin özgürlüğe önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.09 olmuştur. Yüksek lisans/ doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta -0.15 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre lise mezunu bireylerin kariyere yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Üniversite mezunu bireylerin kariyere önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında -0.13 olmuştur. Yüksek lisans/ doktora mezunu bireylerin ise aynı aralıkta -0.15 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre üniversite(4 yıllık) mezunu bireylerin kariyere yüksek lisans/ doktora mezunu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

6. Eş Seçiminde Ahlaki Değerlerin Rolü

a. Eş Seçiminde Ahlak ve Cinsiyet

Kadınlar ve erkeklerin eş seçiminde ahlaka ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok ahlaka önem verdikleri saptanmış olacaktır

Çizelge 50. Ahlak cinsiyete göre ahlak t testi

	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	T	T testi	
						Sd	P
Ahlak	Kadın	177	1,7040	0,52488	0,669	418	0.504
	Erkek	243	1,6658	0,61087			

Çizelge 51’de görüldüğü gibi, kadınların ve erkeklerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Kadınların ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.70 olmuştur. Erkeklerinki ise aynı aralıkta 1.66 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre kadınların ahlaka erkeklere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(418) = 0.669; P > 0.05$).

b. Eş seçiminde Ahlak ve çalışma durumu

Örneklem grubunun çalışma duruma göre eş seçiminde ahlaka ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi grubun daha çok ahlaka önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 51. Çalışma durumuna göre T testi

	Gruplar	N	\bar{X}	SS	T	T testi	
						Sd	P
Ahlak	Çalışan	311	1,6945	0,55387	0,759	418	0,448
	Çalışmıyor	109	1,6459	0,63575			

Çizelge 52’de görüldüğü gibi, çalışan bireylerin ve çalışmayan bireylerin tutumlarının aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmıştır. Çalışan bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.69 olmuştur. Erkeklerin ki ise aynı aralıkta 1.64 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre çalışan bireyler ahlaka çalışmayan bireylere göre daha çok önem verdikleri

anlaşılmaktadır. Ancak bu fark yapılan T testinde tabloda görüldüğü gibi istatistik olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(418)=0.759$; $P > 0.05$).

c. Eş Seçiminde Ahlak ve Yaş

Örneklem grubunun yaş durumuna göre eş seçiminde ahlaka ne derecede önem verdikleri bu bölümde bir biriyle karşılaştırılacaktır. Dolayısıyla hangi yaş seviyesinde daha çok ahlaka önem verdikleri saptanmış olacaktır.

Çizelge 52. Ahlak Yaş kategorisine göre oneway(anova) testi

	YAŞ	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kt	F Testi		F	P	Anlamlılık
							Sd	Ko			
Ahlak	18-25 Yaş (1)	32	1,7188		G.Arası	2.318	5	0,464	1.405	0.221	
	26-35 Yaş (2)	103	1,7592		G.İçi	136.625	414				
	36-45 Yaş (3)	104	1,6288		Toplam	138.942	419				
	46-55 Yaş (4)	82	1,6098								
	56- 65 Yaş (5)	64	1,7750								
	66 yaş ve üzeri (6)	35	1,5771								
	Toplam	420	1,6819								

Çizelge 53’de görüldüğü gibi, Tablo örneklem grubundaki bireylerin yaş gruplarına göre tutumlarının istatistik olarak Oneway (Anova) testine bakılmıştır. F testi tablosunda görüldüğü gibi yaş kategorisindeki bireylerin ahlaka önem vermelerinin istatistik olarak anlamlı bir farkı bulunmamıştır.($F= 1405$; $P > 0.05$).

Fakat yaş grupların tutumlarının aritmetik ortalamalarını birbiriyle karşılaştırdığımızda ahlaka önem verildiğinin anlamlı olduğu anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.71 olmuştur. 26-35 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.75 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 26 -55 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 18-25 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.71 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.62 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18 -25 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 36-45 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1,71 olmuştur. 46-55 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.60 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 18- 25 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 46-55 yaş grubu bireylerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1,71 olmuştur. 56-65 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.77 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56 -65 yaş grubu bireylerin özgürlüğe 18-25 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

18-25 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 Aralığında 1.71 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre gençlerin ahlaka yaşlı bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26-35 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.75 olmuştur. 36-45 yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.62 ve 46 -55 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.60 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre genç bireylerin ahlaka orta yaş bireylere göre daha çok önem verdikleri tespit edilmiştir.

26-35 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.75 olmuştur 56-65 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.77 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireylerin ahlaka 26-35 yaş grubu bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

26- 35 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.75 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta 1.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre gençlerin ahlaka yaşlı bireylere göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.62 olmuştur. 46 -55 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.60 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36-45 yaş grubu bireylerin ahlaka 46-55 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.62 olmuştur. 56 -65 yaş grubu bireylerin aynı aralıkta 1.77 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireylerin ahlaka 36-45 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

36-45 yaş grubundaki bireylerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.62 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireylerin ise aynı aralıkta

1.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 36-45 yaş grubu bireylerin ahlaka 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46-55 yaş grubundaki bireyelerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.60 olmuştur. 56 - 65 yaş grubu bireyelerin aynı aralıkta 1.77 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireyelerin ahlaka 46-55 yaş grubu bireyelerine göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

46 -55 yaş grubundaki bireyelerin ahlaka ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.60 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 1.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre orta yaş bireyelerin ahlaka yaşlı bireyeler göre daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır.

56 - 65 yaş grubu bireyelerin ahlaka önem vermelerinin ortalaması -2 ve +2 aralığında 1.77 olmuştur. 66 ve üzeri yaş grubu bireyelerin ise aynı aralıkta 1.57 olmuştur. Bu karşılaştırmaya göre 56-65 yaş grubu bireyelerin ahlaka 66 ve üzeri yaş grubu bireyeler daha fazla önem verdikleri tespit edilmiştir.

V.TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın amacı; genç, orta yaş ve yaşlı bireylerin eş seçimindeki tutumlarının incelenmesidir. Aile bilindiği gibi, aralarında, kan, hukuk ve duygu bağı bulunan, kendine özgü sosyal statü ve rolleri olan, bir sosyal gruptur, bir sosyal kurumdur(Duran, H. 2014: 264). Ailenin bir sosyal kurum olarak kurulması evlilik süreci ile başlar. Bu süreçte eş seçimi değerleri ile ailenin tanımı binlerce yıl birbirini tamamlayacak ve destekleyecek şekilde olmuştur. Ancak son dönemlerde, ailenin işlevleri azaldı. Bu durum aile tanımını değiştirmekle kalmadı, aynı zamanda evlilik süreçlerinde eş seçme ile ilgili değerleri de değiştirdi.

Bu çalışmada Aile ölçeği kullanılmıştır. Aile ölçeği; fiziki çekicilik, ahlak, kariyer, soy ya da aile statüsü, romantizm ve özgürlük olmak üzere altı alt boyuttan ve 33 maddeden oluşmaktadır. Örneklem bilgi formunda katılımcıların, cinsiyet, doğum yeri, yerleşim yeri, yaş, eğitim seviyesi, gelir düzeyi, çalışma durumu, mesleği ve medeni durumu gibi bilgiler alınmıştır. Eş seçme tutumları bu değişkenler açısından incelenmiştir. Ölçekten elde edilen sonuçlar IBM SPSS paket programıyla analiz edilmiştir. Test sonuçlarının -2 ve +2 aralığında aritmetik ortalaması alınarak, normal dağılım gösteren verilerde bağımsız iki grup karşılaştırmasında t-testi (Independent sample t-testi), ilişkisiz ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında Tek Yönlü Varyans (Oneway ANOVA) analizi ve farkın kaynağının belirlenmesi için Post-Hoc (Tukey HSD) testine bakılmıştır.

✓ Evlilik Tutumunun Kuşak Farklılıklarına Göre İncelenmesi

Kuşak; özdeş senelerde doğanlar, aynı yüzyılın / çağın şartlarını yaşayanlar ve benzer rollerle mükellef olan bireyler topluluğudur. Aynı senede doğmuş, aynı çağın koşullarını yaşayan bireylerin sahip olduğu, ortak davranışlar ortak değerler ve ortak tutumlar gibi atıflar kuşaklar arası farklılıklara sebep olabilmektedir.

Bu araştırmada bireylerin eş seçmede evlilik tutumu genç, yetişkin, orta ve yaşlı olarak kuşaklar arası -2 ve +2 aralığında ortalamaları alınarak incelenmiştir. Bu araştırmada bireylerin eş seçmedeki evlilik tutumlarından fiziki çekicilik, aile/soy statüsü, ahlak, özgürlük, kariyer ve romantizm faktörleri dikkate alınarak kuşaklara göre incelenmiştir.

Fiziki Çekicilik ve Güzellik

1- Eş seçiminde; İç güzellik mi? Dış güzellik mi?

Fiziki çekicilik ya da güzellik insanların varoluşunun sebebidir. Beden dilini ve diğer fiziki özellikleri içeren dış görünümdür. Kendini ifade etmektir. Çevreye bireyin kim olduğunu göstermenin bir yoludur. Kısaca fiziki görünüm insanın vitrinidir. Fiziksel çekicilik ya da cazibe ikna edici iletişimde etkili bir değişkendir. Fiziksel çekicilik kavramına partner seçiminde bugüne kadar yapılan araştırmalarda erkeklerin daha fazla önem verdiği görölmektedir. Günümüzde kadınların da eş seçiminde fiziki özelliklere önem verdiğini söylemek mümkündür.

Güzellik anlayışının her çağda, her kültürde, her toplumda manası değişmektedir. Bunun için güzelliğin evrensel bir tanımı yoktur. Güzellik kişiden kişiye değişmektedir. Bireylerin kimisi “İç güzellik önemlidir” demektedir. Kimisi de dış görünüşe önem verir. Bu konuda Zander Ponza'ya göre de “Fiziksel görünümün toplumsal yaşayışındaki önemi ve etkisi göz ardı edilemez. Güzellik geçicidir, önemli olan iç güzellik gibi sözler oldukça yaygındır. İnsanlar fiziksel çekiciliğin önemli olma olasılığına mesafe koyma amacını güdülemektedir. Fakat sergiledikleri davranışlar ile fiziksel görünüme sahip olabilme uğrunda giysilere, diyet yemeklerine, kozmetiğe kuaföre, estetik gibi programlara tonlarca para harcanmaktadır. Bu durum da istesek de istemesek de fiziksel görünüm insanın varoluşunda önemli bir dinamiğidir” şeklinde belirtmiştir (1985:482). Güzellik anlayışı her çağda her kültürde ve toplumda geçmişten günümüze var olmuştur. Güzellik göreceli bir tanımdır. Çünkü kişiden kişiye değişmektedir. Birey ilk gördüğü ya da karşılaştığı kişinin dış görüntüsüyle değerlendirmeye başlar. Her ne kadar dış görünüş değil iç güzellik dese de kendi içinde karşıtlık yaşamaktadır. Farkında ya da farkında olmadan dış görünüşe önem vermektedir.

2- Eş seçiminde; kadınlar partnerde fiziki çekiciliğe önem veriyor mu? / Kadının eş seçimi tutumu değişiyor mu? Ve Tüketimin etkisi?

Literatür taramasında cinsiyet rollerine göre partnerde fiziki çekiciliğe genelde erkeklerin daha çok önem verdiği görülmektedir. Kadınlar ise partnerde mesleği, geliri gibi statüsüne ve kariyerine bakmakta ve daha çok önem vermektedir. Günümüzde kadınların partnerde fiziki çekiciliğe de önem vermeye başladığı görülmektedir.

Fiziksel çekicilik, hale/halo ya da ayla(hare) etkisinde hayati bir öneme sahiptir. Bireyin, partneri hakkında olumlu ya da olumsuz olarak ilk izlenimleridir. Partneri ile ilgili beklentilerini ve çözümlenmelerini etkilemektedir. Bireylerin “Güzel görünen iyidir “ düşüncesiyle kadınların ve erkeklerin, hoşlanma/hoslanılmak ya da beğenilmek / beğenmek isteğiyle bedenine yaptığı yatırımlardır. Baudrillard’ a göre “ Beden en güzel tüketim objesidir. Fiziksel özgürleşme şekli altında bedenin yeniden keşfidir. Erillik /dişilik saplantısı, beden ile bakım, gençlik, zariflik gibi beden nesnelere kullanılarak aralıksız olarak propaganda yapılmaktadır. Vücuda yatırım yapılıyorsa fiziksel kazançlı çıkarmak içindir. Bu bedene öznenin erillik /dişilik açısından değildir. Normatif bir haz/zevk ve hedonist verimlilik ilkesine yönlendirilmiş bir üretim ve tüketimdir.”(Baudrillard, Tüketim Toplumu, 163,174)

Günümüzde kadın-erkek rollerinin eşitlikçi olması sonucunda erkeklerde değişik tüketim alışkanlıkları değişmektedir. Bunlara kaslı ve atletik görünmek için spora gitme, yakışıklı ve genç kalmak için kişisel bakımla ve moda ile ilgilenmesi gibi örnekler verilebilmektedir. Bu konuda Rodel “Tüketim kültüründen sadece kadınların değil erkeklerin de etkilendiğini” ifade etmektedir (Rodel, 2006). Birey tükettiği ürünlerle çevresine belirli mesajlar iletmektedir. mesajla da kendisi hakkında emare vermektedir. Modern ya da post modernleşen tüketim toplumlarında hissiyat veya duygusal boyut öne çıkmaktadır. Tüketim haz ve beğeni almak için, psikolojik gereksinimini karşılayabilmek için bir doyum aracına dönüşmektedir. Kadın ve erkeğin de benlik algısıyla bedenine yaptığı yatırımlar artmaktadır .

Yukarıdaki bulgularda fiziki çekicilik ya da görünümünün örneklem değişkenlerine göre (cinsiyete göre, çalışma durumu, medeni duruma eğitim

seviyesi, gelir düzeyine ve yaşa göre gibi) farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bu araştırmada fiziki çekicilik ya da fiziki görünüm örneklem değişkenlerine göre yapılan istatistiksel testlerde anlamlı bir farklılık çıkmadığı tespit edilmiştir ($P > 0.05$). Fakat fiziki çekicilik ile hazırlanan 5 maddelik soruların -2 ve +2 arasında toplanarak aritmetik ortalaması alındığında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu ortalamaya göre erkek bireylerin fiziki cazibeye daha çok önem verdikleri tespit edilmiştir.

Yukarıdaki bulgularda çizelge 21’de görüldüğü gibi, kadın ve erkeklerin fiziksel çekiciliğinin aritmetik ortalamaları birbiriyle karşılaştırılmasında yakın olduğu görülmüştür. Kadınların da tutumlarında fiziki çekiciliğe örtük olarak önem verdiklerini söylemek yanlış olmamaktadır. Anket yapılırken soruları cevaplayan kadın bireylerin büyük çoğunluğu tarafından fiziki görünüme yönelik olumlu cevap verilmiştir. Bu noktada artık kadınların yalnızca eş adayında statü ya da kariyerinin yanında fiziki çekiciliğe de önem verdiklerini söylemek mümkündür. Kadınların eş seçimi tutumunda bakış açısının değiştiğini söyleyebiliriz. Kadınların da fiziki güzelliğe önem vermelerinin nedeni iş hayatına katılması gösterilebilmektedir.

Bugüne kadar hem Türkiye’de hem de dünya da yapılan araştırmalarda erkek bireylerin fiziksel güzelliğe önem verildiği görülmektedir. Yapılan bu araştırmaların birçoğunda ise fiziksel cazibe, kadınlar için önemli de olsa da erkekler için çok daha önemlidir. Farklı kültürlerde yapılan araştırmalarda ise erkekler fiziksel güzelliği el üzerinde tutarken, kadınların çoğunlukla kariyer ve ekonomik, güçlü bir karakter gibi tutumlara önem verdiği görülmektedir. Örneğin David M. Buss’un 1989 ‘da 37 kültürde yaptığı araştırmada 34 kültürde fiziksel görünümün hem aritmetik ortalamaya hem de istatistik olarak da anlamlı olduğu görülmektedir. Fiziksel çekiciliğe 34 kültürde erkeklerin fiziksel çekiciliğe kadınlardan daha çok önem verildiği görülmüştür. Üç kültürde (Hindistan, Polonya ve İsveç) ise ortalama olarak anlamlı olduğu fakat istatistik olarak anlamlı olmadığı görülmektedir Hindistan’ da kadınların fiziki çekiciliğe önem vermelerinin ortalaması 1,97 ve erkeklerin ortalaması ise 2,03 olarak tespit edilmiştir. Polonya’ da kadınların fiziki görünüme önem vermelerinin ortalaması 1,77 iken erkeklerin ortalaması ise 1,93 şeklinde belirtilmiştir. İsveç’ de kadınlarının fiziki görünüme önem verdikleri ortalaması 1,46 iken erkeklerin

ortalamasının ise 1,65 olduğu görülmektedir. Bu üç ülkede de ortalamaya göre erkeklerin fiziki görünümüne kadınlara göre daha fazla önem verildiği görülmektedir.” (Sex differences in human mate preferences: Evolutionary hypotheses tested in 37 cultures).”

Fiziki güzelliği yaş değişkenine göre incelendiğinde, genç bireylerin, orta yaştaki bireylerin ve yaşlı bireylerin eş seçiminde fiziki güzelliğe ya da görünümüne ne derecede önem verdikleri bu bölümde birbiriyle karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda fiziki çekiciliğe ya da güzelliğe genç bireylerin yüksek düzeyde, yaşlı bireylerin ise düşük düzeyde önem verdikleri tespit edilmiştir. Genç bireylerin güzelliğe önem vermelerinin nedeni olarak toplumsal beklentiler olabileceği gibi tüketim alışkanlıkları, izlediği filmler ya da reklamlar, dinlediği müzikler, sosyal medya gibi faktörler gösterilmiştir.

Fiziki çekicilik sadece eş seçiminde değil bireyin çalışma hayatında da önemli hale gelmiştir Günümüzde yapılan araştırmalarda fiziki çekiciliğin ön plana çıkartılmasında modanın, tüketimin etkisi çok büyük olduğu görülmektedir.

Romantizm, Aşk ve Sevgi

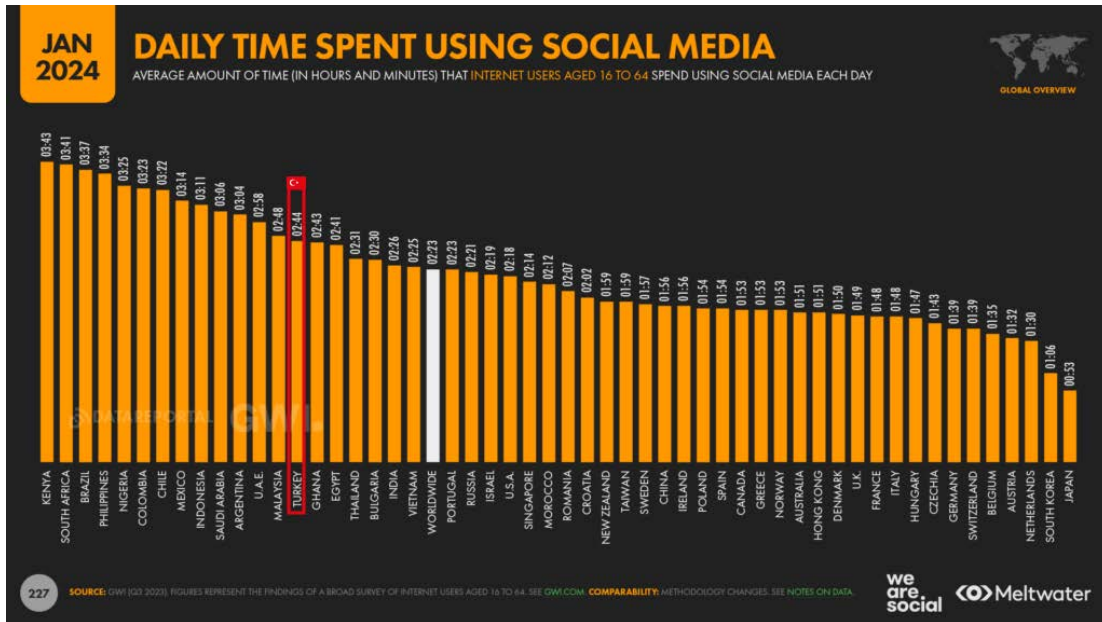
İnsan doğası gereği yalnızlığı tercih etmemektedir. Başkalarıyla beraber yakın ilişkiler içerisinde (close relationship) ya da duygusal yakınlık olarak bağlanma çabası içerisindedir. Aşk bazen bir ilişki (personal relationship), bazen de bir bireyin diğerine duyduğu hissi ifade etmek ve yaşamak istemektedirler. Bireylerin romantizm ya da aşkı aramalarındaki nedenin insanın yaşamına mana eklemesi görüşündedirler. Aşk bütün toplumlarda, bütün kültürde ve bütün çağlarda var olmuştur. Aşk duygusu hemen hemen bütün bireylerin hayatında en az bir kez yaşadığı ya da yaşamak istediği duygudur ya da umut ettiği duygusal bir durumdur. Aşk duygusu; bağlanma, saygı, sevgi, güven, fiziki cazibeyi ve tutkuyu birlikte aktarmaktadır.

Genç bireylerde romantizm önemli bir rol oynamaktadır. Romantizm; kadın ve erkek arasında meydana gelen tutku, hoşlanma, beğenme /beğenilme duygusu samimiyet, bağlılık gibi birçok faktörden oluşmaktadır. Romantizm çoklukla gençlik döneminde meydana gelmektedir. Romantik ilişkiler sonrasında bireyler evlenme, partnerini seçme gibi davranışlar gösterirler. Bireylerin yuva kurmasına yardım etmektedir.

Genç bireyler romantizme önem vermelerinde bireyin anne ve babasının birbirine duyduğu romantik ilişkileri kendisine örnek almaktadır. En büyük etkenlerden biri de sosyal medya ve dijital dünyadır.

Sosyal Medya hızlı ve sürekli gelişen teknolojisiyle kuşaklar üzerinde etkili olmaktadır. Baycan (2017), “gelenekselciler (sessiz kuşak),Bebek patlaması(baby boomer),X kuşağı, Y kuşağı ve Z kuşağı olmak üzere beş tane kuşak olduğunu” vurgulamaktadır (Baycan,2017,2). Kuyucu (2015), “Sosyal medyanın Y kuşağı için hayati öneme sahip olduğunu” vurgulamaktadır. Aynı durum Z kuşağı için de geçerlidir. Çünkü çocukluğunda internet ve web’le, dijital dünya ile tanışan ve hızla adapte olan Y kuşağı ve Z kuşağıdır. X kuşağı bireylerin internetle geç tanışmalarından dolayı çok fazla egemen olamamışlardır.

“We Are Social Digital” ‘in 2024 raporuna bakıldığında dünya genelindeki kullanıcının sosyal medyayı günde ortalama 2 saat 23 dakika kullandığı belirtilmiştir. Türkiye genelinde ise sosyal medya kullanıcıları günde 2 saat 44 dakikasını sosyal medyada geçirmektedir. Görüldüğü üzere dünya ortalamasının daha büyük olduğu ve ülkeler arasında Türkiye 14. sırada yer almaktadır. Nüfusa göre sosyal medya kullanım oranları bakımından %66,8 ile Türkiye 43.sırada yer almaktadır. (wearesocial. com,2024)(Şekil)

Şekil 8. Ülkelere Göre Sosyal Medyayı Kullanarak Geçirilen Süre Verileri

Kaynak: We Are Social & Hootsui Global Report,2024

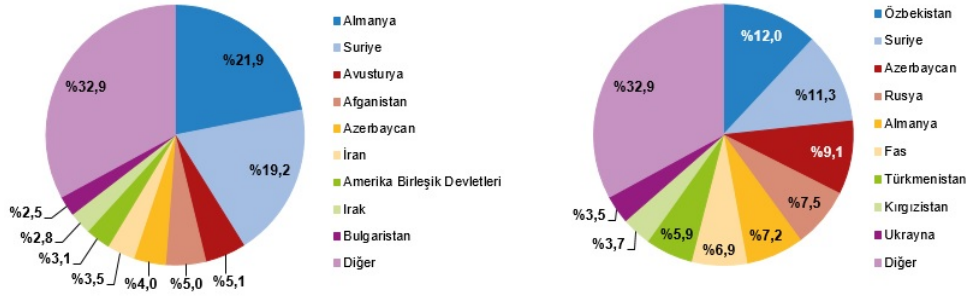
Günümüzde sosyal medyayı en çok ve aktif kullanan gençlerdir. Genç bireylerin romantik ilişkileri boyutunda oldukça dinamiktir. Sosyal medyada paylaşım; sosyalleşme, etkileşim, arkadaşlık, bilgi akışı, öğrenme gibi faaliyetlerle sınırlı değildir. Sosyal medyanın günden güne kullanımı hızla büyümektedir. Bireyler ya da çiftler, ilişkilerini sosyal medyada herkesle paylaşma eğilimine gitmektedir. Çiftler ya da bireyler sosyal medyayı günlük yaşamları haline getirmişlerdir.

Sosyal medyada ilişkilerini duyurdukları gibi partnerini kontrol etmek, gözetlemek ve haklarında bilgi toplamak için de kullanmaktadırlar. Çiftlerin birbirini kontrol etmek için kullanılması durumunda kıskançlık duyguları gelişmektedir. Bu kıskançlık kontrol edilemediği zaman çiftler arasında tartışmalara sebebiyet vermektedir. Bu şekilde çiftlerin birbirine güveni sarsıldığında şüpheli kaygılı bağlanma meydana gelebilmektedir. Bağlanma kuramına göre aşk duygusunda olan kişiler partnerleri ya da eşleri ile gereksinimlerini karşılayabildikleri durumda çiftler kendilerini güvende hissetmektedirler.

Tüketimin Romantizme ya da Tutkuya etkisi var mı? sorusuna şu şekilde cevap vermek mümkündür. Kapitalizm romantizm ile anlayışını değiştirmektedir. Bunun hem sosyal medya, hem de izlediği diziler ve reklamlarla, dinlediği müzikler gibi kitle araçlarıyla propaganda ile desteklendiği görülmektedir. Örneğin, Sevgililer günü, de kapitalizmin bir parçasıdır.

Bu konuda Bauman ise, “ Her arzu ve her gayret satın alma araçlarına çevrilmemizi sağlayan piyasayla bağımlılığımızdan kaynaklı olduğuna” vurgu yapmaktadır (Bauman, Sosyolojik, 226). Birey partneriyle ya da eşiyile tüketimle kurduğu tüketim nedenini mukaddes olarak görmektedir. Karşılanmadığı durumda ise partner hırçınlaşmaktadır. Bu da çiftler arasında tartışmalara çatışmalara sebebiyet vermektedir.

Turizm bölgesinde yaşayan gençler gelen turistlerle iletişime geçince onların hayatlarının daha rahat ve yasakların ya da aile ve çevre baskısının daha az olduğu düşüncesinde olmaktadır. Geleneksel anlayış yerine modernliğe evrilmektedir. Görücü usulü evlilikten aşk evliliğine ya da anlaşarak evlenmede artış olmaktadır.

Şekil 9. Uyruklarına göre yabancı damatların oranı ve Uyruklarına göre yabancı gelinlerin oranı, 2023

Türkiye genelinde yabancı kişiler ile evlenmeler incelendiğinde, yabancı damatların sayısı 2023 yılında 6 bin 345 olup toplam damatların %1,1'ini oluştururken yabancı gelinlerin sayısı 31 bin 29 olup toplam gelinlerin %5,5'ini oluşturmaktadır (TÜİK,2023).

Bu araştırmada örneklem grubunun yaş grupları arasında yapılan aritmetik ortalama ve istatistiksel testlerde genç bireyler romantizme yaşlı bireylere göre daha fazla önem verildiği görülmüştür. -2 ve +2 aralığında aritmetik ortalamasına bakıldığında yaş arttıkça romantizm ortalaması düşmektedir. Bu duruma göre en büyük ortalama ile genç bireyler (18 -25 yaş grubu) romantizme önem vermektedir. Oneway (Anova) testine bakıldığında ise $P < 0.05$ anlamlılık düzeyine göre romantizme önem vermede anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılığın hangi yaş düzeyinde daha çok olduğunu anlamak için post-hoc tests'ten TUKEY HSD testine bakılmıştır. Bu teste göre;

Genç (18-25 yaş grubu) bireylerin romantizme yaşlı (66 yaş ve üzeri) bireylere göre daha çok anlamlı farklılık bulunmuştur. Genç bireylerin sanal ve teknoloji dünyası içinde olması, medya, reklam, diziler eğitim gibi faktörler sayılabilir. Genç bireylerin eş seçme tutumunda evleneceği adayı önce kendi tanınması, romantizme ya da aşka daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Genç(18-25 yaş grubu) bireylerin romantizme üçüncü orta yaş (56-65 yaş grubu) bireylere göre daha fazla anlam verdiği tespit edilmiştir. Genç(18-25 yaş grubu)bireylerin romantizme ikinci orta yaş (46-55 yaş grubu)bireylere göre daha fazla önem verdikleri görülmektedir.

Yetişkin (26-35 yaş grubu) bireylerin; romantizme yaşlı(66 yaş ve üzeri) bireylere göre ve Üçüncü orta yaş(56-6 yaş grubu) bireyelerine göre ve İkinci orta yaş (46-55 yaş grubu) bireyelerine göre daha çok önem verdiği anlaşılmaktadır.

Birinci orta yaş (36-45 yaş grubu) bireylerin, romantizme yaşlı(66 yaş ve üzeri) bireylere göre pozitif yönde olduğu görülmektedir. Birinci orta yaş (36-45 yaş grubu) bireylerin romantizme üçüncü orta yaş (56-65 yaş grubu) bireylere göre daha fazla anlam verdiği tespit edilmiştir.

Bu araştırmada bulgularda da görüldüğü üzere cinsiyet rollerine yani erkek ve kadınların romantizme hangi düzeyde önem verdiklerine bakılmıştır. -2 ve +2 aralığında aritmetik ortalamaya göre ve T testi(Independent Sample t) tablosunda da görüldüğü üzere $P<0.05$ anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu farka göre örneklem grubunda katılan kadın bireylerin romantizme örneklem grubundaki erkek bireylere göre çok fazla önem verdikleri tespit edilmiştir. Bu da kadınların daha duygusal olduklarını göstermektedir. Geleneksel olarak kadınlar daha geçirgen psikolojik sınırlara sahip olacak şekilde yetiştirildiği için romantizme önem vermelerinin nedenlerinden biri bu olmaktadır. Erkeklerin ise daha katı psikolojik sınırlara sahip olması ve bağımlılık ihtiyaçlardan sıyrılması romantizme önem vermeme nedenleri olarak görülebilir.

Bu araştırmada yukarıda bulgularda da görüldüğü üzere romantizmi örneklem grubunun evli ve bekâr olmasına göre romantizme hangi düzeyde önem verdiklerine bakılmıştır. -2 ve +2 aralığında aritmetik ortalamaya göre ve T testi(Independent Sample t) tablosunda da görüldüğü üzere $P<0.05$ anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Medeni duruma göre incelendiğinde bekârların romantizme evlilere göre yüksek düzeyde önem verdiği görülmektedir. Bu araştırmada çoğunluğunun evli oldukları görülmektedir. Evlilerin evlilik sonrası duygusallık yerine daha mantıksal duygulara bıraktığı tespit edilmiştir. Romantizmle ilgili beklentileri de maksimum düzeyde olması gözlemlenmiştir. Ayrıca bekârların genç olmasına bağlı olarak romantizmle algısı üzerinde sosyal medyadan etkilendiği görülmektedir.

Yukarıda bulgularda görüldüğü üzere örneklem grubunun gelir seviyesine göre romantizme hangi düzeyde önem verdiklerine bakılmıştır.-2 ve +2 aralığında aritmetik ortalamaya göre ve Oneway(anova) testinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($P<0.05$). Bu farklılığın Örneklem grubundaki bireylerin romantizme hangi gelir düzeyinde önem verdiğini ya da daha çok olduğunu anlamak için post-hoc tests'ten TUKEY HSD testine bakılmıştır. Bu teste göre;

örneklem grubundaki orta halli gelire sahip bireylerin aşka ya da romantizme zenginlere göre daha çok önem verdiği tespit edilmiştir.

Yukarıda bulgularda görüldüğü üzere örneklem grubunun gelir seviyesine göre romantizme hangi düzeyde önem verdiklerine bakılmıştır.-2 ve +2 aralığında aritmetik ortalamaya göre ve tek yönlü anova testinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($P < 0.05$).Örneklem grubundaki ön lisans (2 yıllık meslek yüksekokulu) mezunu bireylerin romantizme önem verdiği görülmektedir. En az önem veren örneklem grubundaki ilköğretim mezunu bireylerin olduğu tespit edilmiştir.

Soy ve Aile Statüsü

Aile kutsaldır, evrenseldir. Toplumun ve medeniyetin temelidir. Aile evlilik birliğinin kurulması ile oluşmaktadır. Evlilik birliği ile gelin/ damat, ana/baba, kardeş büyükanne/büyükbaba, hala/teyze, amca/ dayı, kuzen, ini /bacanak, gibi rollerle soy ve akrabalık bağı oluşmaktadır. “Soyun izlenmesine göre, baba soyu (patrilineal decent), anne soyu(matrilineal) ve hem anne hem de baba soyu(bilateral descent) olarak gruplandırılabilir”(Prof. Dr. Veysel BOZKURT,2023, Değişen Dünyada Sosyoloji, 275).

Yukarıda bulgularda soy ya da aile statüsünün örneklem değişkenlerine göre (cinsiyete göre, çalışma durumu, medeni duruma eğitim seviyesi, gelir düzeyine ve yaşa göre gibi) farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bu araştırmada aile ya da soya, örneklem değişkenlerine göre yapılan istatistiksel testlere göre, çalışma durumuna, medeni duruma, gelir düzeyine ve yaşa göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($P < 0.05$). Fakat cinsiyete ve eğitim durumuna göre istatistiksel olarak bir farklılık bulunmamıştır ($P > 0.05$). Aynı zamanda soy ya da aile statüsü ile ilgili hazırlanan 9 maddelik soruların -2 ve +2 arasında toplanarak aritmetik ortalaması alındığında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu araştırmada aritmetik ortalamaya göre kadınların soya daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır. Bekârların evlilere göre aile ya da soya önem verdikleri tespit edilmiştir.

Yaş grupların soy ya da aile statüsüyle ilgili düşünceleri incelendiğinde, yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın hangi yaş düzeyinde olduğunu belirlemek için TUKEY HSD testine

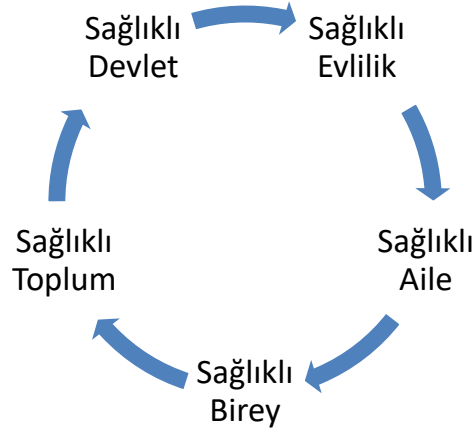
bakılmıştır. Orta yaş bireylerin soya ya da aile statüsüne yüksek düzeyde önem verildiği tespit edilmiştir.

Ayrıca aileye önem vermeyele ilgili alan taraması yapılıncsa, OUR WORL İN DATA 2022 tarihli bir araştırmada ailenin insanlar için hayatta kalmanın önemi oranı Türkiye için %91, 8, Japonya için % 92, Almanya için %88, Birleşik Krallık için %91,7 olarak bulunduğu görölmektedir. Dünyada ve Ülkemizde de aileye önem verildiği görölmektedir.

Bireylerin mutluluk kaynağı ile ilgili “Yaşam Memnuniyeti Araştırması” (2023), veri sonuçlarına göre bireylerin mutluluk kaynağı incelendiğinde ,%69,9’u bireylerin kendilerini en çok ailelerinin mutlu ettiğini belirtmişlerdir. Bu araştırmaya göre %15 çocuklarıyla, %5,4’ü kendisiyle, %3,8’i eşiyle, %1.8’i torunlarıyla mutlu olduğunu belirtmişlerdir (TÜİK, 15 Mayıs 2024).

Her ne kadar bazı psikologlar aileye verilen önemin azaldığını söylese de araştırmalarda tam tersi söylemektedir. Bu araştırmada da aileye önem verildiği bulunmuştur. Özellikle gençler için ailenin önem verildiği tespit edilmiştir. Aile vazgeçilmez bir kurumdur. Çünkü bir sonraki sağlıklı nesli üretecek tek kurumdur. Güçlü aileleri ve toplulukları geliştirmek ailenin en kutsal görevidir. Bundan dolaydır ki bireyler eş seçme de evlilik tutumlarını iyi muhasebesini yapması gerekmektedir. Eş seçimiyle huzurlu mutlu güzelliklerde dolu iyi bir evlilik meydana gelmektedir. Çiftlerin birbiri ile uyumlu olduğu zaman çatışmalar daha az zararla atlatılmaktadır.

Aile ve evliğin önemini vurgulayanlar ; Musonius “Evliğin yükümlülüğüne” vurgu yapmaktadır . Evini korumak için yapılması gereken ilk şey evliliğdir. Kim evliliği yok ederse, evini, devletini ve insan ırkını yok eder.” Charles Dickens’ın “Aile yaşamı gibisi yoktur, bir ülkenin yükselmesi ev ve aile sevgisine bağlıdır”, Virginia Satir’ın “Çiftler, ailenin mimarlarıdır” sözleri göz önüne alındığında sağlıklı eş seçimi, sağlıklı evlilikler, sağlıklı çocuklar ve sağlıklı toplum döngüsü düşünöldüğünde evliliklerin önemi çok büyüktür.

Şekil 10. Aile ve Toplum İlişkisi

Özgürlük, Kişisel Haz ve Mutluluk

Virgina “Satir İnsan Yaratmak” adlı eserinde,” Ben-Sen-Biz olmak üzere evliliğin üç kişilik olduğunu” ifade etmektedir. Ona göre eşler arasında özgürlük sınırı olmalı ve dengeyi sağlamak gerekmektedir. Aksi takdirde eşler arasında iletişimsizliğe ve çatışmalara yol açmaktadır.

Günümüzde bireylere sonsuz bir şekilde özgür olduğu ve olması gerektiğiyle ilgili kitle araçlarıyla yoğun bir şekilde propaganda yapılmaktadır. Mutlu, huzur, özgürlükle eş tutulmaktadır. Bu yüzden gençlerin evliliğe bakışında değişimler olmaktadır. Evlilik yaşının yükselmesine ve evlilik kavramına yönelik fobi oluşmaktadır.

Yukarıdaki bulgularda özgürlük ile ilgili örneklem değişkenlerine göre (cinsiyete göre, çalışma durumu, medeni duruma eğitim seviyesi, gelir düzeyine ve yaşa göre gibi) farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bu araştırmada medeni duruma ve gelir seviyesine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($P < 0.05$). Diğer örneklem değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özgürlük ile ilgili 4 madden oluşan soruların -2 ve +2 arasında toplanarak aritmetik ortalaması alındığında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Aritmetik ortalamaya göre kadınların ($\bar{X} = 0.90$) özgürlüğe daha çok önem verdiği anlaşılmıştır. Medeni duruma göre bakıldığında ise bekârların özgürlüğe daha çok önem verdikleri gözlemlenmiştir. Yaş durumuna göre incelendiğinde ise orta yaş bireylerin özgürlüğe yüksek düzeyde önem verdikleri anlaşılmıştır.

Kariyer ve Zenginlik

Günümüzde bireyselliğin artması, kariyer odaklı çalışma şekli, tüketim odaklı kültürün inşası, kadının iş hayatına katılması gibi nedenler evlilik sürecindeki bağlılığı, eşler arasındaki iletişimi ve evlilik tercihlerini etkilemektedir. Kadının işe başlaması sonucu rolleri artmıştır. Bu rollerin artmasıyla kadın daha çok yorulmaya başlamıştır. Bunun sonucunda kadın annelik ve eş rolündeki görevlerini çalışmayan kadına göre daha az yerine getirebilmektedir. Ne yazık ki günümüzde çalışmayan kadınlar küçük, çalışan kadın modern kadın olarak görüldüğünden dolayı kadının kimliğinde çatışmalar çıkmaktadır. Modern kadın anlayışında hem feministler hem de kitle araçlarıyla propaganda yapılmaktadır. Kadın çalışırsa modern, çalışmazsa hor görülmektedir. Burada kadın kimlik karmaşası yaşamaktadır. Her iki durumda da kadının mutsuz olması aile bağlarının zayıflamasına sebebiyet vermektedir.

Yukarıdaki bulgularda kariyer statüsünün örneklem değişkenlerine göre (cinsiyete göre, çalışma durumu, medeni duruma eğitim seviyesi, gelir düzeyine ve yaşa göre gibi) farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Kariyer statüsüyle ilgili 5 madden oluşan soruların -2 ve +2 arasında toplanarak aritmetik ortalaması alındığında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu araştırmada kariyer statüsü yaş gruplarının aritmetik ortalaması birbiriyle karşılaştırılmıştır. Örneklem grubunun yaşı arttıkça kariyer statüsünün aritmetik ortalaması düşmektedir. Genç bireylerin kariyere daha fazla önem verdiği anlaşılmaktadır. Yaşlı bireylerin ise kariyere en az önem verdiği görülmektedir. Gençlerin kariyere önem vermesinde daha iyi yaşamak, ekonomik olarak özgürlük, eğitim gibi faktörler etken olmaktadır. Kariyer statüsü cinsiyete göre incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Kadınların kariyere erkeklere göre daha çok önem verdiği tespit edilmiştir. Kadınların eş seçmede partnerde kariyere ya da ekonomik durumuna baktığı anlaşılmaktadır. Medeni duruma göre incelendiğinde ise bekârların kariyere daha çok önem verdiği tespit edilmiştir. Bekârların kariyere önem vermesinin sebebi kendi lüks ihtiyaçlarından vazgeçememesi, işsiz olması gibi durumlar olmakta ve bunlar evlilik ile ilgili düşüncelerini olumsuz etkilemektedir.

Ahlaki Değerlerin Önemi

Yukarıda bulgularda ahlak ile ilgili örneklemedeki değişkenlere göre (cinsiyete göre, çalışma durumu ve yaşa göre gibi) anlamlı bir fark olup olmadığı incelenmiştir. Bu araştırmada ahlak ile örneklem değişkenlerine göre yapılan istatistiksel testlere göre, cinsiyete göre, çalışma durumuna ve yaşa göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($P>0.05$). Ahlak ile ilgili 5 madden oluşan soruların -2 ve +2 arasında toplanarak aritmetik ortalaması alındığında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Aritmetik ortalamaya göre kadınların ahlaka daha çok önem verdikleri gözlemlenmiştir. Çalışma durumuna göre ise çalışan bireylerin çalışmayan bireylere göre ahlaka daha çok önem verdikleri anlaşılmıştır. Yaş düzeyine göre incelendiğinde ise genç bireylerin aritmetik ortalamasının 1.71, orta yaşlı bireylerin aritmetik ortalamasının 1.77 ve yaşlı bireylerin aritmetik ortalamasının 1.57 olduğu görülmektedir. Yukarıda F testi tablosunda da görüldüğü üzere ahlaka en az önem veren yaşlı bireylerdir.

Bu araştırma Akdeniz Bölgesi'ndeki Antalya ilinin Alanya ilçesinde yapılmıştır. Alanya'da yaşayan halk ile sınırlıdır. Bu araştırma başka illerde, şehirlerde ve üniversitelerde yapılabilmektedir.

VI. KAYNAKLAR

KİTAPLAR

BAUDRİLLARD, J. (2021). **Tüketim Toplumu**. Çev. Nilgün Tatal-Ferda Keskin, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

BAUMAN, Z. (2020).**Postmodern Etik**,(Çev. Alev Türker),Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

BAUMAN, Z. (2016). **Akışkan Aşk**, (Çev. Işık Ergüden),Alfa Yayınları, İstanbul.

BAUMAN, Z. (2020),**Ahlaki Körlük** Akışkan Modernlikte Duyarlılığın Yitimi(Çev. Akın Emre Pilgir) Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

BECK, U. (2011). **Risk Toplumu: Başka Bir Modernliğe Doğru**,(K. Özdoğan, B. Doğan, Çev.) İstanbul: İthaki Yayınları

BOZKURT, V. (2023). **Değişen Dünyada Sosyoloji: Temel Kavramlar, Kurumlar**. (17.baskı). Bursa: Ekin.

CÜCELOĞLU, D. (2022),**İnsan ve Davranışı**, Remzi Kitabevi, İstanbul.

CÜCELOĞLU, D. (2022),**Bir Kadın Bir Ses**, Remzi Kitabevi Yayını, İstanbul.

CÜCELOĞLU, D.(2021). **Evlenmeden Önce**, Remzi Kitabevi, İstanbul.

ÇEVİK, O.ve ÖZKAN, M. (2023),**SPSS İle İstatiksel Analizler**, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.

ERSANLI, K. ve KALKAN, M.(2008) **Evlilik İlişkilerini Geliştirme**, Nobel Yayın Dağıtım Tic.Ltd.Şti.,Ankara.

FARABİ(2020), **Mutluluğun Kazanılması** (Çev. Ahmet Arslan),Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

GOTTMAN, J. – SILVER N.(2023), **Evliliği Sürdürmenin Yedi İlkesi** (Çev. Ezgi Deniz),Varlık Yayınları, İstanbul.

- HACIGÖKMEN, M. A. VE ÖZKAN, S. H.VE GÖNÜLLÜ, A. R. (2021).
Alâiye'den Alanya'ya, Optimum Basım San. ve Tic. Ltd. Şti. İstanbul.
- KAĞITÇIBAŞI, Ç. ve CEMALCILAR, Z. (2014). **Dünden Bugüne İnsan ve İnsanlar Sosyal Psikolojiye Giriş**. İstanbul: Evrim Yayınları
- KANT, I.(2015),**Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi**(Çev. İoanna Kuçuradi),Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara.
- LORCU, F.(2020),**Örneklerle Veri Analizi SPSS Uygulamalı**, Detay Yayıncılık, Ankara.
- OTRAR M.ve DİLMAÇ B. Ve HAKTANIR A.(2022),**Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Psikoloji ve Diğer Sosyal Bilimlerde İleri İstatistik: SPSS ve AMOS Uygulamalı**, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- ROSENBERG,M.J.ve HOVLAND.C.I. (1960).**Attitudes and Behavior**, Chapter8 Prediction of Behavior sayfa 340).
<https://people.umass.edu/aizen/pubs/book/ch8.pdf>
- RUFUS, M.(2021),**Musonius Rufus'tan Kalanlar Konuşmalar-Fragmanlar-Mektuplar**,(Çev. Melike Molacı),Çizgi Kitapevi Yayınları, İstanbul.
- RUSSELL, B.(2022),**Evlilik ve Ahlak** (Çev. Basri Şimşek),Cem Yayınevi, İzmir.
- SATIR, V. (2016),**İnsan Yaratmak**,(Çev. Selim Yeniçeri),Beyaz Yayınları, İstanbul.
- ŞEN, B. (2015). **Boşanma Arabuluculuğu**, Ankara, Nobel Yayıncılık.
- TARHAN, N. (2021) **Mutlu Evlilik Psikolojisi, Öncesiyle Sonrasıyla Evlilik**, Timaş Yayınları
- TARHAN, N.(2011), **Son Sığınak Aile**, Nesil Yayınları, İstanbul
- YÜCER, H.M. ve ZAVALSIZ Y.S.(2021), **Türkiye'nin Toplumsal Yapısı ve Sosyal Değişme**, Ekin Yayınevi,Bursa.

MAKALELER

- AKGÜL, A. E. (2020).” Turizmin Aile Yapısına Etkilerinin, Turizm Sektöründe Çalışanların Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi (Kuşadası Örneği)”, **International Journal Of Social And Humanities Sciences**, 4(2), 27-46.
- AYHAN, A. K. I. Ş. (2007).” Alanya’da Turizm Ve Turizmin Alanya Ekonomisine Etkisi”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, (17), 15-32.
- BAKIRCI, N. (2018). “Dede Korkut Kitabı’nda Ve Halk Hikâyelerinde Evlilik”, **Türk Uluslararası Dil Edebiyat ve Halk Bilimi Araştırmaları Dergisi**, 1(15), 1-20.
- BAYOĞLU, F.ve Abdullah, A. T. L. İ. (2014). “İnönü Evlilik Tutum Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Analizleri”, **Ege Eğitim Dergisi**, 15(2), 397-415
- BURÇ, P. E. (2018). “Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış”, **Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 5(13), 135-141.
- BUSS, DM (1989).” İnsan Eş Tercihlerindeki Cinsiyet Farklılıkları: 37 Kültürde Test Edilen Evrimsel Hipotezler.(Sex Differences İn Human Mate Preferences: Evolutionary Hypotheses Tested İn 37 Cultures)” **Davranış Ve Beyin Bilimleri**, 12 (1), 1–14. Doi:10.1017/S0140525X00023992
- ÇATAL, M. T. ve Kalkan, M. (2019). “Evli bireylerin evlilik değerleri evlilik doyumu ve evlilik tipleri”, **Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi**, 3(6), 179-186.
- ÇOBANOĞLU, A. VE TEK, S. (2021). “Türkiye’de Yeniden Evlenme Olgusu: Cinsiyet ve Psiko-sosyal Değişkenler Bağlamında Bir Değerlendirme”, **OPUS International Journal of Society Researches**, 18(44), 8092-8118. <https://doi.org/10.26466/opus.935681>
- DAYIOĞLU, L. (2012). “Almanya'dan Al (m) anya'ya Gönüllü Göç Sürecine Bakış: Emeklilik Sonrası Alanya'daki Yerleşik Almanlar”, *Studien zur*

deutschen Sprache und Literatur, İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi 1(27), 35-51.

DEMİR, B. (2016). “Türk ve Rus Halklarında Eskimeyen Gelenek Düğün” ,**Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2(1).

DENİZ, A.VE ÖZGÜR, E. M. (2013). “Antalya'daki Rus Gelinler: Göçten Evliliğe, Evlilikten Göçe ” **İstanbul University Journal of Sociology**, 3(27), 151-175.

DUYGU, H. VE AKBIYIK, Y. (2016). “Çok Kültürlü Sosyo-Kültürel Ortamda Barış İçinde Yaşayabilme: Alanya Örneği”, **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**.

ERALP, A.ve GÖKMEN, Ş. (2020). “Ortalama Evlilik Yaşının Yükselmesini Etkileyen Faktörler ve Cinsiyete Göre Farklılıklar”, **Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, 7(2), 395-412

ERBEK, E. ve BEŞTEPE, E. ve AKAR, H. ve ERADAMLAR, N.ve ALPKAN, R.L.(2005) “Evlilik Uyumu”, **Düşünen Adam**, 18 (1), 39- 47

ERGÜL, B.VE YILMAZ, V. (2020). “Evlilik Uyumu ile Kişilerarası İlişki Tarzının Evlilik Yeterliliği Aracılığı ile Açıklanması”. **Eğitim Ve Toplum Araştırmaları Dergisi**, 7(1), 46-60.

ERKOL, M.ve ŞAHİN, M. ve AVCI, Ş. (2021). “Toplumsal Değişimin Bir Göstergesi Olarak Gençlerin Evliliğe Yönelik Tutumları”, **Universal Journal of History and Culture**, 3(1), 57-78.
<https://doi.org/10.52613/ujhc.881488>

GAZIOĞLU, A. (2013). “Genç Yetişkinlerin Evlilik Ve Aile Hayatına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi”, **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, 23(23), 107-123.

GEÇİOĞLU, A. R. ve DÖNER, E. (2019). “İslâm'da Evlilik Ve Aile Bağlamında Günümüzde Tartışılan Konular Üzerine Psiko-Sosyal Bir Değerlendirme”, **Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi** (Çüifd), 19(2), 603-627.

- GÜNAY, G. Ve BENER, Ö. (2013). “Gençlerin Evlilik ve Aile Yaşamına İlişkin Tutumları”. **Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 3(1), 1-16. <https://doi.org/10.14230/joiss9>
- KARA, A.VE ÜMMET, D. (2021). “Evli Kadınlarda Evlilik Uyumu ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, **Akademik Platform Eğitim Ve Değişim Dergisi**, 4(2), 233-244
- KARABACAK, A.ve ÇİFTÇİ, M. (2016). “Üniversite Öğrencilerinin Evliliğe İlişkin Tutumları İle Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.” **Psikoloji Çalışmaları**, 36(2), 25-43.
- KARSLI, E. (2019). “Modernleşme Sürecinde Çözülen Aile Yapısı Ve Kadının Yeniden İnşası”, **Uluslararası Hukuk Ve Sosyal Bilim Araştırmaları Dergisi**, 1(1), 1-14
- KELDAL, G. ve KARADAŞ, C.(2021). “ Eş Seçiminde Aranılan Özelliklerden Güven, Fiziksel Çekicilik ve Sosyal Statünün Yordayıcısı Olarak Evlilik İnançları”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 23(3), 1219-1234.
- KÖKSAL, B.ve İLHAN, T. (2018). “Evlilik Rol Beklentileri Ölçeğinin Geliştirilmesi”. **Ege Eğitim Dergisi**, 19(1), 300-319.
- KURT, A. O. (2016). “Yahudilikte Levirat Evlilik: Geleneğin Tutsak Ettiği Kadınlar”, **Turkish Studies** (Elektronik).
- POYRAZ T. T. (2011). “Türkiye’de Gerçekleştirilen Geleneksel Evlilik Çeşitlerinin Nedenleri Ve Evlilikler Üzerinde Törenin Etkisi”, **Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi**, 2(4), 114-143
- SADIKOĞLU, Z. Z. (2019). “1920 – 1960 Yılları Arasında ABD’de Aile Sosyolojisi”, **Sosyoloji Araştırmaları Dergisi**, 22(1), 215-253. <https://doi.org/10.18490/Sosars.559106>
- SÜLEYMANOV, A. (2009). “Çağdaş Türk Toplumlarında Aile ve Evlilik İlişkileri”, **Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi**, 17(17), 7-17.

- ŞENDİL, G. VE KORKUT, Y. (2008). “Evli Çiftlerdeki Çift Uyumu ve Evlilik Çatışmasının Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi”, **Psikoloji Çalışmaları**, 28, 15-34.
- TÜRKKAHRAMAN, M. & TUTAR, H. (2009).” Sosyal Değişme, Bütünleşme Ve Çözülme Bağlamında Toplumda Farklı Kültür Ve Anlayışların Yeri Ve Önemi”, **Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi**, 1(1), 1-16.
- VARIŞLI, B.ve KURDOĞLU, İ.ve ERGİN, S. (2024). “Değişen Toplumda Dünya Aileleri: Aile Örüntüleri Ve Hastalıkta, Sağlıkta Evlilikler”. **Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi**, 24(62), 129-155.
<https://doi.org/10.21560/spcd.vi.1461520>
- YALÇIN, H. (2014). Evlilik Uyumu İle Sosyodemografik Özellikler Arasındaki İlişki”, **Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi**, Journal of Research in Education and Teaching.
- YAVUZ, H. ve Kamil, U. N. U. R. (2021). “Alanya’da Yerel Halkın Turizmin Sosyo-Kültürel Etkilerini Algılamalarına Yönelik Karşılaştırmalı Bir Araştırma”, **Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi**, 18(3), 633-655.
- YAZICI, H. (2019).” Evliliğin Niteliği Olarak Evlilikte Bireyselleşme Ve Bütünleşme”, **Toplum Ve Sosyal Hizmet**, 30(2), 606-622.
<https://doi.org/10.33417/tsh.572226>
- YILMAZÇOBAN, M. (2013). “Evlilikte Çiftleri Etkileyen Unsurlar ve Arkadaşlık İlkeleri”. **Yalova Sosyal Bilimler Dergisi**, 1(1).

TEZLER

- ADEMPİRA, N. (2020). Yetişkinlerde Evlilik Uyumu ile Empatik Tutum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).
- ALİJA, N. (2018). Hıristiyanlıkta Evlilik Sakramenti. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BARUT, K. N. (2019) Türkiye’ye Yönelik Yabancı Göçünün Kentleşme, Kent Kültürü Ve Gündelik Yaşam Pratikleri Üzerine Etkisi: Alanya

Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.

DİNDAR, V. (2019). Gençlerde Evlilik Yaşının Uzaması Üzerine Din Sosyolojisi Açısından Bir Araştırma. İlahiyat Akademi, (12), Südaş, İ. (2005). Türkiye'ye Yönelik Göçler Ve Türkiye'de Yaşayan Yabancılar: Alanya Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi.

DOĞRU, D. (2017). Algılanan Anne Baba Tutumlarının Eş Seçme Stratejileri Ve Evlilik Tutumu İle İlişkisi (Master's Thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

DURAN, H., Endüstri Çağının Dinamikleri, Değişim yayınları, İstanbul 2002, İSBN 975-8289-42-X

DURAN, H., "Aile ve Sosyal Medya", Aile Sempozyumu Bildiriler Kitabı 17-18 Mayıs 2024i Medeniyet Vakfı Ankara 2014,

KORKULU, A. (2019). Anne Baba Tutumunun Eş Seçiminde Sınırlandırıcı İnançlar İle İlişkisi (Master's Thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Anabilim Dalı).

ÖZDEMİR, A. G. (2013). Şehir Varlıklarının Şehir Pazarlamasındaki Önemi: Alanya Örneği. Barut, K. N. (2019).

PAÇACIOĞLU, B. (2018). Üç Farklı Kuşaktaki Evli Kadın ve Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları ile Aile İşlevleri Arasındaki İlişki, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Aile ve Tüketici Bilimleri, Ankara.

SAT, Y. M. (2020). Topluluk İçi Ve Topluluk Dışı Evlilik Yapan Bireylerin Evlilik Doyumu, Evlilik Uyumu Ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi (Master's Thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

SUNGUR, M. A. ve DUYAR, N. VE YIKILMAZ, H. ve BOYACI, R. (2017). Evlilik Ve Eş Seçme Tutumuna Kuşakların Etkisi: X Ve Y Kuşaklarının Karşılaştırması. Toplum Ve Sosyal Hizmet, 28(1), 69-92.

YILMAZÇOBAN, M.A. (2008). Flört ve Görücü Usulü Evliliklerde Psiko-Sosyal Özelliklerin Etkisi. Demirci Örneği (Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Bölümü ve Sosyoloji Anabilim Dalı).

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

ALANYA BELEDİYESİ RESMİ WEB SİTESİ <https://alanya.bel.tr/S/399/Tarihce>

ALANYA BELEDİYESİ RESMİ WEB SİTESİ <https://www.alanya.bel.tr/>

ALANYA KAYMAKAMLIĞI <http://www.alanya.gov.tr/>

ALANYA KENT KONSEYİ <https://alanyakentkonseyi.org.tr/S/1244/Tarihce>

ALANYA KENT KONSEYİ <https://alanyakentkonseyi.org.tr/S/1252/Cografik-Konum>

ALANYA NÜFUS MÜDÜRLÜĞÜ <https://www.nvi.gov.tr>

ALANYA TİCARET VE SANAYİ ODASI <https://www.altso.org>

OUR WORLD IN DATA (2022) Ailenin İnsanlar İçin Hayattaki Önemi,
<https://ourworldindata.org/grapher/how-important-family-is-to-people-in-life>

TÜİK ADRESE DAYALI NÜFUS SAYIMI (2023) <https://www.tuik.gov.tr>

TÜİK (2023) Evlenme ve Boşanma İstatistikleri

TÜİK (2024) Yaşam Memnuniyeti Araştırması (2023).

TÜİK(2023) İstatistiklerle Aile <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Aile-2023>

TÜİK,(2023). Uyruklarına Göre Yabancı Damatların Oranı Ve Uyruklarına Göre Yabancı Gelinlerin Oranı

WE ARE SOCIAL & HOOTSUİT GLOBAL REPORT (2024) Ülkelere Göre Sosyal Medyayı Kullanarak Geçirilen Süre Verileri <https://wearesocial-com.translate.goog/uk/blog/2024/01/digital>

WORD VALUES SURVEY (2017-2021) Hayatında Ailenin Önemli Olduğunu Söyleyenlerin Oranı, (WVS,2017-2021)

EKLER

Ek 1 Örneklem Bilgi Formu

Ek 2: Aile Ölçeği

Ek 3: Etik Kurul Kararı

Ek 1 Örneklem Bilgi Formu

Sayın katılımcı, bu anket formu aile yapısında ve eş seçimi değerlerinde meydana gelen değişimleri tespit etmek için hazırlanmıştır. Hiçbir şekilde isminiz ve kimliğinizle ilgili bir bilgi sormuyoruz. Ankete vereceğiniz cevaplar, konu hakkında bilimsel çalışmalar için önemli bir kaynak olacaktır. Prof. Dr. Hacı DURAN, Sevil UYSAL

CİNSİYETİNİZ

KADIN

ERKEK

YAŞINIZ

18 – 25 Yaş

36- 45 Yaş

56 – 65 Yaş

26- 35 Yaş

46 – 55 Yaş

66 Yaş ve üzeri

DOĞUM YERİNİZ

İL

İLÇE

KÖY / KASABA

MEDENİ DURUMUNUZ

EVLİ

BEKÂR

BOŞANMIŞ

EŞİ ÖLMÜŞ

EĞİTİM DÜZEYİNİZ

OKUR- YAZAR

MESLEK YÜKSEKOKULU

İLKÖĞRETİM

ÜNİVERSİTE (4 YILLIK)

LİSE

YÜKSEK LİSANS / DOKTARA

ÇALIŞIYOR MUSUNUZ?

EVET

HAYIR

Cevabınız EVET ise aşağıdaki seçeneklerden size uygun olanını lütfen işaretleyiniz.

Ücretli bir işte çalışıyorum. Kendi işimde çalışıyorum.

Sigortalı bir işte çalışıyorum. 657 'ye tabi olarak çalışıyorum.

Günlük, yevmiyeye gidiyorum. Diğer

GELİR SEVİYENİZ

ASGARİ ÜCRET ALT ORTA YÜKSEK

MESLEĞİNİZ

Ek 2: Aile Ölçeği

Aşağıda Evlilik Tutumlarına ilişkin ifadeler yer almaktadır. Hiçbir sorunun doğru veya yanlış cevabı yoktur. Sadece sizin ne şekilde düşündüğünüz önemlidir.

Sizin düşüncelerinize ve görüşlerinize uygun olan seçeneği hangi derecede katılıyorsanız, lütfen onun altındaki kutucuğa (X) şeklinde işaret koyarak cevap veriniz.

Ölçekte bulunan bütün ifadeleri değerlendiriniz. Katılımınız için teşekkür ederim.

	Evli iseniz, eşinizi seçmenizde aşağıdakilerden hangisi etkili oldu?	Kesinlikle Katılmıyorum (-2)	Katılmıyorum (-1)	Kararsızım (0)	Katılıyorum (+1)	Kesinlikle Katılıyorum (+2)
A						
10	Eşim çok güzeldi / yakışıklı olduğu için evlendim	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
11	Eşime âşık olduğum için evlendim.	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
12	Eşimden çok hoşlandığım için evlendim.	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
13	Eşimin gözleri çok güzel olduğu için evlendim.	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
14	Eşimin yüzü çok güzel olduğu için evlendim.	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
B						
15	Eşimin beni çok sevdiğine inandığım için evlendim	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
16	Eşimin bana âşık olduğunu bildiğim için	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)

	evlendim.					
17	Eşimin benden hoşlandığını bildiğim için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
18	Eşimin gözlerime aşkla baktığını bildiğim için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
19	Eşimin yüzüme hayranlıkla baktığı için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
C20	Eşim, kibar ve nazik birisi olduğu için evlendim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
21	Eşim, saygın ve ağırbaşlı birisi olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
22	Eşim, fedakâr ve vefalı birisi olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
23	Eşim, dürüst ve onurlu birisi olduğu için evlendim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
24	Eşim, namuslu ve onurlu birisi olduğu için evlendim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
D						
25	Eşim eğitimli birisi olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
26	Eşim kariyerli ve tanınmış birisi olduğu için	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)

	evlendim.					
27	Eşim iş bitirici, çalışkan ve becerikli birisi olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
28	Eşim zengin ve varlıklı birisi olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
29	Eşim çok tanınmış ve sosyal birisi olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	
E						
30	Eşimin ailesi saygın ve tanınmış olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
31	Eşimin ailesi zengin ve varlıklı olduğu için evlendim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
32	Eşimin ailesi cesur ve güçlü olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
33	Eşimin ailesi dindar olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
34	Eşimin ailesi ahlaklı olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
35	Eşimin ailesi namuslu olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
36	Eşimin aile bağları güçlü olduğu için evlendim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)

37	Eşimin ailesinde sevgi ve saygı olduğu için evlendim.	(- 2)	(- 1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
38	Eşimin ailesi hoşgörülü ve iyi niyetli olduğu için evlendim.	(- 2)	(- 1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
G						
39	Eşimin düşünceme saygılı birisi olduğunu sandığım için evlendim.	(- 2)	(- 1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
40	Eşimin özel hayatıma karışmayacağını sandığım için evlendim.	(- 2)	(- 1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
41	Eşimin arkadaşlarıma karışmayacağını sandığım için evlendim.	(- 2)	(- 1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
42	Eşimin özgürlüğüme karışmayacağını sandığım için evlendim.	(- 2)	(- 1)		(+ 1)	(+ 2)

Aşağıda Evlilik Tutumlarına ilişkin ifadeler yer almaktadır. Hiçbir sorunun doğru veya yanlış cevabı yoktur. Sadece sizin ne şekilde düşündüğünüz önemlidir.

Sizin düşüncelerinize ve görüşlerinize uygun olan seçeneği hangi derecede katılıyorsanız, lütfen onun altındaki kutucuğa (X) şeklinde işaret koyarak cevap veriniz.

Ölçekte bulunan bütün ifadeleri değerlendiriniz. Katılımınız için teşekkür ederim.

--	--	--	--	--	--	--

	Evli iseniz, eşinizi seçmenizde aşağıdakilerden hangisi etkili oldu?	Kesinlikle Katılmıyorum (-2)	Katılmıyorum (-1)	Kararsızım (0)	Katılıyorum (+1)	Kesinlikle Katılıyorum (+2)
A						
43	Çok güzel / yakışıklı birisi ile evlenmek isterim.	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
44	Âşık olduğum birisi ile evlenmek isterim.	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
45	Çok hoşlandığım birisi ile evlenmek isterim	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
46	Gözleri çok güzel olan birisi ile evlenmek isterim	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
47	Yüzü boyu çok güzel olan birisi ile evlenmek isterim.	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
B						
48	Beni çok sevdiğine inandığım birisi ile evlenmek isterim	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
49	Bana âşık olduğum birisi ile evlenmek isterim	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)
50	Benden hoşlandığına inandığım birisi ile evlenmek isterim	(-2)	(-1)	(0)	(+1)	(+2)

5 1	Gözlerime aşkla baktığını bildiğim birisi ile evlenmek isterim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
5 2	Yüzüme hayranlıkla bakan birisiyle evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
C						
5 3	Eğitilmiş ve uzman birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
5 4	Kariyerli ve tanınmış birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
5 5	İş bitirici çalışkan ve becerikli birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
5 6	Zengin ve varlıklı birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
5 7	Çok tanınmış ve sosyal birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
D						
5 8	Ailesi saygın ve tanınmış olan birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
5 9	Ailesi zengin ve varlıklı birisi ile evlenmek isterim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
6	Ailesi cesur	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)

0	ve güçlü olan birisi ile evlenmek isterim					
6 1	Ailesi dindar olan birisi ile evlenmek isterim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
6 2	Ailesi ahlaklı birisi ile evlenmek isterim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	
6 3	Ailesi hoşgörülü ve iyiniyetli olan birisi ile evlenmek isterim	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
6 4	Aile bağları güçlü olan birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
6 5	Ailesinde sevgi ve saygı olan birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
6 6	Düşünceme saygılı birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
6 7	Özel hayatıma karışmayacak birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
6 8	Arkadaşlarım a karışmayacak birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)

6 9	Özgürlüğüme karışmayacak birisi ile evlenmek isterim.	(- 2)	(-1)	(0)	(+ 1)	(+ 2)
--------	---	---------	--------	-------	---------	---------

Ek 2: Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 21.08.2023-93573

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-88083623-020-93573
Konu : Etik Onayı Hk.

21.08.2023

Sayın Sevil UYSAL

Tez çalışmanızda kullanmak üzere yapmayı talep ettiğiniz anketiniz İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Komisyonu'nun 03.08.2023 tarihli ve 2023/07 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize rica ederim

Dr.Öğr.Üyesi Mehmet Sencer GİRGİN
Müdür Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSP4HUJ8JC Pin Kodu : 00572

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-aydin-universitesi-ebys?>

Adres : Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Kaçıkçekmece / İSTANBUL

Telefon : 444 1 428

Web : <http://www.aydin.edu.tr/>

Kep Adresi : iau.yazisleri@iau.hs03.kep.tr

Bilgi için : Tuğba SÜNNETÇİ

Unvanı : Yazı İşleri Uzmanı

Tel No : 31002

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad : Sevil UYSAL

Öğrenim Durumu

Yüksek Lisans: : Süleyman Demirel Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Tezsiz

Lisans: : Süleyman Demirel Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu
Yönetimi

Lisans: : Atatürk Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi, Sosyoloji

Lisans : Anadolu Üniversitesi
İşletme Bölümü İşletme

Mesleki Deneyim

Isparta Halk Eğitim : S. Usta Öğretici 2008-2015

Isparta Milli Eğitim : Ücretli Öğretmen 209-2010

İstanbul İSMEK : Muhasebe Öğretmeni 2018-2019

Sertifikalar

İstanbul Üniversitesi, Temel SPSS ile Nicel Veri Analizi Eğitimi

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, SPSS Eğitimi

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türk Sosyal Hayatında Aile Eğitimi

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Özel Eğitimde Aile Danışmanlığı
Eğitimi

İstanbul Gedik Üniversitesi Psikolojik Yardım Semineri Sertifikası

Yayınlar

